Volume VII
No. 3

27th July, 1961
(Thursday)
5th Seravan, 1883 S. E.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT

Part II—Proceedings other than Questions and Answers.

Contents.

Government Motion.

re : Nominations for election to the Committee on Subordinate Legislation [129—131]

Point of Information.

re : Incorrect reporting of Sri P. Sundarayya's speech in certain newspapers [131—132]

Business of the House [132—134]

Adjournment Motion.

re : Alleged murder of Sri Ramachandra Reddy Advocate, Jagtiyal—Disallowed [134—137]

Papers laid on the Table of the House [138—141]

Annual Report of the Praga Tools Corporation, Ltd. for the period ending 31-3-1960 and the Audit Report.

Annual Report of the Nizam Sugar Factory, Ltd. for the period ending 30-6-1960 and the Audit Report.

Notification issued under section 11 (1) of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1931.

The Andhra Pradesh Primary Education Rules, 1961.

The Andhra Pradesh Public Libraries Rules, 1961.

Amendments to the Hyderabad Gram Panchayats Rules, 1956.

The Hyderabad Gram Panchayats Rules, 1956.

Draft Amendment to Rule 8-A of Schedule IV to the Madras District Municipalities Act, 1920.

Motions for the extension of time for the presentation of the Reports of the Joint Select Committee and Select Committee —Adopted

(i) The Andhra Pradesh Village Panchayats Bill, 1959 [142—]

(ii) The Cows and She-buffaloes Slaughter Prohibition Bill, 1956 [142—145]

Motion on Address by the Governor (Not concluded) [145—191]

Note :—at the commencement of the Speech denotes confirmation not received in time from the Member.

THE

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

(Part II-Proceedings other than Questions and Answers)

OFFICIAL REPORT

Third day of the Twelfth Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday, the 27th July, 1961.

The House met at Half Past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair)

QUESTIONS AND ANSWERS

(See Part I.)

GOVERNMENT MOTION

re : Nominations for election to the Committee on Subordinate Legislation.

The Chief Minister (Sri D. Sanjeevayya): Sir, I beg to move:

"That the Members of this House do proceed to elect in the manner required by sub-rule (1) of rule 192 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly twelve Members from among their number to be members of the Committee on Subordinate Legislation for a period of one year."

Sir, I also move:

"That this House recommends to Legislative Council that they do agree to nominate four members from Legislative Council to be on the Committee on Subordinate Legislation of this House for a period of one year."

Mr. Speaker : Motion moved. (pause)

Mr. Speaker : The question is :

"That the Members of this House do proceed to eleet in the manner required by sub-rule (1) of Rule 192 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, twelve Members from among their number to be the Members of the Committee on Subordinate Legislation for a period of one year."

"That this House recommends to Legislative Council that they do agree to nominate four members from Legislative Council to be on the Committee on Subordinate Legislation of this House for a period of one year."

The motion was adopted.

Mr. Speaker : In accordance with the regulations made by me for the conduct of election according to the principle of proportional representation by means of single transferable vote, I fix 3 p.m., on 31-7-1961, as the date on or before which notice of nominations for election to the Committee on Subordinate Legislation should reach the Secretary.

If the number of candidates nominated exceeds the number of vacancies to be filled, namely, 12, there will be an election, the date and time of which will be intimated later.

31-7-61 సాయంత్రం 3 గంటల లోపల నామినేషన్స్ పన్నెండింటి కొరకు దాఖలు చేయవలసిందిగా తెలియజేస్తున్నాను. అంతకంటే ఎక్కువగనుక వచ్చినట్లయితే ఎప్పుడు ఎలక్షన్సు జరిపేది నేను తరువాత నిర్ణయిస్తాను. కౌన్సిల్ వారు వారికి సంబంధించిన సభ్యులను ఎన్నుకుంటారు.

POINT OF INFORMATION

re: Incorrect reporting of Sri P. Sundarayya's speech in certain Newspapers.

Mr. Speaker: There was an incorrect reporting of Sri Sundarayya's speech in "the Indian Express" "Times of India" and "Andhra Prabha" as complained by Sri Sundarayya. It was in connection with the motive of the Governor in rejecting the panel of names and in asking for a fresh panel of names from the Committee. In that connection, he complained that there was some error in reporting in these papers also I want to say that we have great respect for all these papers. "The Deccan Chronicle, Hyderabad," "the Indian Express," "the Times of India" and "Andhra Prabha", all these papers are very important papers and they do not indulge in sensational things. They are moderate. They are helpful to us and co-operating with us in developing conventions and traditions of democracy. There might have been some error. Of course, the error must have been bonafide, but there is no use of publishing the correct version, because I have expunged the whole matter. If they publish the correct version, that will be an offence against the privilege and dignity of this House. The whole matter has been expunged. So the correct version need not be printed. Mr. Sundarayya said that he sent the correct version. They ought to have been published then and there. Now it is too late. Therefore I do not want those papers to publish correct versions. Only I wish that they may merely say that they are mistaken and that they are sorry

for having published erroneous version of Sri Sundarayya's speech. Just a line like that will be helpful and will add to the dignity of the House as well as their bonafides. They should not publish the correct version because I have already expunged all the matter relating to that. That is what I want to say to those three papers viz., "Andhra Prabha," "Indian Express" and "Times of India" I am told that the "Indian Express" reported in a correct manner. That has to be verified. If they agree, the correspondents may come to me and if there is anything, I shall give instructions to publish a sort of regret for having done an incorrect thing inadvertently. That is what I want to tell those papers.

అయిదవ తేదీన నాన్‌ఫిషియల్ బిజినెస్ తీసుకుంటాము. ఆరవ తేదీ ఆదివారం, ఏడవ తేదీ ఉదయం కాకుండ సాయంకాలము మనం సమావేశమవుతాము. ఎందుకంటే—నేను బందరు వెళ్ళి రావలసి వుంది, పన్నెండవ తేదీ ఒంటిగంటన్నరకు యీ సమావేశం ముగియనుంది.

BUSINESS OF THE HOUSE

Mr. Speaker: I am to announce the decisions of the Business Advisory Committee held on 26th July 1961.

I. Discussion on Governor's address will continue upto 29th July 1961.

II. Government Bills will be taken up from 31st July in the following order:

1. The Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Validation) Bill 1961.

2. The Andhra Pradesh General Sales Tax (Amendment) Bill, 1961.

3. The Andhra Pradesh (Andhra Area) Tenants & Ryots Protection (Amendment) Bill 1961.

4. The Andhra Pradesh Sugarcane (Regulation of Supply and Purchase) Bill 1961. (As reported by the Joint Select Committee).

5. The District Boards and Panchayats (Andhra Pradesh Amendment) Bill 1961.

6. The Andhra Pradesh District Boards (Extension of Term of Office of Members) Bill.

7. The Andhra Pradesh General Sales Tax (Second Amendment) Bill, 1961.

8. The Andhra Pradesh Agricultural University Bill, 1961.

9. The Andhra Pradesh Motor Vehicles (Taxation of Passengers and Goods) (Amendment and Validation) Bill, 1961.

10. The Andhra Pradesh Khadi and Village Industries (Amendment) Bill, 1961.

11. The Andhra Slum Improvement (Acquisition of Land) (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1961.

12. The Hyderabad Municipal Corporation and theHyderabad District Municipalities (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1961.

13. The Andhra Pradesh Housing Schemes (Acquisition of Land) Bill, 1961.

14. The Andhra Pradesh Payment of Salaries and removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 1961.

15. The Andhra Pradesh Corneal Grafting Bill, 1960.

16. The Andhra Pradesh (Andhra area) Ayurvedic and Homoeopathic Medical Practitioners (Registration Amendment) Bill, 1961.

17. The Andhra Pradesh Prevention of Couching Bill, 1961.

III. Non-official business will be transacted on 5th August 1961.

IV. Presentation of Supplementary Estimates of Expenditure will be done on the 5th August, discussion and voting thereof to be done on the 8th August and Appropriation Bill to be taken up on the 9th.

V. Consideration of provision of a new rule in the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules on the lines of Rule 308 (4) of Lok Sabha Rules as recommended by the Public Accounts Committee will be taken up on 1st August 1961.

VI The Assembly will meet on the 7th August at 3-30 p.m.

ADJOURNMENT MOTION

re. Alleged murder of Sri Ramachandra Reddy, Advocate, Jagtiyal

Mr. Speaker : "This House stands adjourned to discuss the following matter of urgent public importance :

'On 17-7-1961 Shri Ramchandra Reddy, an advocate of Jagtiyal, District Karimnagar was murdered in the

day light at about 11 a. m. in front of the Police station Jagtiyal, while he was going to attend the Court. This cold-blooded murder of an advocate in the day light and before the Police station has caused immense alarm and agitation to the people of Jagtiyal in particular and Karimnagar district in general."

అనే అడ్జెర్న్ మెంటు మోషన్ వచ్చింది.

దీనిని allow చేయకముందు చదువవచ్చునా లేదా అంటే నా అభిప్రాయం చదువవచ్చుననే. అసలు ఏమి వుందో తెలుసుకోకుండా admit చేయడం, తరువాత చదవడం నా ఉద్దేశం కాదు. Adjournment Motion రావడంతోనే, చదవడం, ఇద్దరు చెప్పేది వినడం, తరువాత ఏదో ఒకటి చెప్పడం. అందువల్ల నేను చదివాను,

*శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు (చొప్పదండి) : అధ్యక్షా, 17 వ తేదీన కరీంనగర్ జిల్లా జగత్యాల తాలూకాలో practice చేస్తున్న Advocate శ్రీ రామ చంద్రారెడ్డిగారు ఉదయం 11 గంటలకు తమ యింటివద్ద భోజనం చేసి బయలుదేరి ఆఫీసుకు వెడుతుండగా పోలీసుస్టేషను సమీపంలోనే కొంతమంది దుండగులు వచ్చి వారిని పట్టుకొని బాకుతో పొడిచి చంపడం జరిగింది. అనేక హత్యలు జరుగుతున్నాయి కాని ఇది మరీ ఘోరంగా వున్నది. శ్రీ రామ చంద్రారెడ్డిగారు యువకుడు. వకీలువృత్తి చేసుకొంటున్నారు. ఆ తాలూకాలో వున్న ఏ ప్రత్యేక సమస్యలలోనూ పాల్గొనకుండా తమ వృత్తి చేసుకుంటుంటే కొంతమంది దుండగులు వారికి ఏదో సంబంధం వున్నదనే ఉద్దేశం పెట్టుకొని ఎవరి ప్రోత్సాహం వల్లనో గాని యీ దారుణ కృత్యానికి పూనుకున్నారని స్పష్టంగా కనబడుతోంది. వాతావరణం కలుషితమై పరిస్థితి చెడ్డ మార్గానికి దిగజారింది. దీనినిబట్టి మామూలు వ్యక్తిగత తగాదాలు కాకుండా గ్రూపు రాజకీయాలు కూడ దీని వెనకాల పనిచేస్తున్నాయని జగ్త్యాలప్రజలు అనుకొంటున్నారు. వారు కండ్లార చూచారు. అక్కడ శాంతి భద్రతలకు చోటులేదు. విద్యావంతుడై, అడ్వకేటుగా వున్నవారే పట్ట పగలు హత్యగావింప బడ్డారంటే ఇక సాధారణ ప్రజల ప్రాణాలకు, ఆస్తులకు రక్షణ ఏమి వుంటుందో తమరు దీనినిబట్టి గ్రహించవచ్చు. జగత్యాలలో యీహత్య జరిగినందు వల్ల కరీంనగర్ జిల్లాలోకూడ ఉద్రిక్త పరిస్థితి వచ్చింది. ఇంత ప్రమాదకరపరిస్థితి ఏర్పడిందంటే మనం సాకల్యంగా చర్చించకుండా వదిలిపెట్టడం బాగుండదు. దీనిని చర్చించడానికి తమరు యీ సభను వాయిదా వేయాలి. ఈలాంటి సమస్యలను మనం వెంటనే

చర్చించి శాసనసభ ద్వారా మన అభిప్రాయాలు వెలిబుచ్చినట్లయితే శాంతి భద్రతలకు అవకాశం వుంటుంది. ఆ ఉద్దేశంతోనే యీ అడ్జర్న్మెంటు మోషను యివ్వడం జరిగింది. దయచేసి తమరు అవకాశం యివ్వాలని కోరుతూ నేను సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

* *Sri D. Sanjivayya* : Batkapally is a large factious village in Jagtial Taluq in the limits of Chilwakodur Police Station of Jagtial Circle. There are two parties in the village, one of which is led by Shri Mutha Reddy, Mali Patel of the village and the other party by his nephew, Ganga Reddy. Shri Ramachandra Reddy, the brother of Ganga Reddy, is an advocate practicing at Jagtial and by virtue of his position and relationship, was conducting all the cases in the court relating to the party of Ganga Reddy. The party of Mutha Reddy had reason to believe that Ramachandra Reddy was the brain behind the party led by Ganga Reddy.

Various instances of misbehaviour on the part of the two parties were reported to the local police, who took necessary action in respect of each of the incidents. Both parties were also put up under security sections and interim bonds obtained.

One Rajaiah and his brother Lingaiah (belonging to the party of Mutha Reddy) were prosecuted in Crime Nos. 39 and 40/61 under sections 149, 326 and 341 I.P.C. These cases were charged on 29.6.61, They were bound over to report their daily attendance at the Munsiff Magistrate's Court, Jagtial, from 3.6.61. Feeling frustrated on being bound over to be at Jagtial without any means of subsistence, it is believed, they picked up a quarrel with the advocate, Sri T. Ramachandra Reddy of the other side and expressed their displeasure at the way he was teasing

them. He appears to have further infuriated them by saying that they may have to face worse things if they continued in the other party.

Rajaiah and Lingaiah felt that Sri T. Ramachandra Reddy was largely responsible for their troubles and decided that the sooner he was done away with the better it would be for them and the village. They decided among themselves to murder the advocate the next day on his way to the court.

Accordingly, they lay in wait near the Police Station with a kitchen knife and attacked the advocate on his way to the court on 17.7.61 at about 11 a. m. The advocate suffered an injury on the heart and died almost instantaneously. The two accused were apprehended on the spot by H.C. 395 Mahbub Ali of Jagtial Police station and Sri Mohd. Abdul Khadeer, an Accountant in the Co-operative Bank, who were talking to each other a few feet from the scene. This case is being investigated into by the Crime Branch, C.I.D. and is being charged.

Mr. Speaker: So, the culprits were arrested?

Sri D. Sanjivayya: Yes, Sir. On the spot....

Mr. Speaker : Therefore, the Adjournment Motion is disallowed.

PAPERS LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

Annual Report of the Praga Tools Corporation Ltd., for the period ending 31-3-1960 and the Audit Report.

Sri D. Sanjivayya: Sir, I beg to lay on the Table in compliance with Section 619 (A) of the Companies Act, 1956 a copy of the Annual Report of the Praga Tools Corporation Ltd., for the period ending 31st March, 1960 and the Audit Report together with comments thereon of the Comptroller and Auditor General of India and brief review on the activities of the Company and results obtained during the period.

Mr. Speaker : Papers laid on the Table.

Annual Report of the Nizam Sugar Factory Ltd,, for the period ending 30-6-1960 and the Audit Report.

Sri D. Sanjivayya: Sir, I beg to lay on the Table in compliance with Section 619 (A) of the Companies Act, 1956 a copy of the Annual Report of the Nizam Sugar Factory Ltd., for the year ended 30th June, 1960 and the Audit Report together with the comments thereon of the Comptroller and Auditor-General of India and brief review on the activities of the Company and results obtained during the year.

Mr. Speaker: Papers laid on the Table.

Notification issued under Section 11 (1) of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1931.

The Minister for Education (Sri S. B. P. Pattabhi Rama Rao) : Sir, I beg to lay on the Table under Sub-Section (2) of Section 11 of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1931 (Andhra Area Act III of 1931) a copy of the notification issued under Section 11 (1) of the said

Act published at pages 231-232 of Part I of the Andhra Pradesh Gazette, dated the 26th January, 1961.

Mr. Speaker: Papers laid on the Table.

The Andhra Pradesh Primary Education Rules, 1961

Sri *S.B.P. Pattabhirama Rao :* Sir, I beg to lay on the Table a copy of the Andhra Pradesh Primary Education Rules, 1961 issued under sub-section (1) of section 20 of the Andhra Pradesh Primary Education Act, 1961 as required by sub-section (3) of section 20 of the said Act and to seek approval of the Legislative Assembly for rule 20 as required by the proviso to that section.

Mr. Speaker : Papers laid on the Table.

The Andhra Pradesh Public Libraries Rules, 1961

Sri S. B. P. Pattabhirama Rao : Sir, I beg to lay on the Table under sub-section (3) of section 25 of the Andhra Pradesh Public Libraries Act, 1960 a copy of the Andhra Pradesh Public Libraries Rules, 1961 published in Rules Supplement to Part II of the Andhra Pradesh Gazette, dated 6-4-1961.

Mr. Speaker : Papers laid on the Table.

Amendments to the Hyderabad Gram Panchayats Rules, 1956

The Minister for Agriculture (Sri N. RamachandraReddy) : on behalf of *Sri P. Ranga Reddy(Minister for Planing)* : Sir, I beg to lay on the Table under sub-section (1) of section 126 of the Hyderabad Gram Panchayats Act, 1956 a copy of the amendments to the rules made in exercise of the

powers conferred by clause (ii) of sub-section (4) of section 126 of the said Act and notified in the Andhra Pradesh Gazette Rules Supplement to Part-I, dated the 8th December, 1960.

The Hyderabad Gram Panchayats Rules, 1956

Sri N. Ramachandra Reddy (on behalf of Sri P. Ranga Reddy): Sir, I beg to lay on the Table under sub-section (1) of section 126 of the Hyderabad Gram Panchayats Act, 1956 a copy of the rules made in exercise of the powers conferred by clause (xiii) of sub-section (4) of section 126 of the said Act and notified in the Andhra Pradesh Gazette Rules Supplement to Part-I, dated the 15th December, 1960.

Mr. Speaker: Papers laid on the Table.

(Pause)

మిస్టర్ స్పీకర్ : రూల్సుకాపీలు House ఎదుట ఎప్పుడు పెడదాం ?

పురపాలన, పశుపోషణ మత్స్యపరిశ్రమలశాఖ మంత్రి(శ్రీఎమ్. నరసింగరావు) : రేపు కానీ ఎల్లుండికాని పెట్టవచ్చు. అమెండు మెంట్సు వస్తాయేమో అడగాలి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అమెండు చేసిన రూల్సు కాపీలు సర్క్యులేట్ చేయించాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : రేపు 8-A రూలు సర్క్యులేటు చేయించండి. రేపు మధ్యాహ్నంలోగా ఎవరైనా అమెండుమెంట్సు ఇస్తే ఇవ్వవచ్చు. ఎల్లుండి చర్చ జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య : పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ రిపోర్టుపై చర్చ కావాలని నేను నోటీసు ఇచ్చాను. ఆ చర్చకు time ఎప్పుడు allot చేశారో చెబుతారా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ : 8 వ తారీఖున Business Advisory Committee సమావేశం అవుతుంది, అందులో ఆలోచిస్తాము. మనం adjourn అయే లోపులో ఏదో ఒక మధ్యాహ్నం పెట్టుకుందాము,

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : పది రోజులకు రెండు non-official days ఉండాలని మన రూల్సులో ఉంది. మనం 17 రోజులు కూర్చుంటున్నాము, ఆ విషయం ఏమైనా చెబుతారా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ : చూద్దాము. ఏదో మధ్యాహ్నం వీలైతే పెట్టుకుందాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : పెట్టుకో వచ్చు; అప్పుడు మంత్రులు కూడా ఉండేట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఎవరైనా ఉంటారు లెండి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రైమరీ ఎడ్యుకేషన్ రూల్సుపై చర్చ చేయాలి. దానికి కూడా time fix చేయాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : నాకు వ్రాస్తే శాసనసభ ముందు పెట్టవలసిన వాటినన్నింటిని గూర్చి నిర్ణయించి ఎజెండాలో పెడతాను.

Draft Amendment to Rule 8-A of Schedule IV to the Madras District Municipalities Act, 1920

The Minister for Mnnicipal Administration (Sri M. Narasinga Rao) : Sir, I beg to lay on the Table under Section 305-A of the Madras District Municipalities Act, 1920 the following draft amendment to rule8-Aof Schedule IV to the Act, proposed to be made in exercise of powers conferred by sub-section (1) of Section 305 of the said Act.

DRAFT AMENDMENT

1. In the said schedule in rule 8-A, for the words and figures "Assessment books under rule 8" the words and figures "Assessment books under sub-rule (1) of rule 8" shall be substituted.

2. This amendment shall be deemed to have come into force from the 20th day of March, 1956.

Mr. Speaer : Papers Laid on the table.

MOTION FOR THE EXTENSION OF TIME FOR THE PRESENTATION OF THE REPORTS OF THE JOINT SELECT COMMITTEE AND SELECT COMMITTEE :

(i) THE ANDHRA PRADESH VILLAGE PANCHAYATS BILL, 1959.

The Minister for Agriculturo (Sri N. Ramachandra Reddy on behalf of Sri P. Ranga Reddy, Minister for Planning): Sir, I beg to move :—

"That the time for the presentation of the Report of the Joint Select Committee on the Andhra Pradesh Village Panchayats Bill, 1959 be further extended upto 30th November 1961.

Mr. Speaker: Motion moved.
(Pause)

Mr. Speaker: The question is :—

"That the time for the presentation of the Report of the Joint Select Committee on the Andhra Pradesh Village Panchayats Bill, 1959 be further extended upto 30th November 1961.

The motion was adopted.

(ii) The Cows and She-buffaloes Slaughter Prohibition Bill, 1956.

Sri N. Ramachandra Reddy : Sir, I beg to move :

"That the time for the presentation of the report of the Select Committee on the Cows and She-buffaloes Slaughter Prohibition Bill, 1956, be further extended upto 30th November, 1961".

Mr. Speaker: Motion moved.

(Pause).

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఈ బిల్లు అయిదు సంవత్సరాలనుంచి జరుగుతోంది. ప్రజల నుంచి చాలా విజ్ఞప్తులు, అర్జీలు వస్తున్నాయి. ఇతర రాష్ట్రాలలో చట్టాలు పాసైనా గోహత్యా నిషేధం గురించి మనమే అశ్రద్ధ చేస్తున్నామని అంటున్నారు. వారెవరో ఉపవాసము కూడా చేశారు. ఉపవాసం చేశారుకాబట్టి చేయాలని కాదుకాని అయిదు సంవత్సరాలైనా, ఇంకా ఎందుకు ఆలస్యం అవుతోంది.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రా రెడ్డి : తమరు సెలవిచ్చిన విషయాలు వాస్తవమే. సెలక్టు కమిటీ meet అవుతూనే ఉంది. చర్చలు జరుగుతూనే ఉన్నాయి. కొంత మంది సభ్యులు రాకపోయినా చాలా మంది సభ్యులు వస్తూనే ఉన్నారు, ఒక సమావేశంలో ఒక అభిప్రాయం ప్రకటించిన వారే మరొక సమావేశంలో మరొక అభిప్రాయం చెబుతున్నారు. ఏకాభిప్రాయానికి రాలేక పోతున్నారు. ఈ మధ్య సమావేశం జరిగినప్పుడు రాజకీయ పక్షాల నాయకుల సమావేశం ఏర్పాటుచేసి ఒక అభిప్రాయానికి వస్తే బాగుంటుందని అనుకున్నాము. ముఖ్యమంత్రిగారితో ఆదే విషయం మనవి చేశాను. ఈ సెషన్‌లోపలనే రాజకీయ పక్షాల నాయకులను సమావేశం చేసి ఒక అభిప్రాయానికి వస్తే బాగుంటుందని ఈ extension ను కోరుతున్నాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ : అంటే వచ్చే సమావేశం లోపల సెలెక్టు కమిటీ రిపోర్టు వస్తుందనీ వచ్చే సమావేశంలో తప్పక మంజూరు అవుతుందనీ ఏదో ఒక విధముగా మీరందరూ అనుకున్నా అనుకోవచ్చు.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి : ఆశించ వచ్చు.

శ్రీ పి. సుందరయ్య : అనుకోడానికి వీలులేదు. నవంబరు 30 వ తేదీ వరకు సెలెక్టు కమిటి రిపోర్టు రావడానికి వ్యవధి యిస్తున్నాం. సెలెక్టు కమిటీలో వివిధ రాజకీయ పక్ష సభ్యులకు వివిధ అభిప్రాయాలున్నాయి. ఉదాహరణకు మా పార్టీ తరపున వ్యవసాయం చేస్తున్నటువంటి పశువులను చంపకూడదనే దాంట్లో అభ్యంతరం లేదు. ముసలి అయిపోయిన తరువాత, వ్యవసాయానికి ఉపయోగం లేకుండా భారంగా ఉన్నవాటిని అమ్మకూడదు, చంపకూడదు అనడంలో అర్థంలేదు. ఆర్థిక రీత్యా ప్రభుత్వం వ్యతిరేకంగా ఉంది. Animal Husbandry Department వారు వ్యతిరేకంగా ఉన్నారు. వాటిని చంపకూడదు అనుకుంటే మనుష్యులనే తినేసే అంత ఎక్కువై పోయి సమస్యగా తయారవుతవి. ఎన్నికల తరువాత వచ్చే క్రొత్త శాసనసభ చూసుకోవడం మంచిది. సెలెక్టు కమిటీలోని ఎనిమిది మంది ఎనిమిది అభిప్రాయాలను చెబుతున్న

ప్పుడు త్వరగా వచ్చే సమావేశంలో జరుగుతుందనే దానికి అవకాశంలేదు. Next session 15 రోజులు కన్న ఎక్కువ ఉండదు. అందుచేత 15 రోజులలో అన్నీ వస్తాయని ఆశించడం వల్ల ఉపయోగంలేదు. నవంబరు 30 వరకు పొడిగించడం అంటే ఎన్నికలు అయిపోయిన తరువాత వచ్చే శాసనసభకు వస్తుందనుకుంటూ చేయాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : అయితే అందరూ అంగీకరించినటువంటి రిపోర్టు తేవచ్చును. ముసలి ఎద్దులు, పనిచేయలేనివి, జబ్బు పడ్డవి వాటిని సంరక్షించడం అసాధ్యమైనపని. దానికోసం ఎన్ని గో సంరక్షణ శాలలు పెట్టినా చాలవు. ప్రభుత్వము పెట్టలేదు. మార్వాడీలు token గా ఒకటి, రెండు పెట్టవచ్చు. చేసే పాపాలు పోవడానికి మనుష్యులను వడ్డీకి బాధలుపెట్టి చేసిన పాపం పోతుందని పెట్టిన గోశాలలు తప్ప వాటన్నిటికీ వారుకూడా గో సంరక్షణ శాలలు పెట్టలేరు. గవర్నమెంటు వాటిని రక్షించలేరు. అందుచేత practical గా ఆలోచించి ఏకగ్రీవంగా చేస్తే బాగుంటుంది. ఏదో ఒక పూట కూర్చొని పూర్తి చేయవచ్చు.

శ్రీ పి. సుందరయ్య : అందరూ అంగీకరించక పోవడంవల్లనే అయిదేళ్లుగా సాగుతుంది. మీరు చెప్పిన విధంగా ఆలోచించడానికి అభ్యంతరంలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఏదో minimum అంశాలపై అంగీకారం కుదుర్చుకోవాలి. గోహత్య వేదంలో నిషేధించారు అంటేఅదంతాఅయేదికాదు,పోయేదికాదు, practical గా ఆలోచించాలి, ఇస్లాం వచ్చింది, క్రిస్టియానిటీ వచ్చింది. యూరోపియన్ నాగరికత వచ్చింది. బీఫ్ తింటున్నారు. ప్రపంచం అంతా జరుగుతున్నటువంటి దానిని religious sentiment లో గాక economic గా practicalగా ఆలోచించాలి, religious sentiment తో అయితే పండుగలకు కావా అని ముస్లింలు అనవచ్చు . తమరు ఏంచెబుతారు?

* శ్రీ వాసుదేవ కృష్ణాజీ నాయక్ : (సుల్తాన్ బజార్):- అధ్యక్షా. ఇతర ప్రాంతాలలో అప్పుడే యీబిల్లు ప్యాసైనది. ఎలక్షన్సు రాకపూర్వం త్వరలో పాస్ చేస్తే బాగుంటుంది. లేకపోతే అల్లరి ఎక్కువ అవుతుంది. తరువాత, మార్వాడీలు పాపం చేస్తారు అనే అభిప్రాయం సరియైనది కాదు అని నేను అనుకొంటున్నాను. పాపం అందరూ మనుష్యులు చేస్తారు. పాపంచేయడం ఏవర్గానికి పరిమితం కాలేదు. ఆలస్యం అయిన కొలది ప్రజానీకంలో యీబిల్లు వస్తుందా రాదా అనే సందేహాలు ప్రబలుతవి. ఎన్నికల సమయములో ప్రజల యెదుటచెప్పడానికి కష్టంగా వుంటుంది. కాబట్టి సుందరయ్యగారు చెప్పినట్లుకాక ఈ శాసన సభవారే వచ్చే సమావేశం పూర్తయేలోపలనే pass చేసుకోవలెననిమనవిచేస్తున్నాను. మీరుఎన్నో విషయాలపైనశ్రద్ధతీసు

కుంటున్నారు. Sentiments పైనకాక economics పైననే విచారణ చేసి సెలక్టు కమిటీ వారు త్వరలో రిపోర్టు ఇవ్వాలని ప్రార్థిస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : అయితే ఒకటుంది. కొంలది అంశాలలో pass చేస్తే యింకా ఆందోళన ఎక్కువవుతుందా? ఎలక్షన్స్ అయిన తరువాత ఇతర రాష్ట్రాలను మించి చేస్తామని చెప్పవచ్చు. లేకపోతే minimum అంశాలలో చేయడం, మనధర్మం మనం నిర్వర్తించడం మంచిది.

శ్రీ వాసుదేవ కృష్ణాజీ నాయక్: ఇతరరాష్ట్రాల చట్టం model చూచుకుని సెలెక్టు కమిటీలో చర్చించి amendments యిచ్చి నిర్ణయించవచ్చు.

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి :ఎలక్షన్సుకుబిల్లుకు ఏమీసంబంధంలేదు. ఆలస్యంజరిగింది గాని త్వరలో పూర్తి చేయాలనే ప్రయత్నాలు జరుగుతూనే ఉన్నాయి. సెలక్టుకమిటీ మీటింగులు జరుగుతూనే ఉన్నాయి. ఈ సారి సఫలీకృతం అవుతాయని ఆశిస్తున్నాను. శ్రీ గోపాలకృష్ణయ్యగారు కొన్ని సూచనలు యిచ్చినారు. ఈ సారి తప్పకుండా జరుగుతుంది,

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఏదో minimum పెట్టుకుని చేసేయండి. తరువాత చూచుకుందాం, అది మంచిది, లేకపోతే జనసంఘంవారు వస్తారు. ఈ రెండు పార్టీల వారిని ఓడించి...

ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి : ఎలక్షన్సుకి ఈ బిల్లుకి సంబంధంలేదు,

Mr. Speaker:– The question is :

"That the time for the presentation of the report of the Select Committee on the Cows and She-buffaloes Slaughter Prohibition Bill, 1956, be further extended upto 30th November 1961."

The motion was adopted.

MOTION ON ADDRESS BY THE GOVERNOR

* శ్రీ పి. కోదండరామయ్య : (పోలవరం-జనరల్):– అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగమునకు వందన సమర్పణ తీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నాను, కాని కొన్ని విషయాలు వారికి మనవి చేయవలసినవి ఉన్నాయని భావించి ఆవిషయాలు చెబుతున్నాను వరదనివారణగురించి ప్రభుత్వం చాలశ్రద్ధతీసుకుంటున్న మాటనిజమే కానిమాపోలవరం

గురించి శ్రద్ధచాల తక్కువగా ఉందని చెప్పడానికి విచారిస్తున్నాను. పోలవరం గ్రామం ఎప్పుడో పుట్టబడింది, ఏ కారణం చేతనో flood bank యివతలనే గ్రామం అంతా ఉండి పోయింది. అందుచేత దానికి ఒక Ring Bund ఏర్పాటు చేయవలసినదని మేము చాలా రోజులబట్టి ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాము,

(Sri P. Satyanarayana in the Chair)

రామపాదసాగర్ ప్రాజెక్టు వచ్చివుంటే ఆ రింగ్ బండ్ ఏర్పడివుండేది. కాని రామపాదసాగర్ రాకపోవటం వల్ల ఇది ఏర్పడలేదు. మేము కోరగా కోరగా ధవళేశ్వరం సూపరెంటెండెంట్ ఇంజనీర్ దానికి ఎస్టిమేట్స్ తయారుచేసి ప్రభుత్వానికి పంపించారు. 3—4—61 న పబ్లిక్ వర్క్స్ మంత్రిగారు పోలవరం వచ్చినప్పుడు స్వయంగా వారిని తీసుకువెళ్లి దానిని చూపించాము. వారు చూచి దాని అవసరం చాలా వుంది. దానిని తప్పకుండా వేయించవలసినదేనని చెప్పారు, కాని చివరకు ఏమి జరిగినదో తెలియలేదు ఈ సంవత్సరం గోదావరికి ఇంకా వరదలు రాలేదు. కాని వస్తాయేమోనని భయంగా వుంది. వరద వచ్చినప్పుడల్లా ఎన్నో వేల రూపాయలు అక్కడ ఖర్చు పెట్టడం జరుగుతున్నది. ఆ విధంగా డబ్బు ఖర్చు పెట్టేదానికంటే ఆ డబ్బుతో రింగ్ బండ్‌ను ఏర్పాటు చేయిస్తే ప్రజలకు ఎంతో సౌకర్యము కలుగుతుంది. ఇంజనీర్ గారు 3 లక్షల రూపాయలలోనే ఎస్టిమేట్స్ తయారుచేసి పంపించారు. కనుక దానిని ఇప్పటికైనా వెంటనే చేయించాలని కోరుతున్నాను.

నేను ఈ పర్యాయము ఎన్నికలలో నిలబడటం లేదు. లైటవుండే ఏదైనా చేయగల్గిన సేవ చేయాలనుకొంటున్నాను. ప్రభుత్వం గిరిజన సంక్షేమానికి చాల సేవ చేస్తున్నది. కాని దురదృష్టవశాత్తూ అది గిరిజనులకు అందటంలేదు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత కేంద్ర ప్రభుత్వం దీనికి సంబంధించి ప్రత్యేకంగా ఒక కమీషనర్‌ను వేసింది. ఒక డైరెక్టర్‌ను ఏర్పాటు చేసి ప్రత్యేకంగా డబ్బు ఇస్తున్నా అది వారికి అందటంలేదు. తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలలో గాని, విశాఖపట్టణం జిల్లాలో కాని గిరిజనులలో ఇంటర్‌మీడియట్ పాస్ అయిన విద్యార్థిలేడు. వారికి స్కాలర్‌షిప్స్ ఇస్తున్నారు. కాని ఎనిమిది మాసాల వరకు అవి వారికి అందటంలేదు. ఈ లోపు వారి పరిస్థితి ఎట్లా వుంటున్నదో ఎవరికీ తెలియదు. ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. పాసైన విద్యార్థులు హైయర్ ఎడ్యుకేషన్‌కు వెళ్ళటానికి అవకాశాలు లేని స్థితిలో వున్నారు. నేను వెల్‌ఫేర్ సంఘంలో మెంబర్‌గా వున్నాను. కాని నాకు నాల్గు సంవత్సరాలనుండి వంట్లో సుస్తీగా వుండటంవల్ల ఎక్కువగా పని చేయలేకుండా వున్నాను. ఇంతవరకు ఏదో కొందరి దగ్గర డబ్బు వసూలు చేసి, జీవకారుణ్యం వారిని బ్రతిమిలాడి ఎస్. ఎల్. సి. పాసైన వారిని ఏ సత్రంలోనో చేర్పించి ఏవో ఏర్పాటులు చేస్తూ

వుండేవాడిని. ఇప్పుడు నేను లేవలేని పరిస్థితిలో వుండటం వల్ల వారికి ఎక్కువగా సహాయం చేయలేకుండా వున్నాను. పోలవరంలో ఒకామె ఒక స్త్రీ హాస్టల్ నడిపింది. ఆవిడ పరిస్థితి బాగుండక మూడు సంవత్సరముల నుండి నడుపలేక పోతున్నది. దానిని గవర్నమెంటు తీసుకొని నడపాలని నేను కలెక్టరుగారికి, తహసిల్దారుకు, ట్రైబల్ ఎడ్వైజరీ కౌన్సిల్ కు, మంత్రులకు అందరకు చెప్పాను. పోలవరం, కూనవరంలలో ట్రైబల్ బాయిస్ కు హాస్టల్స్ వున్నాయి. కనీసం అక్కడైనా ఆడపిల్లలకు ప్రత్యేకంగా సెక్షన్ ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. కనీసం వచ్చే సంవత్సరానికైనా తగిన చర్య తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

ఏజన్సీ గ్రామాలలో వాగులు ప్రవహిస్తూ వుంటాయి. దీనికి సంబంధించి నిన్ననే ప్రశ్నలు కూడ అడిగాను. ఆ ప్రాంతాలలో కాలనీలు కడుతున్నారు, స్థలాలు ఇస్తున్నారు. కాని అక్కడ ఎవరూ వుండుటలేదు. అక్కడ వ్యవసాయం చేయటంలేదు. సెలయేర్ల ప్రక్కన గ్రామాలువున్నాయి. ఆ సెలయేర్లను గ్రామాల వైపు మళ్లిస్తే అక్కడి ప్రజలు భూములు సాగు చేసుకొనటానికి అవకాశం వుంటుంది. దేబర్ గారి కమిటీ వచ్చింది. రాఘవయ్యగారి కమిటీ వచ్చింది. వారు రిపోర్టులు ఇచ్చారు. మల్లయ్యప్పన్ గారు ఒక రిపోర్టు ఇచ్చారు. కాని వాటిలో ఒక్క విషయాన్ని కూడా ఇంప్లిమెంట్ చేయలేదు. గిరిజన సంక్షేమానికి డబ్బు ఖర్చు అవుతున్నది. కాని వారికి అది ఖర్చు కావటంలేదు. హరిజనులు, గిరిజనులు బ్రాహ్మణులకంటె తెలివి తేటలు కలవారు, దీక్ష గలవారు, పట్టుదల కలవారు. కాని మానవత్వంలో తక్కువగా వున్నారు. కనుక వారి పట్ల ఎక్కువ శ్రద్ధ చూపించి వారిని అభివృద్ధిలోనికి తీసుకు రావటానికి ప్రయత్నించాలని కోరుతున్నాను.

అక్కడివారు ఎంతో కష్టపడతారు, వెదురు చీలుస్తారు. చాపలు అల్లుతారు. కాని వారు పడుకోటానికి చాప మాత్రం వుండదు. జీలుగుబెండు పేచుపై పడుకొంటారు. మామిడి టెంక పిండో, చింతగింజల పిండో జావకాచుకొని త్రాగుతారు. వారికి కోపరేటివ్ సొసైటీలు ఏర్పాటు చేస్తామని, చేశామని చెప్పటం వల్ల లాభంలేదు. వీరు అల్లిన వస్తువులను అమ్మించవలసిన అగత్యం వుంది.

ఆఖరి మాటగా, కంపల్సరీ ఎడ్యుకేషన్ గురించి ఒక విషయం చెప్పి ముగిస్తాను. ఆ యాక్టును ఎమెండ్ చేయవలసిన అవసరం కన్పిస్తున్నది. చిన్నప్పటినుండి గురువుల వద్ద వేదాలు, ఉపనిషత్తులు చదువుకునేవారు వున్నారు. అది రికగ్నైజ్డ్ స్కూల్ కాదు కాబట్టి వారు చదువుకొనేది చదువుకాదని ప్రైమరీ స్కూల్స్ కు పంపించాలంటే మొత్తం భారతదేశ సంస్కృతి నాశనం అయిందన్నమాటే. దానిలో ఏమీ సందేహం లేదు. వాటిని కూడ రికగ్నైజ్ చేసి వేదాలు, సంస్కృతము, ఉపనిషత్తులు చదువుకొనే సాంప్రదాయాన్ని కొనసాగించాలి. ఆ గురువుగార్లకు ఆ పాఠశాలలకు ఏమీ గ్రాంట్సు

ప్రభుత్వం ఇవ్వనక్కరలేదు. పిల్లలు ఎక్కడో వారాలు చేసుకొని చదువుకొంటూ వుంటారు. గురువుగారు జీతాలు తీసుకోరు. ఊరికేనే చెబుతారు. వీటి వల్ల గవర్నమెంటుకు ఖర్చు ఏమీ లేదు. అందుచేత వీటిని ప్రైమరీ ఎడ్యుకేషన్‌లో భాగంగా చేసి వాటిని రక్షించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఆ విషయాన్ని ఆలోచించాలని పట్టాభి రామారావుగారిని కోరుతూ ఇంతటిలో సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

*శ్రీ పి.నరసింహప్పారావు (పాలకొండ): అధ్యక్షా! గవర్నరు గారికి కృతజ్ఞత తెలుపేటటువంటి ఈ తీర్మానమును నేను పూర్తిగా బలపరుస్తున్నాను. కాని ఈ సందర్భములో ముఖ్యంగా 1, 2 విషయాలు చెప్ప దలచుకొన్నాను. ఇప్పుడు మన ముఖ్యమంత్రిగారు వారు ముఖ్యమంత్రిగా వచ్చిన తరువాత చాల సత్కార్యాలు చేయించారు, కాని ఒకటి మాత్రం విడిచివేశారు. N. G. O. లకు ఇంత వరకు ఏమి సహాయం చేయకుండా, వారి విషయం మరచి పోయారని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నివిధాలా ఇతరుల అందరికి సహాయం చేసినారు. Backward and scheduled communities కొరకు special గా ఒక G. O. issue చేసి అది immediate గా వర్తించేటట్లు చేశారు. కాని N. G. O. ల విషయం మాత్రం ఇదివరకు ఏమీ ఆలోచించినట్లు కన్పడటంలేదు. నేను ముఖ్యంగా మనవి చేసేది శిస్తు ఒక రూపాయ ఎక్కువనైనా సరే, మా శాసన సభ్యుల T. A. లు గాని, జీతాలు గాని తగ్గించినా సరే, మాకు జీతాలు పూర్తిగా ఇవ్వకపోయినా సరే, N. G. O. లకు మట్టుకు Central Government scales ఇవ్వాలని, రేపు వచ్చే సమావేశంలోపలనే వారికి ఆ scals ఇచ్చే విషయం గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక announcement తప్పక చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను, ముఖ్యంగా ఈ ఒక్క point చెప్పటానికి నేను మాట్లాడుతున్నాను.

రెండవది, ముఖ్యంగా రైతుకు ఎరువుల సప్లయి గురించి చెప్పదలచు కొన్నాను. ఇప్పుడు ఈ ఎరువులు పంపిణీ జిల్లా పరిషత్తులకు పంచాయితీ సమితులకు అప్ప జెప్ప బడింది. ఇది రైతాంగానికి శ్రేయస్కరం కాదని మట్టుకు నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఈ ఎరువులు supply చేయడమనేది Agricultural Department వారు చేయనివ్వండి. వాళ్ళకు తెలుసును రైతుల కష్ట సుఖాలు. ఏ రైతుకు ఎంత ఎరువు కావాలో, ఎప్పుడు కావాలో ఆ లెక్కలన్నీ తీసుకొని రైతులకు అవసరం వచ్చినప్పుడు immediate గా ఇవ్వవలెను గాని, ఎప్పుడో ఏదో ఇస్తే ఏమి ప్రయోజనం ? ఇప్పుడు రైతులవద్ద శిస్తు సుమారు 5 రూపాయలు హెచ్చు తీసుకొంటున్నారు. ఇదివరకు 10 రూపాయలు ఉంటే, ఇప్పుడు 25 రూపాయలు, 30 రూపాయలు ఇంత ఎక్కువగా ఉన్నదని అంటున్నారు. ఇంత శిస్తు తీసుకొని కూడా ఆ రైతులకు ప్రభుత్వము చేసిన సహాయం ఏమిటి అని నేను అడుగుతున్నాను. వారికి time కు సరిగా ఈ ఎరువులు

కూడా ఇవ్వకుంటే వారిపట్ల ఎందుకు ఇంత ఉపేక్ష భావము ప్రభుత్వము వహిస్తున్నదని అడుగుతున్నాను. పాపము రైతులు ఏమి చేస్తారు. వారికి time కు సరిగా రాక పోతే. ఎక్కడో తంటాలుపడి black market లో 60, 70, 80 రూపాయలు పెట్టి తెచ్చుకొంటున్నారు. మా విజయనగరం marketing society లో 17 లక్షలు విలువగల manure నిలువ ఉండిపోయింది. దానిని release చేయరు. ఏమంటే వాళ్ళ దగ్గర డబ్బు లేదంటారు. ఈ ప్రభుత్వము ఎంతసేపటికి పరిషత్తులు సమితులు ఈ విధంగా బ్లాక్ వారిగానే వెళ్లుతున్నది గాని రైతుల విషయం చూడడం లేదు వారికి ఎరువులు సరిగా supply చేయలేకపోతే, ఇదిగో ఈ ఎరువులు market లో అమ్ముతున్నారు. ఈ market లో వెళ్లి కొనుక్కోండి అని చెప్పండి. అంతే గాని పంటలన్నీ పూర్తి అయిన తరువాత ఈ విధముగా ఎరువులు ఇస్తామంటే ఎందుకు ? అదంతా షావుకార్ల black market లోకి పోతుంది, అసలు రైతులకు కావలసి నప్పుడు ఎరువులు ప్రభుత్వము ఇవ్వడంలేదు. వారు black market లో కొంటే, అదికూడా చేయనివ్వరు. అమ్మను పెట్టదు అడుక్కు తిననివ్వదు. అన్నట్లు ఉన్నది. ప్రభుత్వము ఎరువులు ఇవ్వదు తానరే రైతులు తంటాలుపడి ఎక్కడ నుంచో తెచ్చుకుంటే వారిని పట్టుకుని బాధిస్తున్నారు. ముఖ్యంగా ఈ విషయాన్ని వ్యవసాయ శాఖా మంత్రి గారు కూడా ఆలోచించి వారి డిపార్టుమెంటు ద్వారా ఎరువులు సప్లయి చేయించేటట్లు చేయవలెనని కోరుతున్నాను. ఈ పంచాయితీ సమితిలలో ఎప్పుడు పార్టీలు ఉంటాయి. వారు ఈ పని సక్రమంగా న్యాయంగా చేయలేరు. ఇద్దరు అన్నదమ్ములుంటే, వాళ్ళిద్దరు రెండు వేరువేరు పార్టీలకు చెందిఉంటారు. ఒక పార్టీవారు ఇంకో పార్టీలోకి వెళ్ళరు. ఏ పార్టీవాళ్లు ఆ పార్టీ వాళ్ళకు ఎరువులు ఇచ్చుకుంటారు. వేరే పార్టీవారు పోయి అడిగితే మాదగ్గర వచ్చిందే తక్కువ, లేదంటాడు. వాళ్ళ పార్టీ మనుష్యులకు ముందు ఇచ్చేస్తున్నాడు. ఈ బాధ పడలేక రైతులు ఎక్కడో black market లో తెచ్చుకుంటున్నారు. కనుక ఈ విషయాన్ని అంతా కూడా ఆలోచించ వలెనని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా N. G. O. లకు జీతాలు వెంటనే హెచ్చు చేయ వలెనని త్వరలోనే ఆ విషయం గురించి announcement చేస్తారని ఆశిస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

* శ్రీ ఎస్. రాజేశ్వరరావు (ములుగ్) : అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ఉపన్యాసం మీద సుందరయ్యగారు వగైరా వివరంగా మాట్లాడారు. మా నియోజక వర్గంలో జరిగేటటువంటిది మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి చెప్పదలచుకొన్నాను. 1946 లో పోలీసు action కంటె ముందు, మా ప్రాంతంలో బందోబస్తు survey జరిగింది. చాల అల్లరులు ఉండే సమయంలో survey జరిగింది. ఆ సర్వే జరిగినదానిని వేలము వేయకుండా ఉంచి, ప్రభుత్వం పోయిన సంవత్సరమే దానిని వేలము వేసినారు. అప్పుడు బందోబస్తు సర్వే జరిగినప్పుడు గ్రామానికి ఒకరిద్దరు పట్టేదార్లు ఉండేవారు. అప్పుడు

వాళ్ళ ఇష్టం వచ్చినట్లు survey చేయించుకొన్నారు. తరువాత భూసంస్కరణలు రావడం, దానిపైన ఈ జమీందారులంతా భూములు అమ్ముకొనడం జరిగింది. ములుగు తాలుకాలో కూడా భూసంస్కరణలు అమలులో పెట్టారు. ఆ సందర్భంలో కౌలుదార్లందరికి పట్టాలు ఇచ్చారు; కొంతమందికి tenancy certificates కూడా ఇచ్చారు. ఏక ఖండముగా ఉన్న భూమి చిన్నచిన్న plots గా మారిపోయింది. అయినాగాని, దాదాపు 16 సంవత్సరాలు క్రిందట చేసినటువంటి survey ను cancel చేసి, resurvey చేయవలెనని మేము ఎన్నోసార్లు ప్రభుత్వానికి represent చేశాము. అప్పటికి వాళ్లు cancel చేయక, resurvey చేయక, ముందు చేసిన survey నే వాళ్లు తిరిగి ప్రకటించినారు. ప్రకటిస్తూ రెండు సంవత్సరాల లోపల అభ్యంతరాలు ఉంటే తెలుపుకోవచ్చునని చెప్పారు, కాని, ఇప్పటి వరకు అక్కడ ఉండే టటువంటి రైతులకు, పట్టెదార్లకు వేలం చేసినటువంటి సున్నాయి పత్రాలు కూడా పంచలేదు, time అయిపోతున్నది. అక్కడ పరిస్థితి ఎట్లా ఉన్నదంటే, ఒకరి నంబరు ఇంకొకరికి, ఈ విధంగా సరిగా లేదు. గ్రామాలలో నేమో చదువురానివాళ్ళు, చాలా వెనుకబడినటువంటి ప్రజలు. వాళ్ళు నేరుగా ప్రభుత్వానికి objections పెట్టుకోవాలంటె చాల కష్టము. వాళ్లు పెట్టుకో లేని పరిస్థితులు ఉన్నాయి. Time ఏమో అయిపో తున్నది. రేపు మళ్ళీ ఏవరో ఈ బీదప్రజానీకం యొక్క భూమిని కాజేసేటటువంటి పరిస్థితి కూడా ఉన్నది. కనుక ప్రభుత్వం వెంటనే ఆ survey ను cancel చేసి మరల Madras survey ను తెలంగాణాలో అమలులో పెట్టాలని, ఆ ప్రకారంగా మరల ఈ సంవత్సరం వెంటనే దీనిని survey చేయించవలెనని మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి సవినయంగా మనవి చేసుకొంటున్నాను. తరువాత రామాంజపురం కాలనీ అనేది ఒకటి మా నియోజకవర్గంలో ఉన్నది. వర్షకాలములో అక్కడ గుంటూరుపల్లి పరిసర గ్రామాల ప్రజలు చాలా బాధ పడుతున్నారు. వాగులవల్ల ఆ గ్రామం మునిగిపోవడం, నీరురావడం, ఎన్నో ఇబ్బందులకు ఆ ప్రజలు గురి అవుతున్నారు. 1952 నుంచి వాళ్ళు applications మహార్లు పెట్టుకొంటే అప్పుడు ప్రభుత్వము 60,70 ఎకరాలభూమి వారికి చూపించి, ఇది ప్రభుత్వభూమి, మీరు ఇక్కడ ఇళ్ళు కట్టుకోవచ్చును అని చెప్పారు. వాళ్ళంతా 3, 4 వేలు ఖర్చు పెట్టుకొని అక్కడ ఏర్పాటు చేసుకొన్న తరువాత ఒక పెద్ద చక్రవర్తిభూస్వామి వచ్చి ఇది నా పట్టాభూమి అని చెప్పాడు దాని మీదప్రభుత్వము ఇది పట్టాభూమి ఇది ఇవ్వబడదుఅని చెప్పారు. దానిమీద మేముland acquisition అయినా చేసి ఇప్పించవలసిందని రెండు వందల మంది హరిజనులు, ఇతర కులాలవారు applications ఇచ్చుకొన్నారు. దానిమీద ప్రభుత్వము వెంటనే చేయాలని చెప్పారు. ఒక పట్టేదారు 40ఎకరాలుఇస్తానని ఒప్పుకొనికూడా తిరిగి నేనుఇవ్వను అన్నాడు; దానికి ప్రభుత్వము object చేస్తూ దానిపైనచర్య తీసుకోవలసిందని చెప్పింది. కాని సభ జరగకపోవడము, ఆ పట్టేదారు చాలా అన్యాయం [illegible] జరిగింది. 1959లో ఒక గ్రామం పూర్తిగా వాగులో మునిగిపోయిన సంద

ర్భంలో కలెక్టర్ వచ్చి, ఆ గ్రామందగ్గరనే కొంత భూమిని ఆ ప్రజలకు చూపించి దాంట్లో మీరు ఉండండి. మేము వెంటనే land acquisition చేసి ఇక్కడ ఊరు కట్టిస్తామని చెప్పారు. దీనిపై మొన్న సోషల్ వెల్ ఫేర్ మంత్రిగారివద్ద తప్పు రిప్రె జెంటేషన్ చేసి స్టే ఆర్డర్ తీసుకొన్నారు. ఈ లాండ్ అక్విజిషన్ తీసుకొనే మొగిలి నుంచి బళ్ళదారి 20.30 సంవత్సరముల నుంచి ఉన్నది. దానిద్వారా మంచినీరు తెచ్చు కొంటారు, కాని అక్కడినుంచి ఆ పట్టేదారు నీరు తెచ్చుకోనివ్వటం లేదు. ఆ దారి బంద్ చేశారు. ఆయన ఇక్కడినుంచి ఆల్సేషియన్ కుక్కలను కొనుక్కువచ్చారు. వాటిని అక్కడ నిలబెట్టటం అక్కడనుంచి నీరు తెచ్చుకొనే స్త్రీలు వారు భయపడటం, నీటికుండలు బద్దలు అయిపోవటం, ఈ విధంగా ప్రజలను బాధ పెడుతున్నారు. దానిమీద కోర్టుకు వెళ్ళి ఇంజక్షన్ ఆర్డరు తీసుకొన్నాము, కోర్టునుంచి మనుష్యులు, జీలిప్ పంచనామా చేస్తామని పోతే ఆ భూస్వామి కొంతమంది గుండాలను పెట్టి వారిని బరిసెలు, ఈటెలతో కొట్టించారు: తలలు బ్రద్దలైనవి. భూస్వామియొక్క జీతగాండ్లమీద పోలీసులు కేసు పెట్టారు. ఆ భూస్వామి తుపాకీ తీసుకొని వెళ్ళినా, దౌర్జన్యం చేసినా, కేసు పెట్టలేదు, పోలీసు స్టేషన్‌లో ఆయనకు వ్యతిరేకంగా ఎన్నో అప్లికేషన్స్ ఉన్నవి. కేసు రిజిష్టరు చేయుటలేదు. భూస్వామిని విచ్చలవిడిగా వదులుతున్నారు. ఆ కాలనీ భూమి విషయంలో ఇప్పటికీ ఎలాంటి చర్య లేదు. కలెక్టరుకు వ్రాస్తే రిపోర్టుకొరకు ఒక సంవత్సరం అయినది. సోషల్ వెల్ ఫేర్ మినిష్టరు గారివద్ద రిప్రెజెంట్ చేస్తే డిప్యూటీ డైరెక్టరును పంపారు. ఎంక్వైరీ చేసివచ్చారు ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం దానిని సీరియస్‌గా గుర్తించి చర్య తీసుకోవాలి. ఈ విషయంమీద స్టార్డ్ క్వశ్చన్ 2, అడ్జర్న్ మెంట్ మోషన్స్ రెండు పంపితే, ఇదే అసెంబ్లీలో సమాధానం ఇచ్చారు. వెంటనే చూస్తామని చెప్పారు. ఇప్పటికైనా రిపోర్టు వెంటనే తెప్పించి స్టే ఆర్డర్ వెకేట్ చేసి ఎమర్జెన్సీ క్లాజుక్రింద ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.ఆ కాలనీని అస్పృశ్యతా నివారణకొరకు ఏర్పాటు చేస్తున్నది. ఆ కాలనీలో mixed-colony గా హరిజన్నును, నాన్‌హరిజన్నును కూడా పెట్టుకొంటామన్నాము. లీగల్ డిపార్టుమెంటుకు పంపితే అది మంచిదేనని సలహా ఇచ్చారు. వెంటనే ప్రభుత్వం తీసుకొని చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

అదేభూస్వామిని బందోబస్తీ సర్వేలో తనకు వెయ్యి ఎకరాల భూమి ఉంచేప్రభుత్వ భూమి ఇంకొక వెయ్యి ఎకరాలు కలిపి మొత్తం రెండువేల ఎకరాలకు సర్వే చేయించు కొన్నాడు. అది మేము రిప్రెజెంట్ చేస్తే తిరిగి ప్రభుత్వం రీ సర్వే చేయించి అదనపు భూమిని తొలగించింది. పట్టేదార్లు రాజీనామా ఇచ్చారు. వదులుకొంటున్నామని చెప్పారు, 30.40 వేల ఎకరాల భూమిని భూస్వాములు వదులుకొన్నారు. ఆ చక్రవర్తి భూస్వామి క్రింద కూడ 1400 ఎకరాలు ప్రభుత్వ భూమిని ఆక్రమించుకున్నాడు. తరువాత రాజీనామా ఇచ్చాడు. తాము 46 భాగస్తులం ఉన్నామని భూమి తక్కువ

ఉన్నదని అంటున్నాడు. ఆయనకు 900 ఎకరాల తరి, 1500 ఎకరాలపైన మెట్టభూమి ఉన్నది. అటువంటివాడు, భూమి తక్కువగా ఉన్నదని రిస్తేదార్లు ఉన్నారని ప్రభుత్వ భూమి కావాలని కలెక్టరువద్ద మురాఫా వేసుకొన్నాడు. ఇవ్వటానికి వీలులేదంటే రెవెన్యూబోర్డు వరకు వెళ్ళాడు. బోర్డుకూడ తోసేసింది. మళ్లీ గూడుపుఠాని చేసి రివిజన్ పిటిషన్ను పెట్టి కలెక్టరుచేత వ్రాయించుకొని ఆ భూమిని కాజేయాలని చూస్తున్నాడు. కళా వెంకటరావుగారి జమానాలో స్టార్డ్ క్వశ్చన్ అడిగితే ఆ భూమిని తీసుకొని బీద ప్రజానీకానికి పంచిపెడతామని సమాధానం చెప్పారు. కాని అది జరగ లేదు. దానిని ఆ పట్టేదారు ఖాజేస్తున్నాడు. ప్రభుత్వం సీరియస్‌గా ఆలోచించాలి.

మాది వెనకపడిన ఏజన్సీ ప్రాంతం. అక్కడ నీటి వసరులకు ప్రభుత్వం ఎలాంటి శ్రద్ధ తీసుకొనుటలేదు. 1959లో బ్రీచ్ అయిన చెరువులకు, ఎన్నిసార్లు రిప్రెజెంట్ చేసినా, బ్రీచ్ ఫిల్లింగ్ చేయలేదు. అసెంబ్లీలో ఒక ప్రశ్నకు చెప్పారు. వరంగల్ జిల్లాలో బ్రీచ్ అయిన టాంకులు అన్నింటికి ఫిల్లింగ్ చేశామని చెప్పారు. కొండాపురం చెరువు 1959లో బ్రీచ్ అయినది. ఇంతవరకు తీసుకొన లేదు. రామప్ప, లక్నవరం. ఘనపురం ఈ పెద్ద చెరువులకు కాలువలు ఉన్నాయి. ఆ కాలువలకు మరమ్మతులు లేక వందలకొలది ఎకరాలు ఎండిపోయి పండుటలేదు. మాట్లకొరకు 1950 నుంచి ప్రభు త్వంతో రిప్రెజెంటు చేస్తున్నప్పటికి సర్వే చేస్తున్నాము. కట్టిస్తున్నాము అంటారు. ఇంత వరకు సర్వే జరగటంలేదు. చీఫ్ ఇంజనీరువద్ద, ఎక్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరువద్ద S.E. వద్ద రిప్రె జెంట్ చేశాము. చేస్తామని చెబుతున్నారుగాని ఇంతవరకు కట్టించలేదు, ఆ చెరువుల క్రింద 6, 7 మైళ్ళవరకు ఆయకట్టు ఉన్నది. గ్రామాలు ఉన్నాయి, అక్కడ రోడ్స్ లేవు. వ్యవసాయం చేసేటప్పుడు వారికి రహదార్లు లేక చాల కష్టంఅవుతుంది. మా ప్రాంతంలో రోడ్లులేవు. కమ్యూనికేషన్స్ లేక బాధపడుతున్నారు. మొదటి పంచవర్ష ప్రణాళికలో కూడా కమ్యూనిటీ ప్రాజెక్టుద్వారా 25 లక్షలు ఖర్చుచేసినా కమ్యూనికేషన్స్ విషయంలో తగినశ్రద్ధతీసుకోలేదు. వెంకటాపురంనుంచి వయా నల్లగుంట లక్ష్మీదేవిపేట చెలుపూరు పోయే రోడ్డుఉన్నది. పాలంపట్నం నుంచి లక్ష్మీదేవిపేటపోయేరోడ్డు ఉన్నది. ఇవి మెటల్ చేయించాలి. కనీసం కల్వర్ట్స్ కట్టించి మొరంరోడ్డుగానైన వేస్తే ఆ ప్రాంతం ప్రజలు డెవలప్ అయ్యే అవకాశాలు ఉన్నవి. ఆ రోడ్డు కూడా చేయించేం దుకు ప్రభుత్వం వెంటనే పూనుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

*శ్రీ పి.గున్నయ్య(పాతపట్నం-రిజర్వుడు): అధ్యక్షా, మన గవర్నర్ గారు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రములో నేఅన్నివర్గాల ప్రజలను సంతృప్తిపరచే విధంగా ఉపన్యాసం చేసినందుకుగాను తమద్వారా వారికి నా హృదయపూర్వక వందనాలు తెలియజేస్తున్నాను. మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో మన రాష్ట్రంలో 305 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేయబడు తుందని చెప్పుతున్నారు. ఇంత పెద్ద రాష్ట్రానికి ఆ మొత్తము చాల తక్కువగా ఉన్నది. [illegible] 600 కోట్ల రూపాయలైనా మన ప్రభుత్వం భారత ప్రభుత్వాన్ని అడిగి, కావల

సిన ఖర్చులు చేయాలని నేను మన ప్రభుత్వాన్ని వినయపూర్వకంగా ప్రార్థిస్తున్నాను. ఈనాడు జిల్లాపరిషత్‌లు, పంచాయితీ సమితులద్వారా అనేక కార్యక్రమాలు ఎంతో వైభవంగా జరుగుచున్నవి. అయితే గ్రామలెవెల్‌లో చూచినట్లయితే, గ్రామాలలో ఉన్న హరిజనులకు, పేద ప్రజానీకానికి అవసరమైన సౌకర్యాలు జరగటంలేదు. మురికిపేటల నిర్మూలనకు 12లక్షల రూపాయలు భారత ప్రభుత్వమువారు ఇచ్చారని, విశాఖపట్నం మొదలైన పట్టణాలలో మురికిపేటల నిర్మూలనకు కొన్ని పనులు చేస్తున్నట్లు చెప్పారు. భారత ప్రభుత్వం అందుకు కేవలం 12లక్షల రూపాయలు ఇచ్చినంతమాత్రమున సరిపోదు.అది సొమ్ములు ముందర చొప్పకట్టలులాగే ఉంటుంది.విశాఖపట్నం,శ్రీకాకుళం మొదలైన పెద్ద పట్టణాలలో చూస్తే, అక్కడి మురికిపేటలలో పందులుకూడ పడుకో నటువంటి పరిస్థితులు ఉన్నవి. మన రాష్ట్రములోని పట్టణాలలో మురికిపేటల నిర్మూలనకు కనీసం 12 కోట్ల రూపాయలైనా అవసరము. ఏవో తాటికమ్మలతో ఇళ్ళు కట్టుకొని వర్షాలకు, ఎండలకు ఎంతో అవస్థలు పడుతున్న హరిజనులు నివసించటానికి వారికి వెయ్యి రూపాయిలు ఖరీదుచేసే ఇండ్లు ప్రభుత్వం కట్టించి ఇవ్వటము అవసరము. వారి జీవన ప్రమాణాన్ని పెంచవలసిన ధర్మం యీ ప్రభుత్వంపైన ఉంది. కనుక మనప్రభుత్వం భారత ప్రభుత్వాన్ని కనీసం 12 కోట్ల రూపాయలైనా అడిగి, హరిజనులకు, ఇతర పేదవారికి ఇళ్ళు కట్టించి ఇచ్చి, ఈ మురికిపేటల నిర్మూలనకు అవసరమైన పథకాలు అమలు జరపవలసిందిగా ఈ ప్రభుత్వాన్ని కోరుచున్నాను. ఒక్కొక్క బ్లాకులో 30లక్షల రూపాయలు ఖర్చు చేస్తున్నప్పటికీ, ఒక్క హరిజనుడి ఇంటికి కూడ వందరూపాయలు ఇచ్చిన పాపాన పోలేదు. బ్లాకులలో ఎన్నో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నవి. కోళ్ళపెంపకం, పందుల పెంపకం, పశువుల పెంపకం జరుగుతున్నది. ఎవరైతే కొనుక్కోగలరో వారికే అవి సప్లయి చేస్తున్నారు గాని హరిజనులకు సప్లయి చేయటంలేదు. అటువంటప్పుడు వారి జీవనప్రమాణం ఏవిధంగా పెరుగుతొందో ఆలోచించాలి. హరిజనులకు నివేశ స్థలాలకు సబ్సిడి ఇప్పించాలి. ఒక బ్లాకులో 20 లక్షల రూపాయలు అన్ని వర్గాలవారికి ఖర్చుపెడితే, ఒక లక్ష రూపాయలైనా హరిజనులకు ఖర్చుపెట్టేటట్లు ప్రభుత్వం చూడాలని కోరుతున్నాను. జిల్లా పరిషత్‌లో నాన్ బ్లాక్ ఏరియాల్లో హరిజనుల అవసరాలకు 10 లక్షల రూపాయలైనా ఖర్చుపెట్టే ఏర్పాటు చేయాలి. జిల్లా పరిషత్‌లు, పంచాయితీ సమితులు హరిజనులకు నివేశన స్థలాలు ఇప్పించే ప్రయత్నం చేయాలి, జిల్లాపరిషత్ సంవత్సరానికి పది గ్రామాలలో, పంచాయితీ సమితి సంవత్సరానికి 30 గ్రామాలలో హరిజనులకు ఇళ్ళ స్థలాలు, ఇళ్ళు కట్టుకోటానికి అవసరమైన ధనసహాయం చేయించాలని ఈ ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఈనాడు హరిజనులకు కల్పిస్తున్న సౌకర్యాలు, సదుపాయాలు చాలవు. బంజరుభూముల పంపకం విషయంలో హరిజనులకు ప్రయారిటీ ఇస్తామన్నారు, కాని ఆచరణలో ప్రయారటీ ఇవ్వటంలేదు. కొద్దిపాట భూమి ఉన్నవారికే బంజరుభూములు కూడా ఇస్తున్నారు. కొండపల్లిలో

బంజరుభూమి ఉంటే, ఏలూరులో ఉన్న ఒక ఆసామికి పట్టాలిచ్చారు. ఈ బంజరు భూముల సక్రమ పంపకానికి జిల్లా లెవెల్‌లో తాలూకా లెవెల్‌లో కమిటీలు వేసి న్యాయంగా ఆ సమస్య పరిష్కరించాలని కోరుతున్నాను. వెనుకబడిన శ్రీకాకుళం, విశాఖ జిల్లాల డెవలప్‌మెంట్‌కు ప్రత్యేకంగా ఒక డెవలప్‌మెంట్ బోర్డు ఏర్పాటు చేసి, ఆ జిల్లాల అభివృద్ధికి కృషిచేయాలని కోరుతున్నాను. ఆ రెండు జిల్లాలలో మైనర్ ఇరిగేషన్ వర్క్సు వెంటనే అమలుచేయాలని ఈ ప్రభుత్వాన్ని ప్రార్థిస్తున్నాను. కొన్ని కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి వంశధారను కడుతున్నారు. మా ఏరియాలో ఉన్న బత్తిల ఎర్రగడ్డకు ప్రభుత్వం రెండులక్షలు ఖర్చు పెడితే, ఆరువేల ఎకరాల భూమి వెంటనే సాగులోకి వచ్చి, ఆ భూమిలో రెండుమూడు పంటలు పండుతుంది. మర్రిపాడుగడ్డ, గొట్టువల్లి రిజర్వాయరు, కొండలోయ రిజర్వాయరుకు పదిలక్షలు ఖర్చుపెడితే, వచ్చే సంవత్సరంలో 20 వేల ఎకరాల బంజరుభూమి పల్లపు భూమిగా మారుతుంది. అట్లాంటి చిన్నపనులు ప్రభుత్వం వెంటనే చేయిస్తే, అందుకు అక్కడి ప్రజలుకూడా ప్రభుత్వానికి తోడ్పడతారు. పర్లాకిమిడి మహారాజుగారు పాతపట్నం తాలూకాలో చాలా రోడ్లు వేశారు, ఆ రోడ్స్‌ను మరమతుచేస్తే చాలా వైభవంగా ఉంటుంది. వాటిని హైవేస్ డిపార్ట్‌మెంట్‌వారు తీసుకొంటే బాగుంటుందని మా ప్రాంత గౌరవ సభ్యులందరూ చెబుతున్నప్పటికీ ఒక్క రోడ్డుకూడా తీసుకోవటం లేదు. ఆ రోడ్స్‌పైన పశువులు వెళ్ళవు. బండ్లు వెళ్ళవు. చివరకు మనుష్యులుకూడ వెళ్ళలేకుండా ఉన్నారు. ప్రభుత్వంవారు వెంటనే ఆ రోడ్స్‌ను మరమతు చేయించాలి. నవగాం గ్రామంలో వంశధార పదివేల రూపాయల ఖరీదు ఉన్న భూములు కోసుకు పోతున్నది. అందుకు 60 వేల రూపాయలు గవర్నమెంట్ శాంక్షన్ చేసినా, పని ప్రారంభింప బడలేదు. కడముదగ్గర ఫ్లడ్‌బాంక్ కట్టటానికి ప్రభుత్వం 70 వేలు శాంక్షన్‌చేశారు. ఇంజనీర్స్ వెళ్ళి చూసివచ్చారు. కాని ఇంతవరకు ఆ పని జరిపించలేదు. ప్రభుత్వం ఆ పనులన్ని చేయించి, అక్కడ ప్రజల జీవన ప్రమాణాన్ని పెంపొందింపజేయాలని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

*శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య (చీరాల):- అధ్యక్షా, మన అదృష్టవశాత్తు పరిపాలనాదక్షులు, యోగ్యులు, సమర్థులు అయిన సంజీవయ్యగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నారు. కాని దురదృష్టవశాత్తు ఆయన ప్రభుత్వములో కూడ ఏదో ఒక మంత్రి అక్రమనిర్వహణ కారణంగా చాల అవకతవకలు జరుగుచున్నవి. ముఖ్యముగా చేనేత పరిశ్రమ నిర్వహిస్తున్నటువంటి మంత్రిగారికి ఆ శాఖనుండి విముక్తి కలిగించాలని నేను పదేపదే ముఖ్యమంత్రిగారికి విన్నవిస్తూ వచ్చాను. అలా చెప్పటానికి గల కారణాలు ఏమిటి అనేవి అనేక సందర్భాలలో చెప్పినా, బహుశా ప్రభుత్వము ఎలాంటి చర్యలు ఇంతవరకు తీసుకోలేదు. అందువల్ల మరల పునశ్చరణ చేయక తప్పటంలేదు. ఇవాళ ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ... 2000 మగ్గాలు మాత్రము నూరపట్టును ఉపయోగిస్తున్నవి.

పోతే ఆంధ్రప్రాంతంలో 36వేల మగ్గాలు నారపట్టును ఉపయోగిస్తున్నాయి. బొంబాయి టెక్స్‌టయిల్ కమిషనర్‌గారు ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి చేనేత పారిశ్రామిక పంపకం నిమిత్తం ఇస్తున్నటువంటి నారపట్టును ఇచ్చాక ఈ పరిశ్రమశాఖను నిర్వహిస్తున్న మంత్రి జోక్యం కలుగచేసుకొని ఏ విధంగా పంపకం చేస్తున్నారు? ఎన్నో అక్రమాలు సాగిపోతున్నాయి. ఇందులో కావలసినంత లంచగొండితనం ఉన్నదన్న విషయం కూడా ప్రభుత్వానికి ఫిర్యాదులు వచ్చాయి. ఈ ఫిర్యాదులమాటటుంచి వారు చేసిన పంపకం తాలూకు అంకెలను నేను ఇక్కడ వివరిస్తాను. దానినిబట్టి ఈ మంత్రి గారికి ఎంతటి ప్రత్యక్ష సంబంధం ఉన్నదీ ఎంతటి స్వీయ ప్రయోజనంకోసం ఎంత పక్షపాతంగా నిర్వహిస్తున్నారన్న విషయం ప్రభుత్వం గుర్తించాలన్నది నేను నివేదిస్తున్నాను. ఆంధ్రచేనేత సహకార సంఘాల్లో 10వేల మగ్గాలు నారపట్టును ఉపయోగిస్తున్నాయి. తెలంగాణా చేనేత సహకార సంఘాలలో రెండువేల మగ్గాలు మాత్రమే నారపట్టును ఉపయోగిస్తున్నాయి. ఆంధ్రప్రాంతానికి లక్షా డెబ్బైవేల పౌనులు ఇచ్చారు. తెలంగాణా ప్రాంతానికి లక్షా పదివేల పౌనులు ఇచ్చారు. 1:5 రేషియోలో ఉండవలసినటువంటి పంపకం దాదాపు సరిసమానంగా ఉన్నదీ అంటే దానికి ఆయన పక్షపాత వైఖరి కారణమని నేను ప్రత్యేకంగా వివరించవలసిన అవసరం లేదు. అలానే రంగులు రసాయనాలకు సంబంధించిన పంపకంలో కూడా ఆంధ్ర చేనేత సహకార సంఘ యాజమాన్యంలో రెండులక్షల చే మగ్గాలు ఉన్నాయి. తెలంగాణా చేనేత సహకార సంఘంయొక్క యాజమాన్యంలో ఒక లక్ష మగ్గాలు మాత్రమే ఉన్నాయి. అలాంటి పరిస్థితులలో 1:2 రేషియోలో పంపకం చేయవలసిన రంగులు రసాయినాలను ఆంధ్ర సంఘానికి లక్షా డెబ్బయి అయిదువేలు యిస్తే తన తెలంగాణా సంఘానికి లక్షా నలభై అయిదువేలు ఇచ్చారు. అలానే మరొకసారి ఆంధ్ర సంఘానికి లక్షా 55వేలు యిస్తే తన తెలంగాణా సంఘానికి లక్షా ఇరవై తొమ్మిదివేల రూపాయలు ఇచ్చారు. ఈ విధంగా రంగుల పంపకంలో గాని రసాయినాల పంపకంలో గాని ఆర్ట్ సిల్క్ అంటే నారపట్టు పంపకంలో గాని తనస్వీయప్రయోజనాలకోసం డైరెక్టర్ ఆఫ్ హేండ్లూమ్స్‌ని ఏ విధంగా ఉపయోగించుకొని అక్రమాలు చేస్తున్నారన్న విషయం ఈ అంకెలవల్ల చాల స్పష్టపడిపోతున్నది. అంతేకాదు ఆయన పరిపాలనాదక్షుడు కాదు. చాల అసమర్థుడు. దానికి ప్రధానమైనటువంటి కారణంఆయన హైదరాబాదుచేనేత సహకార సంఘం పుట్టినది లగాయతూ బహుశః మంత్రిఅయిన కొంతది మాసాలవరకూ కూడా ఆయన అధ్యక్షుడుగా ఉన్నారు. అలాంటి సంఘాన్ని గురించి రిజర్వు బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా......

డి. సంజీవయ్య:- పెర్సనల్ రిఫరెన్స్ లేకుండా ఉంటే మంచిది.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య:— మంత్రిగారిని గురించి వ్యక్తిగతంగా చెప్పాలనేది నా అభిప్రాయం కాదు. రిజర్వుబ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా ఏమి చెప్పారు. రిజర్వుబ్యాంక్

ఆఫ్ ఇండియా వారు 1960 జనవరి 25వ తేదీన ఒక లేఖను ప్రభుత్వానికి పంపించారు. దానిలో హైదరాబాదు సొసయిటీ గురించి ఇలా చెప్పారు

"The own funds of the Association as on 30-6-1957 amounted to Rs. 11.44 lakhs (share capital Rs. 9.04 lakhs plus reserve fund Rs. 2.40 lakhs)". The Association has been continuously working at loss from the year 1952-53 and the accumulated losses as on 30-6-1957 amounted Rs. 8.01 lakhs. From the unaudited balance sheets for the years 1957-58 and 1958-59 it is seen that the Association has incurred further loss amounting to Rs.1.81 lakhs and Rs. 0.86 lakhs respectively. If these losses are added to the accumulated losses as on 30-6-57 the total loss as on 30-6-57 would work out to Rs.10.68 lakhs. There was contingent liability of Rs. 2.57 lakhs payable under Sales Tax and not included in the Balance Sheet. The accumulated losses and the contingent liability have together wiped out almost the entire own funds amounting to Rs. 13.90 lakhs as on 30-6-1959.

ఇది ఏమిటంటే రిజర్వుబ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా, గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా సెస్ ఫండ్ నుంచి గాని లేకపోతే స్టేట్ గవర్నమెంటు వారు గాని హైదరాబాదు చేనేత సహకార సంఘానికి ఇప్పుడు పరిశ్రమల శాఖను నిర్వహిస్తున్నటువంటి మంత్రిగారు అధ్యక్షులుగా ఉన్నటువంటి సందర్భంలో 23 లక్షల రూపాయల అప్పును ఇచ్చారు. 23 లక్షల రూపాయల అప్పు సద్వినియోగం కాలేదు. ఇది వ్యక్తుల యొక్క ప్రయోజనం కోసం మాత్రమే జరిగిందనే ది 22-10-1958వ తేదిన స్పెషల్ రిపోర్టు ఒక ఆడిటర్ గారు పంపించారు. ఆ ఆడిటర్ గారు ఏమి చెప్పారు దానిగురించి. ఇందులో నేను చెబుతున్నటువంటి వాక్యాలు కావు. అంతాకూడా గవర్నమెంటు ఉద్యోగస్తులు ఆ సంఘాలన్నీ పరిశీలించారు. ఆ సంఘాన్ని పరిశీలించి చెప్పిన మాటలు మాత్రమే చెబుతున్నాను.

"The borrowings from the Government as on 30-6-1959 stood at Rs. 20 46 lakhs..." "The Hyderabad Handloom Weavers' Central Cooperative Association was advanced by Government both from State funds and the finance

made available from Cess fund Rs. 23.47 lakhs upto 30-6-1957. The purpose of the loan of Rs. 8.07 lakhs advanced by the State Government from the Agriculture Marketing Development Fund has not been specified. The remaining amount of Rs. 15.40 lakhs was, however, advanced to the association for marketing purposes, in order to lessen the strain of the Primary Weavers' Co-operative Societies by purchasing the stocks and finding a market through the net work of the several emporiums started by the Association. It is seen from the transactions of the association that a major portion of the funds was utilised in providing working capital to the traders and master weavers. Though the loan was intended to help the primary weavers' co-operative societies the loan was utilised for distributing it to the traders and master weavers in whom the directors of the Zonal Officers were interested as the transactions were mostly on credit. Credit sales were freely allowed and treated as cash sales, in the accounts. For example from the accounts of the Central Ware House, it was seen that cloth to the value of Rs. 824-6-0 was issued on credit to traders. The value of credit made available to traders and others during 1956-57 in the different units is shown below...."

అది మొత్తం ఎంత అంటే ఆరోజుకు నిలవ ఉన్నటువంటి రు. 2,41,547 లు ఈ విధంగా వ్యక్తులప్రయోజంకోసం గవర్నమెంటునుంచి ధనాన్ని.... ఇది స్పెషల్ రిపోర్టు ఆడిటర్ 22-10-1958 వ తేదీన యీ గవర్నమెంటుకు యిస్తే తాను యీ శాఖకు మంత్రి కావడంవల్ల యీ యావత్తు రిపోర్టును కూడా హుషప్ చేయడం జరిగిందన్న విషయం నివేదించడంకోసం మాత్రమే నేను యీ విషయాన్ని యీ రోజున బయట పెడుతున్నాను. రిజర్వు బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా 1960 జనవరి 25 న లెటరు యిచ్చినది. ఈ లెటరులో వారు ఏమి చెప్పారు. రిజర్వు బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా వారు చెప్పిన దానిలో ఫైనల్ పోర్షన్‌కూడా చదువుతున్నాను. మొత్తం ఉత్తరం చదవవలసిన అవసరం లేదు.

"We feel that the more provision of financial accommodation either by the Government or the Reserve Bank will not extricate the Association from its difficulties unless its working is examined thoroughly and steps taken to put it in order. We no doubt appreciate that the Primary Weavers' Societies will be adversely affected if the association does not function properly. We would like the Registrar of Co-operative Societies to take steps to overhaul the working of the Association and set it in order, before we can finance it. It may also be worthwhile to examine if the Association cnnnot be wound up and the area of operations of the Andhra Handloom Weavers Co-operative Society extended to the entire Andhra State to cover the Telangana region." ఇది రిజర్వు బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా వారు 1960 లో వ్రాశారు. అయితే యీాయన 1960 జనవరిలో మంత్రి కావడంవల్ల యీా లేఖను అంశా కూడా సంవత్సరంవరకూ కూడా హుషప్ చేసి యిది ఏదో ఒక విధంగా పత్రికలో పొక్కిన తరువాత యీానాడు డైరెక్టర్-ఆఫ్ హేండులూమ్స్‌ను మామూలుగా మీరు దీనిమీద రిమార్కు్స్ ఆఫర్ చెయ్యవలసినదని అడిగినట్లుగా తెలుస్తున్నది. సంవత్సరం కాలం రిజర్వు బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా లెటరును ఇంత ప్రధానమైనటువంటి లెటరును ఎందుకు హుషప్ చెయ్యవలసి వచ్చినది దీనికి ప్రభుత్వం సమాధానం చెప్పవలసినటువంటి బాధ్యత అని నేను మనవి చేస్తున్నాను. అట్లనే మామూలుగా స్పెషల్ రిపోర్టు 22-10-1958 న ఆడిటర్ చెప్పినటువంటి అంశాలు ఇంకా చాల ఉన్నాయి. దొంగతనంగా అంటే అబద్ధంగా అక్రమంగా రిబేటు క్లయిము చేయడానికి గుంటూరు జిల్లాలో ఉన్న మాచర్ల సొసైటీనుంచి వీవర్స్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీనుంచి 95,000 రూపాయలు బట్టలు కొన్నట్లు అమ్మినట్లుకూడా స్పెషల్ ఆడిటర్ వ్రాసినాడు. అలానే నేత పత్రికలో ఎడిటర్‌గా ఉన్న హరిప్రసాదరావు అనేకవందల వేల రూపాయలవరకూ కూడా మిస్ అప్రాప్రియేట్ చేసినట్లుగా స్పెషల్ ఆడిటర్ నివేదించాడు. అంతేకాకుండా తనకు ఎన్నికలలో సహాయం చేసినటువంటి టి. ఎల్. హరిప్రసాదరావునే అతను కొన్ని వందల వేలరూపాయలు అక్రమంగా దొంగతనం చేస్తే దాన్ని వసూలు చేసేదానికి ప్రయత్నం చేయకుండా చివరకు ప్రభుత్వానికి కూడా కళ్ళుకప్పి చవటపల్లో సోషల్ ఎడ్యుకేషన్ ఆర్గనైజరుగా అప్పాయింట్ చేయించడానికి కూడా బాధ్యత యీా మంత్రిగారికి ఎంతవరకు ఉన్నదో చెప్పవలసి వుంటుంది. సరిచూడవలసినటువంటి అవసరం యివాళ ప్రభుత్వానికి ఉన్నదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఇక్కడ అక్రమాలు చేసి ఇక్కడ దొంగతనాలు చేసి ఇక్కడ ధనాన్ని దుర్వినియోగం చేసినటువంటి వ్యక్తిని సోషల్ ఎడ్యుకేషన్ ఆర్గనైజర్ గా

యివాళ ప్రభుత్వంచేత నియమింపచేస్తున్నదీ అంటే అక్కడ సోషల్ ఎడ్యుకేషన్ ఆర్గనైజర్‌గా కూడా తాను అవలంబించవలసినటువంటి కార్యక్రమం, తన యాజమాన్యాన ఉన్నటువంటి యీసంఘం చెప్పు చేతలలో ఏ విధంగా జరిగిందో అదేవిధంగా జరగకుండా ఉంటుందనుకోడానికి ఎక్కడాకూడా ఆస్కారంలేదు. అంతేగాకుండా తన బావమరది, టి. రాఘవులు, ఆరువేల రూపాయలు అపహరిస్తే, ఆయనకు ఉద్యోగాల మీద ఉద్యోగాలుగా పెద్ద ఉద్యోగం యివ్వడం సంభవించింది. మరొక ప్రధానమైన విషయమేమంటే—మనప్రభుత్వంవారు38984-ఎ-1-57-58డేటెడ్28-11-1957 లో మంత్రులందరికీ ఒక తాఖీదు పంపించారు. 'మీరు ఏదైనా సహకార సంఘాలకు డైరెక్టర్సుగా వుంటే మీరు సిటింగ్ ఫీజు తీసుకొనడానికి వీల్లేదు' అని తాఖీదు పంపించినప్పటికీ, యినాడు చేనేత పరిశ్రమ శాఖను నిర్వహిస్తున్న మంత్రి ఆనాడు డెప్యూటీ స్పీకర్‌గా వుండి, ఫెడరేషన్ ఆఫ్ ఇండస్ట్రియల్ కో-ఆపరేటివ్స్‌లో నెలకు 250 రూపాయల ఆనరోరియం పుచ్చుకున్నారు. హైదరాబాదు చేనేత సహకార సంఘములో సిటింగ్ ఫీజులు పుచ్చుకున్నారు. ఇది ప్రభుత్వం ఏ విధంగా అలవ్ చేసింది? అని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను, ఈ విధంగా మామూలుగా, యిక్కడ, ఆనరోరియం, అక్కడ అది, యిక్కడ జి. ఒ. కేంద్ర ప్రభుత్వములోని కమ్యూనిటీ డెవలప్‌మెంటు అండ్ కో-ఆపరేషన్‌వారు ఏ రాష్ట్రి ప్రభుత్వములోగాని, లేక కేంద్ర ప్రభుత్వములో గాని ఒక మంత్రిగాగాని, ఏకమంత్రిగాగాని వున్నవారు ఏ సహకారసంఘమునకు అధ్యక్షులుగా వుండకూడదు అనే ఒక సూచనను రాష్ట్రి ప్రభుత్వములన్నిటికి చేసినప్పుడు అది వివిధ రాష్ట్రి ప్రభుత్వములు అనుసరిస్తున్నప్పుడు యీయన మంత్రి అయి యిప్పటికి దాదాపుగా సంవత్సరమున్నర గడిచిపోయినప్పటికి కూడా యిక్కడ నేత కో-ఆపరేటివ్ స్పిన్నింగ్ మిల్‌కు అధ్యక్షుడుగా వుండడానికి గల కారణాలు ఏమిటనే విషయము మాత్రం ప్రభుత్వం పరిశీలించవలసిన అవసరం లేదా? అని నేను అడుగుతున్నాను. అంతేకాదు. హౌసింగ్ కాలనీస్ విషయమున్నది. ఈయన మంత్రిగా వచ్చిన తరువాత ఆంధ్రదేశములో హౌసింగ్ కాలనీస్‌కు సంబంధించి గుంటూరు జిల్లాలో చేమకుర్తి సహకార సంఘము, ముఖ్యమంత్రిగారు చేమకుర్తి చేనేత కార సంఘమును స్వయముగా చూశారు. అక్కడ కొన్నటువంటి స్థలాలను కూడవారు పరిశీలించియుంటారు. మూడు సంవత్సరముల క్రితం స్థలం కొని, హౌసింగ్ కాలనీ స్కీముకోసం వారు ప్రాధేయపడుతుంటే. చీరాల చేనేత సహకార సంఘము కూడా హౌసింగ్ కాలనీ స్కీము కొరకు ప్రాధేపడుతుంటే వాటిని తుంగలోతొక్కి, యీ మంత్రిగారు ఎమ్మిగనూరులో నూరు యిండ్లు కట్టుకున్నా, ఎమ్మిగనూరుకు యాభై యిండ్లు యిచ్చి, లేకపోతే యిక్కడ హుజూరాబాద్ అప్లికేషన్‌మకూడ తుంగలో తొక్కి, కరీంనగర్‌లో వంద యిళ్ళకు యిచ్చుకుని తనకు అప్తులుగా వున్నవారికి, తనను అనుసరిస్తారనే నమ్మకం వున్నవారికి మాత్రమే యావత్ ప్రభుత్వ ధనమును, మామూలుగా, పంపకం చేసే విధానమును యీ శాఖను నిర్వహిస్తున్న మంత్రిగారు చేస్తున్నారు

తప్ప యింకేమీలేదు. అవనిగడ్డలో వున్నటువంటి చేనేత సహకార సంఘములో యిక్కడ, ఎవరో ఒక శాసనసభ్యుడు జోక్యం కలుగజేసుకుంటే, తన గ్రూపుకు సంబంధించిన వాడని, అక్కడ అక్రమాన్ని చేయడానికి తలపెట్టినప్పుడు—అదృష్ట వశాత్తు ముఖ్యమంత్రిగారు జోక్యం తీసుకున్నారు కాబట్టి ఆ అన్యాయం అక్కడ జరుగకుండా పోయింది. కాని, ఇక్కడికి 80 మైళ్ళ దూరములోనున్న వరంగల్లు చేనేత సహకార సంఘము గత మూడు సంవత్సరములుగా సూపర్ సెషన్‌లో వుండడమేగాక, అక్కడ ఎన్నికలు జరుగబోతుంటే, ఎవడు తనకు వ్యతిరేకులు అయినవారు అదికారంలోకి వస్తారనే కారణంతోటి, ఎప్పటికప్పుడు, డైరెక్టరు ఆఫ్ హాండ్‌లూమ్స్‌ను తన ఇంటికి పిలిపించి యిన్‌స్ట్రక్షన్స్ యిచ్చి, ఎప్పటికప్పుడు ఆ సంఘాన్ని సూపర్ సెషన్‌లో వుంచడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు తప్ప-మూడు సంవత్సరముల అనంతరం అక్కడ జరిగిన నేరమేమిటి? అక్కడ వున్న తప్పిదమేమిటి? అక్కడ డైరెక్టరు సొమ్ము అపహారించాడా? లేకపోతే తిన్నారా? లేకపోతే, ఎందుకు యీ సూపర్‌సీడ్ చేయవలసి వచ్చింది? ప్రజాస్వామ్యంపట్ల సంపూర్ణమైన మక్కువ, ప్రేమ వున్నవని అనుకుంటున్న మనం ఎందుకు సంవత్సరాల తడబడిగా యీనాడు వరంగల్లు చేనేత సహకార సంఘమును సూపర్ సేడ్ చేసి, వుండవలసి వచ్చింది? నిన్నగాక మొన్న సూపర్‌సీడ్ చేసిన పిరియడ్ కూడ అయిపోతే మరల పొడిగించవలయును అనే ఉత్తర్వులే తప్ప న్యాయం లేదా? ఈ శాఖలో న్యాయం కల్పించడానికి అసాకారం లేదా? అని నేను అడుగుతున్నాను. ఈ విధంగానే కెమికల్స్ విషయంకూడా చెప్పాను. చీరాల ఇండస్ట్రియల్ కో-ఆపరేటివ్ వ్యవహారములో—ఇండస్ట్రియల్ కో-ఆపరేటివ్స్ వ్యవహారములో మరొక ప్రధానమైన విషయమున్నది. ఆంధ్రప్రభుత్వం వారు, అదృష్టవశాత్తు, కుటీర పారిశ్రామిక సహకార సంఘాలకు అప్పులు యివ్వడానికి రెండు లక్షల రూపాయిలు కేటాయిస్తే, ఆయనకు మమకారం వున్నటువంటి ఫెడరేషన్ ఆఫ్ ఇండస్ట్రియల్ కో-ఆపరేటివ్స్‌కు. లేకపోతే ఒకమాచ్ ఫ్యాక్టరీకో, లేకపోతే ఒక సైంటిఫిక్ కంపెనీకో—వీటన్నింటిలో మిస్ అప్రాప్రియేషన్స్ వున్నాయి. డిఫాల్ కేషన్స్ వున్నాయి. వాటిలో పెట్టేడబ్బుకు సేఫ్టీ ఎక్కడాలేదు-కాని వారికి మాత్రమే లక్ష ఎనభై వేల రూపాయిలు యిచ్చి, ఆంధ్రదేశానికి పన్నెండు వేలు మాత్రం యిస్తే ఆ అన్యాయాన్ని నవరించడానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వానికి సాధ్యం కాదా? అని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో వున్న రెండులక్షలు—యావత్ ప్రాథమిక సహకార సంఘాలకు, పారిశ్రామిక సహకార సంఘాలకు యిచ్చిన సొమ్ము—తెలంగాణా అధికారం తన చేతిలో వున్నదని డైరెక్టర్ ఆఫ్ ఇండస్ట్రీస్ ఏ ప్రతిపాదన చేసినప్పటికి దానిని వెనక్కి నెట్టి, లక్షా ఎనభై వేల రూపాయిలు, తెలంగాణాలో, తన గుప్పిట్లో వున్న సంఘాలకు యిచ్చుకుని, పన్నెండువేలు మాత్రం ముష్టి తెలుగు దేశానికి మాత్రం యిస్తుంటే-యీ అన్యాయం ఎంత దూరం వెళ్ళాలి? అనే విషయం మాత్రం ప్రభుత్వం పరిశీలించాలి. ఇంకా [illegible] నిదర్శనాలు చెప్పవచ్చు, యిప్పుడు చెప్పినవి చాలు. రిజర్వు బ్యాంకు ఆఫ్

ఇండియా లెటర్ పరిశీలించండి, స్పెషల్ ఆడిటర్ యిచ్చిన రిపోర్టు–'58 ,అక్టోబర్ 22 వ తేదీన యిచ్చిన ఆ పెద్ద రిపోర్టును ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తే యీ శాఖను నిర్వహిస్తున్న మంత్రిగారి పరిస్థితి ఏమిటో తెలుస్తుంది. ఈయనకు వెస్టెడ్ ఇంటరెస్ట్స్ వున్నవి, కాబట్టి యీ శాఖను వారి చేతిలో నుండి మినహాయించాలి. లేకపోతే ఆంధ్రదేశములో నున్న 30 లక్షల చేనేత పారిశ్రామికులకు అపకారం చేసినట్లుగా మాత్రమే మేము భావించ వలసివస్తుందని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

పోతే ఇంక రెండు చిన్న విషయములను నేనుముఖ్యమంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేయదలచు కున్నాను. కృష్ణా బారేజి క్రింద వున్న బంజర్లను వేలము వేయవలయుననడముతో చాలా గందరగోళమైన పరిస్థితికి ఏర్పడినది. కాబట్టి కృష్ణా బారేజి క్రిందనున్న భూములు పేదవారి ఆక్రమణలోనున్నవి. మీరు అనుకునే హరిజనులు వున్నారు; లేక పోతే వెనుకబడిన జాతులవారు వున్నారు; అనేక రకాలైన వ్యవసాయ కూలీలు వున్నారు. వారందరినీ యీ రోజున వెళ్ళగొట్టి, వాటిని అమ్మాలనడం న్యాయం కాదు. ప్రభుత్వ తన ఉత్తర్వును ఉపసంహరించుకుని, మామూలు విధంగానే, కృష్ణా బారేజి క్రిందనున్న భూములను పంపకం చేయించాలని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

ఎరువుల పంపకం సమితులద్వారా. సహకార సంఘాలద్వారా క్రమంగా జర గడం లేదు. చాలా అక్రమాలకు దారితీస్తున్నది–యీ విధానాన్ని జాగ్రత్తగా పరిశీలించి బహుశా 50 పర్సెంటు కో-ఆపరేటివ్స్‌కు, 50 పర్సెంటు ట్రేడర్స్‌కు అయినా యిస్తే అక్రమాలు కొంతవరకు తొలగడానికి అవకాశం వుంటుందేమోకూడ పరిశీలించవల సిందిగా నేను ప్రభుత్వమును కోరుతూ ఇంతటితో సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

*శ్రీ జి. ఎల్లమందారెడ్డి (కనిగిరి):— అధ్యక్షా, శ్రీ ప్రగడ కోటయ్యగారు చాలా ముఖ్యమైన ఇన్ఫర్మేషన్ యిచ్చారు. ఆ రెలెవెంట్ పేపర్స్ అన్నీ హౌస్ యొక్క టేబుల్‌పై పెట్టింపవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను. దానికి సంబంధించి ఇది వరకు స్పీకర్‌గారు రూలింగ్ ఇవ్వడంకూడ జరిగింది.

టెంపొరరీ చైర్మన్–ఇప్పుడు ప్రతిపక్ష ఉపనాయకులు కోరిన ప్రకారం ఆ పేపర్స్ టేబుల్‌పై పెట్టే సందర్భములో వుండే రివాజు ఏమిటో తెలియజేస్తాను. ఏ పేపర్స్ అయితే గౌరవసభ్యులు చదివారో ఆ కాపీ సెక్రెటరీ టేబుల్‌పై ముందుగా పెట్టాలి. తరువాత, ప్రభుత్వం మిగతా సభ్యులకు అందజేస్తుంది, కనుక గౌరవసభ్యులను తాము చదివిన పేపర్స్‌ను సెక్రేటరీగారికి వెంటనే అందజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య: నేను మొత్తం చదవలేదు. అవసరమైన భాగాలు మాత్రమే చదివాను.

శ్రీ జి. ఎల్లమందారెడ్డి: ఈ విషయాన్ని ఇదివరకు హౌస్‌లో చర్చించడం జరిగింది. సభ్యులు తాము అడిగిన భాగమేగాక మొత్తం టేబుల్ పై పెట్టవలయునని అనుకొనడం జరిగినది.

టెంపొరరీ చైర్మన్: మొత్తం పేపర్స్ సెక్రటరీగారికి అందచేయవలసిందిగా గౌరవసభ్యులను కోరుతున్నాను.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య: తయారు చేసి రేపు పంపిస్తాను.

* *Sri P. Anthony Reddy (Anantapur) :* Sir, I have to congratulate the Government, especially for exceeding the targets in the implementation of the Second Five-Year Plan.

I have to appreciate Government's action in providing nearly two-thirds of the Third Plan amount for the development of agriculture, irrigation and power schemes.

I have to congratulate the Government also for implementing the Panchayat Raj as well as for introducing free compulsory education.

However, I will be failing in my duty if I do not draw the attention of the Government to certain loop-holes in the implementation of the Panchayat Raj as well as of compulsory education.

Coming to the Panchayat Raj, it is really a great benefit for the people, especially for the implementation of the plan schemes. With my own experience, I feel that the tempo of development has gradually increased after the introduction of Panchayat Raj. However, in the matter of implementation, certain loop-holes still exist as between the officers of the Panchayat Samithis and the Extension Officers, by which the responsibility of the Extension Officers is being shoved on from Samithi to the District Head and thus the real effect of the

Panchayat Raj is being rather reduced. For instance, the Extension Officers in the Blocks or Panchayat Samithis are to some extent responsible to the Panchayat Samithis and also responsible to the District Head. But these Extension Officers feel often that they are more responsible to the District Head and not so much responsible to the Samithi. This often leads to a certain slowing-down of the work of the Extension Officers. If the Government makes the Extension Officers completely responsible to the Samithi, I am sure the Panchayat Raj would be more real and better work could be turned out.

Coming to the Panchayat Samithi office, this office is composed of various types of clerks; some clerks are appointed by the Collector; some clerks are appointed by the Zilla Parishads; one clerk is appointed by the Director of Local Administration—I mean, the District Panchayat Officer; and one more clerk is appointed by the District Educational Officer. There is a G.O. which says that the Panchayat clerk should not be given any work other than the panchayat work. These clerks feel that they are not at all responsible to the Panchayat Samithis. This state of things appears to be odd and the panchayat office is composed of patchwork of clerks. This reminds of an incident that had happened before Charles Darwin, the propounder of the Evolution Theory. A few students of biology managed to get the head of a beetle, the neck of a grass-hopper and the body of a bee, and with its wings, gummed it into some sort of an insect. They took this insect to Charles Darwin and asked him what sort of insect it was. The old man took the specimen, scrutinised it for a long time and then put a question to these youngsters: "Did this insect ever come into existence?" They replied: "Yes, Sir." Then Charles Darwin said

"this is humbug". Likewise, if Panchayat Samithi Officers and the Extension Officers are not made fully responsible to the panchayat samithis, our panchayat Raj also will ultimately be a patch-work and it will also be a 'humbug'. Therefore, I request the Chief Minister and other Ministers to review the work of the Panchayat Samithis and see that this patchwork is abolished and that the Extension Officers are made fully responsible to the Panchayat Samithis and not to the District Heads.

Next I would like to talk about the implementation of compulsory education. It is really a great step in the development of our country. But I am afraid the Government did not view things in their proper perspective. As regards the implementation of compulsory elementary education, problems that are connected with Class I, the need for additional number of teachers for the various elementary schools, the provision for accommodation in elementary schools, and other connected problems were not at all considered by the Government. Now, in elementary schools, you have in Class I 80 to 90 pupils and only one teacher to manage these children. These children are over-crowded in small places and it is almost impossible for them to sit in those places. Government must immediately look into these things properly and make necessary amendments. As it is, the District Educational Officer is not powerful enough to sanction additional teachers immediately. For instance, in our own samithi where our enrolment was nearly 2,000 pupils in Class I, we represented that we require about 50 teachers. It represents the ratio of 1 : 40 or 50. But I do not know who is responsible in the Department: they sent the paper back striking off the zero in the figure 50. Only figure 5 remained in the figure 50, and the result is that for 50

teachers they sanctioned only 5 teachers. I do not know how our free compulsory education would be a success with this state of affairs. The Government must therefore immediately look into this.

Secondly, there is a great dearth of teachers. Anantapur District requires about 800 teachers today to staff the elementary schools. Our training schools in the District can supply only 100 to 120 teachers. We have been requesting the Government to open new training schools. Our Zilla Parishad was prepared to take up one such school, but for the last 2 to 3 years, we did not receive any reply to our request. Unless the number of training schools is increased, we cannot have sufficient number of trained teachers. Unless the District Educational Officers are given special powers to sanction additional teachers, I am sure that our elementary education will be a complete failure. Therefore, Government should immediately look to these things and see that in order that free compulsory elementary education becomes a success additional number of teachers are sanctioned immediately and more training schools are opened.

One more thing is that the Government have asked us to appoint teachers in the ratio of 1:2, secondary grade to higher grade. Unfortunately, now all higher grade training schools are closed. If this G. O. is implemented, what happens is that secondary grade teachers-some of them, working in higher grade trained teachers' posts will get only the higher grade trained teachers' salary; and this is unfair. Therefore, I request the Government to change the G. O. and appoint every secondary grade trained teacher-in whatever post he works-on the same scale of pay. This is being implemented in aided elementary schools,and I request that

the same benefit should be extended also to schools managed by the Samithis, Zilla Parishads and Government.

Lastly, during the budget session I suggested to the Government that the distribution of text-books should be done by the Panchayat Samithis and they were gracions to implement it. But unfortunately in implementation things have gone from bad to worse. We indented for books for almost all the pupils that are likely to join in our elementary schools, and the Government Press has supplied us only with 25% of our requirements. It is over 2 months since schools have opened, and I do not know how long it will take for them to supply the remaining75%of our requirements. There is lot of agitation: in some cases, teachers are being manhandled by village people saying that books are being distributed to richer sections and not to poorer classes. Therefore, I request the Education Minister to look into this immediately and see that all text books are supplied within a fortnight or so.

Thank you, Sir.

*శ్రీ బి. అప్పారావు (అనకాపల్లి) : అధ్యక్షా ! గవర్నరిగారి ఉపన్యాసము చదివితే ఉప్పులేని పచ్చడి మాదిరి ఉంది. దీనికి ధన్యవాదాలు అర్పించలేకుండా ఉన్నాను. మొదట ధన్యవాదాలు అర్పించడం, గట్టిగా సమర్థిస్తున్నాను అనడం, తరువాత లోపాలన్నీ ఏకరువు పెట్టడం పరిపాటి, అట్లా కాకుండా మనస్ఫూర్తిగా ప్రతిఘటిస్తున్నాను అని చెప్పడమే సత్యమైన విషయం అవుతుంది. ఇష్టంలేని దానిని ఇష్టం ఉందని అంటూ, మరల ఇష్టం లేనివన్నీ ఏకరువు పెడుతూ మాట్లాడడం మంచిదికాదు. ఆ ధైర్యం, సాహసం ఉన్నప్పుడే దేశం బాగు పడుతుంది; నిజమైన ప్రజాస్వామికం వర్ధిల్లుతుంది. పేదవారికి సంబంధించి నంతవరకు ప్రణాళికలు ప్రారంభించిన తరువాత వచ్చిన అభ్యుదయం పరిశీలిద్దాము, రూపాయికి కనీసం నాలుగు శేర్లు బియ్యం దొరికేవి. రెండు ప్రణాళికల ద్వారా ఉద్ధరించాము, మూడవ ప్రణాళిక ద్వారా ఉద్ధరించ పోతున్నామనే ఈ సమయంలో సామాన్యుణ్ని ఎవరిని ప్రశ్నించినా ఒకటే చెబుతున్నాడు. రూపాయికి నాలుగు శేర్లు దొరక్క పోయినా, శేరు 9 అణాలు, 10 అణాలు అమ్ముతున్నారు. ఇదేనా అభ్యుదయం ఇదివరలో సగటున 17 1/2 గజాల గుడ్డ ఎనిమిది

అణాలకు దొరికేది ఇప్పుడు రెండు రూపాయలు, రూపాయిన్నర పెడితేనే కాని దొరకడంలేదు. ప్రజల సహకారంతో రెండవ ప్రణాళికలో పది వందల కోట్ల రూపాయిలు ఖర్చుచేసి సాధించిన అభ్యుదయం ఇదేనా అని అడుగుతున్నాడు. స్వాహాకారులు సహకారం గురించి చాలా చెబుతున్నారు, సహకారం అంటే "స్వాహా" కారంగా చెప్పుకోవలసి వస్తోంది. సేవా సహకారం సంఘాలనే నివాదంతో ఇంతవరకు పనిచేస్తున్నారు. చాలా ప్రణాళికలను ప్రభుత్వం వేస్తోంది. ధరల స్థిరీకరణ మాత్రం నేటి వరకులేదు. ధరల స్థిరీకరణ లేనిదే దేశంలో కార్మికులకు కాని కర్షకులకు గాని ఉద్యోగులకు గాని ఎవరికి కుటుంబ స్థిమితం వస్తుందా అని నేను అడిగేది. దానిని గురించి నేటివరకు ప్రభుత్వం ఏమైనా చేసినదా ? ఎక్కడా ఏమీ కనుపించదు. ప్రతి పార్టీ వారము ప్రణాళికల గురించి అభ్యుదయం గురించి ఉపన్యాసాలు అనేక రకాలుగా చెబుతున్నాము. ప్లానింగ్ కమిషన్ వారు ఇచ్చిన మూడవ ప్రణాళికను చదివితే ధరల స్థిరీకరణ గురించి ఒక్క మాట కూడా కన్పించదు. ఇవాల్యుయేషన్ వన్ను రాష్ట్రాలలో కాని సెంటరులో కాని లేదు, ధరల స్థిరీకరణ మీదనే wage structure ఆధారపడి ఉంటుంది, కరువు భత్యాలలోని మార్పులు కాని వ్యవసాయ కూలీల ఆర్థిక స్థితికాని దినిపైనే ఆధారపడి ఉంటుంది. ప్రణాళికలు వేసి ఆర్థిక స్థితిని చక్కబరచాలని ప్రయత్నం చేసిన నాగరిక దేశాలలో ధరల స్థిరీకరణ విషయమై ప్రత్యేక దృష్టి పెట్టుకుని ప్రయత్నం చేశారు. ఈ ప్రణాళికలోనైనా ఈ విషమై ఎటువంటి గ్యారంటీలేదు. ఇష్టం వచ్చిన రీతిగా ధరలు తగ్గుతూ పెరుగుతూ ఉన్నాయి. పారిశ్రామిక వస్తువులకు, వ్యవసాయక వస్తువులకు ధరల స్థిరీకరణ లేనిదే ఏదో సాదిద్దామనే ప్రయత్నం జయప్రదం కాదని మనవి చేస్తున్నాను, ఈ విషయమై రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుని కేంద్ర ప్రభుత్వంపై వత్తిడి తీసుకురావాలని కోరుతున్నాను. నేటివరకు కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు ఏమి చెప్పక పోయినా ముఖ్య మంత్రిగారి ప్రకటనలను బట్టి విశాఖ పట్టణంలోను కొత్తగూడెంలోను ఎరువులు ఫాక్టరీలు వస్తున్నాయని అంటున్నారు. అవి వచ్చినా, జపాన్‌కు ముడి ఇనుమును పంపించవలసి వచ్చినా, కొత్తగూడెం విశాఖ పట్నం రైలు మార్గం ఎంతో అవసరం. కాని ఇది మూడవ ప్రణాళికలో కూడా లేదు. మధ్య ప్రదేశ్ నుంచి కొత్త వలసకు రైలు మార్గం ఏర్పాటు చేసుకున్న విధంగానే, పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చెందుతున్న కొత్తగూడెం, విశాఖ పట్నం రాజధాని మధ్య రైలు మార్గం నెలకొల్పడానికి ముఖ్య మంత్రిగారు ప్రత్యేకంగా కృషి చేయాలని వారి హయాంలోనే దీనిని సాధించాలని కోరుతున్నాను. తద్వారా రాష్ట్రానికి ఎంతో సేవ చేసిన వారవుతారు. ఈ రకమైన ట్రాన్స్‌పోర్టు సౌకర్యం కలిగించడం వల్ల ఏజన్సీ ప్రాంతంలోను గోదావరి లోయలోను ఉండే సంపదను బైటకు తేవడానికి వీలుంటుంది. ఈ విషయమై కృషి చేయాలని కోరుతున్నాను. పాఠ్య పుస్తకాల విషయం ఉన్నది. పిల్లలకు పుస్తకాలు దొరకడంలేదు, బజారులో కొనుక్కోవడానికి అవకాశంలేదు, ప్రభుత్వం సప్లయి చేయడంలేదు. పుస్తకాలు ప్రచురణను ప్రభుత్వం తీసుకొన్నప్పటి నుంచి పిల్లలకు

సకాలంలో పుస్తకాలు అందడం లేదు. ఎందుకు జాప్యం జరుగుతున్నదని అనేకసార్లు ప్రశ్నల రూపంలో ప్రశ్నిస్తూనే ఉన్నాము. అడుగుతూనే ఉన్నాము. దానికి ప్రభుత్వం స్థిరమైన సమాధానం ఇవ్వదు. విద్యా మంత్రిగారు ఏదో చెప్పారు కాని పరిష్కారం జరగడంలేదు. పుస్తకాలు లేకుండా పిల్లలు స్కూలుకు వెళ్ళడం నిరర్థక మవుతోంది. ప్రభుత్వ విధానాన్ని మార్చుకొని ప్రయివేటు సంస్థలకు కొంత ప్రచురణను అప్పగించాలని కోరుతున్నాను. విశాలాంధ్రను సాధించుకున్నాము. బాధ్యత గలిగిన డిప్యూటీ ముఖ్య మంత్రిగారి ప్రకటనలను చదువుతున్నాము. భారత రాజ్యాంగంలో భారత పౌరులైన వారు దేశంలో ఎక్కడైనా ఆస్థి పాస్థులు సంపాదించుకో వచ్చునని వ్రాసుకొన్నాము. తెలంగాణాలోని భూముల విషయంలో ఉపముఖ్య మంత్రిగారు చేస్తున్న ప్రకటనలు చాలా గందర గోళానికి దారి తీస్తున్నాయి. వారు చెప్పేది రాజ్యాంగ విరుద్ధంగా కూడా కన్పిస్తోంది. బాధ్యత కలిగిన స్థానంలో వున్నవారు సాధించుకొన్న ఏకీకరణకు విరుద్ధమైన ప్రకటనలు చేయడం చూస్తూంటే ఏదో పాకిస్థాన్ వాదంలాగానే కన్పిస్తోంది. ఇది ఆంధ్ర ప్రజల అభ్యుదయానికి భారత ప్రజల అభ్యుదయానికి వారి పార్టీ లక్ష్యాలకు కూడా విరుద్ధమైన వాదన అని మనవి చేస్తున్నాను. మరొక విషయం. ప్రొహిబిషన్ విషయంలో కాంగ్రెసు మోస పోతోంది. ఇది బ్రహ్మాతరం కాని విషయం. మరల ఒకసారి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

దీని ద్వారా బీద ప్రజలకు మేలు జరుగుతుందని ఆత్మవంచన చేసుకుంటున్నది కాంగ్రెసు. త్వరలో ఎన్నికలు జరుగనున్నాయి. గాజు సీసాలో ఉంటున్న యీ ప్రభుత్వం ఎప్పుడు వదులుతుందో తెలియదు. కాని వదలడానికి ఇది ఒక దెబ్బ అని మాత్రం మనవి చేస్తున్నాను, హెచ్చరిస్తున్నాను. కావాలంటే యీ ప్రభుత్వం ఒక్కవిషయం మాత్రం గుర్తులో ఉంచుకోవాలి, సాహసవంతుడైన యువకుడు వెనుకబడిన కులాలకు చెందిన ఆయన ముఖ్యమంత్రిగా ఉండగా తనకు తెలియని వాస్తవ విషయం యేమీలేదు. ఎక్కువ శాతము త్రాగుబోతులు అయినారు. అందుచేత ప్రొహిబిషను రద్దుచేసి దానివల్ల వచ్చే డబ్బును షెడ్యూల్డు తరగతుల backward class యొక్క అభ్యున్నతికి ప్రత్యేకంగా కేటాయించి దానితో వారి అభ్యుదయాన్ని సాధించాలని మనవిచేస్తూ విరమిస్తున్నాను.

టెంపొరరీ చైర్మన్ : మీ రాజగోపాలచారిగారు ఒప్పుకుంటారా ?

శ్రీ బి. అప్పారావు : వారిగురించి ఏమీలేదు. స్వతంత్రపార్టీ సంబంధంకాదు. పార్టీ విషయం తీసుకొని రాకూడదు. ఎలక్షన్లలో పార్టీల సంగతి తెచ్చుకుందాము.

శ్రీ ఎస్. వి. కె. ప్రసాద్ : అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో చాలా విషయాలు ప్రస్తావించారు. రెండవ ప్రణాళిక పూర్తయినది, అది 104% అను

కున్నదానికంటె చాల ఎక్కువ పూర్తయినది. పంచాయతీ రాజ్యము స్థాపించాము అని చెప్పారు. మూడవ ప్రణాళికలో కూడా self-sustaining economy నిర్మించడానికి అవసరమైన ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయని, ఆ విధంగా మన ఆంధ్ర దేశం సస్యశ్యామలం అయ్యే పరిస్థితులు వస్తాయనే అర్థం వచ్చేటట్లు ఉపన్యాసం చెప్పారు. కాని వాస్తవంచూస్తే మన పరిస్థితులు అందుకు చాల భిన్నంగా ఉన్నట్లు ప్రతిపక్షం నుంచి చెప్పే వాదనలే కాకుండా ప్రభుత్వం యిస్తున్న రిపోర్టులు చూసినా తెలుస్తోంది. ఎందుకంటే ఎన్ని ప్లాన్సు అమలు జరిపినప్పటికీ ప్రభుత్వంవారు జనసామాన్యాన్ని బాగు చేయడానికి చేస్తున్నామని చెబుతున్నప్పుడు ఆ దృష్టితో పరీక్షిస్తే ఆ విధంగా అమలు జరగడంలేదు. లోపాలు జరుగుతున్నవి. ఆ యత్నములో తీసుకు రాకపోవడం విచారకరం. ఆ దృష్టితో ఆలోచించలేదని తెలుస్తోంది. ఎందుకంటే హరిజనులకు ముఖ్యమంత్రిగారు అయినారనే విషయం ముఖ్యమైన విషయం. అటువంటి ప్రభుత్వం కూడా పేదల సంఖ్య ఎంతవరకు పరిష్కారం అవుతుందో ప్రస్తావించక పోవడం దుర దృష్టకరం. రెండవ అగ్రికల్చర్ లేబర్ ఎంక్వయిరి కమిటీ రిపోర్టువల్ల పేదల పరిస్థితి అధ్వాన్నమైనది. పేదలకు భూమిపంచే సమస్య పరిష్కారం కాలేదు. భూస్వాముల నుండి భూమిని పేదలకు పంచడం అటుంచి కనీసం బంజరు భూముల పంపకం సమస్యను పరిష్కరించడంలో చాల విఫలమైనదని చెప్పాలి. అయిదు లక్షల ఎకరాలు మాత్రమే పంచామని చెప్పారు. అది ఎంత లోప భూయిష్టముగా ఉందో ప్రతిపక్ష నాయకుని ఉపన్యాసంలో చెప్పారు. భూమి మీద ఉన్నవారిని లేవగొట్టటం కోసం ప్రయత్నం చేశారని వారు చెప్పారు. ఉగాదిలో పూర్తి చేస్తామని ప్రభుత్వంవారు చెప్పారు. పూర్తి చేయలేదు. పట్టాలు యిస్తామని చెప్పిన కార్యక్రమంలో ఆలస్యం జరుగుతోంది. పట్టాలు యిస్తాం డబ్బు యివ్వండి అని పటేల్ పట్వారీలు, రివిన్యూ ఉద్యోగులు తహశీల్దారు దగ్గరనుంచీ డిప్యూటీ కలెక్టరు వరకు లంచాల వ్యాపారం, కార్యక్రమం జరుగుతోంది. ఆ విధముగా అనేకమంది డబ్బు యిచ్చినా పట్టాలు దొరకడం లేదు లాభం లేదు. అని విసిగి వేసారిపోయిన పరిస్థితులు ఆ విధముగా ఉన్నాయి. భూమి విలువ కంటె ఎక్కువ లంచాలు యిచ్చినా పట్టాలుకాని ఉదాహరణలున్నాయి. బంచరాయి, షికింతలా భూమి సమస్య విపరీతంగా ఉంది. నూటికి పది వంతులు బంచరాయి ఉంచి తక్కినది పట్టాలు చేస్తామన్నారుగాని యింతవరకు అమలు జరపలేకపోయింది ప్రభుత్వము. కృష్ణా బ్యారేజిక్రింద వేలాది తొలగించబడినట్లు తెలంగాణాలో కొన్ని లక్షల మందిని తొలగించ వలసిన పరిస్థితి వస్తుంది. ఈ మధ్య ముఖ్యమంత్రిగారు సూచన చేసినట్లు పత్రికలలో చదివాను. తెలంగాణా కలెక్టర్ల కాన్ఫరెన్సులో 10% బంచరాయిని 5% కు తగ్గించి పట్టా యివ్వాలనే సమస్య ఆలోచించవలసినదిగా కలెక్టర్లకు సూచన చేసినట్లు పత్రికలలో చదివాం.అదయినా అన్నిచోట్లా సరిపోతుందని అనుకోను. ఇంతవరకైనా అమలు జరిపి పట్టాలు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు ఖచ్చితంగా ఒక నిర్ణయాన్ని ప్రకటించాలి. బంచరాయి విషయంలో ఒక ప్రధాన

సమస్యగా వస్తోంది. బంచరాయి నిలువదు. ప్రక్కనున్న భూస్వాములు కలుపుకొన్న ఉదాహరణలున్నాయి. వరంగల్లు జిల్లాలో ముస్సాల్ గ్రామంలో చాలా విలువగల బంచరాయి భూమిని సొంత భూమిగా మార్పిడి చేయించుకొన్నారు. ప్రజలు దున్నుకోవడమో, భూస్వాములు ఆక్రమించుకోవడమో, మార్పిడి చేయడమో జరుగుతోంది. పశువులకు గడ్డికోసం బంచరాయి భూమి మిగిలే పరిస్థితి తెలంగాణాలో లేదు. దాని గురించి ఆలోచించి మార్పు చేయాలని ప్రభుత్వ భూముల విషయంలో వరంగల్లు జిల్లాలో కొన్నిముఖ్య సమస్యలున్నాయి. అక్కడ లక్నారం చెరువుక్రింద 1953–54లో ప్రభుత్వ భూములు పంచిపెట్టకం జరిగింది. 886 మందికి 246 ఎకరాల భూమి ప్రభుత్వం assign చేసినది. మొదట assign చేయడంలో ధనికులకు పలుకుబడి గలవారికి assignment చేయడం జరిగింది. వారు ఏమి చేశారంటే ఆ అడవి ప్రాంతంలో ఖాస్ చేసే పరిస్థితి లేదని పేదలనుండి డబ్బుతీసుకుని వదులుకున్నారు. పేదలకు ఖాస్ చేయడానికి అవసరమైన సహాయం ప్రభుత్వం చేయకపోవకంవల్ల వారు కూడా వదులుకున్నారు. వదులుకోవడంవల్ల అనేకమంది నల్లగొండ, వరంగల్లు, ఖమ్మం కృష్ణా జిల్లాల నుంచి వచ్చిన పెద్దలు ఖబ్జాలు పొంది ఖాస్ చేస్తున్నారు, వారికి assignment యిచ్చారు. అక్కడ 75% మంది క్రొత్తవారు ఖబ్జాపొంది ఉన్నారు. ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు పాతవారికి క్రొత్తవారికి పేచీలుపెట్టి బెదిరించి డబ్బు కాజేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం స్పష్టంగా రూల్సులోకూడా చెప్పారు. ఎవరి ఖబ్జాలో అయితే ఉందో వారికియిస్తామని కళా వెంకటరావుగారుచెప్పారు. లక్నారం చెరువుక్రింద భూమి సమస్య ఆలోచించాలి. మూడు నాలుగేళ్ళనుంచి ఎవరి ఖబ్జాలో ఉందో వారికే assignment యివ్వాలి. అదేవిధముగా సెటిల్మెంటు సమస్యఉంది. ములుగు నరసంపేట తాలూకాలో ప్రభుత్వ భూములలో ఖబ్జాదారులుగా ఉన్నవారి పేరులు వ్రాయకుండా భూస్వాముల పేర్లను 1945, 1946, 1947 సంవత్సరాలలో సెటిల్మెంటు ఆఫీసర్లకు డబ్బు యిచ్చి వ్రాయించారు. పాకాల చెరువుక్రింద 5 వేల ఎకరాలు పేద ప్రజలు సాగు చేస్తున్నప్పటికీ భూస్వాములపేర్లు సెటిల్మెంటులో వ్రాశారు. లక్నారం చెరువుక్రింద 250 ఎకరాలు వ్రాశారు. ములుగు తాలూకాలో 2 వేల ఎకరాల భూమి బీదవారు సాగుచేస్తున్న భూమి పట్టాదారుల పేర వ్రాయడం జరిగింది.

నైజాం పరిపాలనా కాలంలో, రజాకార్లహయాంలో సెటిల్ మెంట్ సక్రమంగా జరగలేదు. ఒకరి పట్టాలు మరొకరిపేర వ్రాయటం, యింకా అనేక లోప భూయిష్టాలతో వుంది. అందువల్ల భూమిలేని పేదరైతులకు అన్యాయం జరుగుతున్నది. పాకాల చెరువు క్రింద 5 వేల ఎకరాలనుండి, లక్నారం చెరువుక్రింద 250 ఎకరాల నుండి బేదాఖలు అయ్యే పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. ఆ సెటిల్ మెంట్ రద్దు చేయాలని క్రింది ఉద్యోగులు అనేకసార్లు వ్రాశారు. దానిని అమలుచేసే విధానం మాకు తెలియటంలేదు, చాలా తగాదాలు వస్తున్నాయి కనుక ప్రభుత్వం ఆలోచించిసెటిల్ మెంట్‌ను రద్దు

చేయాలని కోరారు. అందువల్ల వెంటనే రిసెటిల్‌మెంట్ జరగాలని కోరుతున్నాను.

ఇక, ఫారెస్ట్ బంజర్ల విషయం వుంది. వ్యవసాయశాఖ మంత్రి రామచంద్రా రెడ్డిగారు ఆంధ్ర ఏరియాలో 3 వేల ఎకరాలను డి ఫారెస్ట్ చేసి ఇచ్చామని చెప్పారు. తెలంగాణాలో ఎక్కువ పర్సంటేజ్ వుంది. అనేకచోట్ల నుండి ధరఖాస్తులు వచ్చి వున్నాయి. దున్నుకొంటున్నవి వున్నాయి. గ్రామాల ప్రక్కనే ఫారెస్టుకు పనికి రాని భూములను ఫారెస్టుక్రింద చేర్చడం జరుగుతున్నది. బంజరు భూములకు ధర ఖాస్తులు పెట్టుకొన్నవారికోసం వాటిని విసగొట్టి వారికి ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

పరిపాలనా విధానం గురించి గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో ఏమీ పేర్కొనబడలేదు. రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళిక సక్రమంగా అమలు జరుగకపోవటం, ఎడ్మినిస్ట్రేషన్‌లో కొన్ని సక్రమంగా అమలు జరగకపోవడం అందరకూ తెలుసు. పరిపాలనా విధానంలో రోజు రోజుకు లంచగొండితనం ఎక్కువ అవుతున్నది. ఈ సందర్భంలో జిల్లాలకు సంబంధించిన ఒక విషయాన్ని మనవి చేయదలచుకొన్నాను. జిల్లాలో కలెక్టరు హోదా ముఖ్యమయినది. అటువంటివారు పక్షపాతరహితంగా వుండాలి. కాని మా జిల్లా కలెక్టరుపైన అనేక చార్జీలు పార్టీల తీర్మానాలద్వారా కలెక్టరు పక్షపాతంగా వ్యవహరిస్తున్నారని తెల్సుకోవటం జరిగింది. మెడికల్ కాలేజి వ్యవహారంలో ఆయనపై అనేక ఆరోపణలు చేయబడ్డాయి. ఆయన ఆ కాలేజికి అధ్యక్షుడు. డబ్బు శాంక్షన్ లేకుండా ఖర్చు చేయబడినట్లు లెక్కలలో వ్రాయబడినట్లు ఆయనపై ఛార్జీలు వున్నాయి. అంతేకాదు, అనేక వేల రూపాయలు దుర్వినియోగం అయినట్లు ఆరోపణలు వచ్చాయి. ఆయన ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ ఇనెఫిషియంట్‌గా వుందని. పక్షపాతంగా వ్యవహరిస్తున్నాడని సీరియస్ చార్జెస్ వచ్చినా ఆయన మూడు సంవత్సరాల పదవికాలం అయినతరువాతకూడా ఆయనసర్వీసును ఎందుకుకంటిన్యూచేస్తున్నారో తెలియటంలేదు. గత సంవత్సరం ఆయనట్రాన్స్‌ఫర్ సమస్యవచ్చినప్పుడుట్రాన్స్‌ఫర్ ఆర్డర్సు వస్తేపిల్లల చదువులు చెడిపోతాయని ఉద్దేశంతో అక్కడే కంటిన్యూ అయ్యేటట్లుగా చేసుకోవటం జరిగింది. మూడు సంవత్సరాలు గడచి పోయాయి. నాలుగో సంవత్సరం నడుస్తోంది. మెడికల్ కాలేజి విషయంలో ఎంక్వయిరీ చేయించాలని మేము బడ్జెట్ సెషన్‌లో చెప్పాము. కలెక్టర్, డి. ఎమ్. ఓ. ల విషయంలో కూడ ఎంక్వయిరీ జరిపించాలని కోరాము. కాని అటువంటిదేమీ లేకపోగా ఆయన మన రాష్ట్రానికే ఇ.షియల్ కలెక్టర్‌గా వున్నట్లు సంవత్సరాల తరబడి అక్కడే పరిపాలన సాగించటం ఆశ్చర్యంగావుంది. దానిగురించి ముఖ్యమంత్రిగారు, ఇతర మంత్రులు ఆలోచించి అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవాలి. మాజిల్లాలో పాలేరు చెరువుపైన కరకాల మత్తడి వుంది. ప్రజలు అది కట్టడానికి ఆరువేల రూపాయలు జమ కట్టినా ఇప్పటికి ఎస్టిమేట్స్

తయారు కాలేదు. మా నియోజక వర్గంలో ప్రజలందరనూ ఇది బాధిస్తున్న సమస్య. అదిగాక కొల్లిపల్లి అనే చెరువు వుంది. ఎవరో భూస్వామి వస్తే స్టే ఆర్డర్ ఇచ్చారు. పిదప కంట్రాక్టు కోసం టెండర్స్ పిలువకుండా వున్నారు. కనుక వీటన్నింటిని ప్రభుత్వం ఆలోచించి అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవాలని మనవిచేస్తూ ఇంతటితో సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

* శ్రీ కె. పున్నయ్య (చీపురుపల్లి-రిజర్వుడ్): అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగం సమగ్రంగా వున్నందుకు నా ధన్యవాదాలు సమర్పిస్తున్నాను. జిల్లా పరిషత్తుల, పంచాయితీ సమితుల విషయం అందరకూ తెలిసినదే. ఆచరణలో మాత్రం ప్రభుత్వమునుండి జిల్లా పరిషత్తులకు రావలసిన ఫండ్స్ రాకపోవటంవల్ల అక్కడ జరుగవలసిన కార్యక్రమంలో చురుకుదనం లోపిస్తునందుకు విచారపడుతున్నాను. ప్రభుత్వం శ్రద్ధతీసుకొని ఏ ఐటమ్‌కు ఎంత డబ్బు రావలసి ఉన్నదో అంతా జిల్లా పరిషత్తులకు కాల విలంబన లేకుండా తొందరగా పంచాలని మనవిచేస్తున్నాను. మైనర్ ఇరిగేషన్ జిల్లా పరిషత్తులకు అప్పగించటం జరిగిందని, ఈ మధ్య పేపర్లో చదివాను. కాని వాటికి అవసరమైన డబ్బు జిల్లా పరిషత్తులకు ఇవ్వటంలేదు. మైనర్ ఇరిగేషన్‌ను ఉకెప్ చేయవలసిన అవసరం ప్రతిసంవత్సరంవున్నది.ఆ పరిస్థితులలోకూడ ధనాన్ని జిల్లా పరిషత్తులకుఇవ్వకుండా పనులు మాత్రం ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయటంజరిగింది. డబ్బులేక వారు పనులుప్రారంభించకపోవటంవల్ల విపరీతమైన ఆందోళన కలుగుతున్నది. అందువల్ల ఈ కార్యక్రమాలన్నీసక్రమంగానిర్వహింపబడటానికిప్రభుత్వంతోడ్పడాలనిమనవిచేస్తున్నాను.

జిల్లా పరిషత్తుల క్రింద, పంచాయతీ సమితులక్రింద వున్న ఎలిమెంటరీ టీచర్సుకు జీతాలు ఇవ్వవలసిన బాధ్యత వాటిపై వుంది. ఎంతమంది టీచర్సు వున్నారో అంత మందికి నెలకు ఎంత అవుతుందో లెక్కచూసి అంత సొమ్మును ప్రభుత్వం వాటికి ఇవ్వవలసివుంది. ఇప్పుడు రెండునెలలకు కూడా జీతాలు ఇవ్వని పరిస్థితులు వున్నాయి. శ్రీకాకుళంజిల్లా పరిషత్తుకు ప్రతినెలా లక్షా ఏభై వేల రూపాయలు కావలసివుంది. కాని మూడు నెలలకు రెండులక్షల రూపాయలను టీచర్సు కొరకు ఇస్తున్నారు. ఈ విధంగా ఇస్తుంటే వారికి రెండు మూడునెలల జీతం ఎరియర్స్‌గా వుంటున్నవి. ఈ విధంగా ఏడాది పొడుగునా జరుగుతూ వుండటంవల్ల వారు చాలా ఇబ్బంది పడవలసివస్తున్నది. ఇది ప్రభుత్వంపై రిఫ్లెక్ట్ అవుతుందేమోనని ప్రభుత్వం గుర్తించాలి. హైస్కూలు బిల్డింగ్స్ విషయంలో ఆ కన్‌స్ట్రక్షన్ ఇదివరకు జిల్లాబోర్డువారు నిర్వహించేవారు. ఇప్పుడు జిల్లాపరిషత్తువారు ప్రభుత్వానికి తెలియజేసి వారి పర్మిషన్ పొంది మరి కన్‌స్ట్రక్షన్ ప్రారంభించాలని ప్రతి జిల్లాపరిషత్తువారికి తాఖీదులు పంపటం జరిగింది. ఎంత ధనం ఇస్తున్నారో అధనం మేరకు జిల్లాపరిషత్తువారే స్వయంగా ఎందుకు చేసుకోకూడదు? ప్రభుత్వం పర్మిషన్ ముందుగా ఎందుకు తీసుకోవాలి? దీనివల్ల వికేంద్రీ

కరణ కుంటుపడుతున్నదేమో ప్రభుత్వం గమనించాలి. ఎలిమెంటరీ స్కూల్ బిల్డింగ్ కన్‌స్ట్రక్షన్ విషయంలో కూడ ప్రభుత్వం ముందుగా తమ పర్మిషన్ తీసుకోవాలని తాఖీదులు పంపింది.

ఈ విధంగా ఒకప్రక్క వికేంద్రీకరణ అని, జిల్లా పరిషత్తుకు స్వయం అధికారాలు ఉన్నాయని వాళ్ళంతకు వాళ్ళే స్వయంగా తమ కార్యక్రమాలను నిర్వహించుకో వచ్చునని ప్రకటిస్తూ రెండవ ప్రక్కన ప్రత్యేకంగా ప్రభుత్వంపైన అధారపడాలి ఆధారపడాలి అనే పద్ధతులలో ఈ కార్యక్రమం నిర్వహించడం చాలా, శోచనీయ మైనటువంటి పరిస్థితి. దీని ప్రభుత్వంవారు ప్రత్యేకంగా గమనించి, జిల్లా పరిషత్తుకు ఈ కార్యక్రమాలు నిర్వహించడంలో సంపూర్ణమైనటువంటి అధికారాన్ని, బాధ్యతలను అటువంటి అవకాశాలు కూడా కల్పించాలని మాత్రం ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను. మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో 305కోట్లు ఖర్చుపెడుతున్నామని చెప్పుతున్నారు. కాని spill over work క్రిందనే 200 కోట్లరూపాయలు అయిపోతున్నవి. కాబట్టి మనం ఈ five years లో మూడవ plan క్రింద 305కోట్లు రూపాయలు ఖర్చు పెడతాము అనేది సందేహముగా ఉన్నది. Spill over workకు మినహాయింపు చేస్తు 305 కోట్లు రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి దానికి ప్రభుత్వము ప్రయత్నంచేస్తే, అది హర్షించదగినటువంటి విషయమే. అటువంటి పరిస్థితులు కల్పించవలెనని ప్రభుత్వానికి ప్రత్యేకంగా మనవి చేస్తున్నాను.

ఇక law and order విషయమై, గవర్నర్‌గారు చాలా ఉదాత్తంగా తెలియజేశారు. కాని అది ఆచరణలో ఏ విధంగా కన్పడుతున్నదంటే తద్విరుద్ధంగా కన్పడుతున్నది. దేశంలో strikes లేకపోవచ్చు దేశంలో industriesకు సంబంధించి నటువంటి strikes లేకపోవచ్చు. సాధారణమైన పరిస్థితులే ఉండవచ్చును. కాని ప్రతి ఒక వ్యక్తికి security అనేటటువంటిది రాష్ట్రములో కన్పడుతున్నదా అనేటటు వంటిది మాత్రం ప్రత్యేకంగా గమనించవలసి యున్నది. ఏ police station ఈ విష యంలో ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధవహిస్తున్నది? Common man వెళ్ళితే అతనిపట్ల వాళ్ల richman యొక్క agentsగా ప్రవర్తిస్తున్నారు. కాని common man కు security అనేది కన్పడదు. వాళ్లు ఎన్ని దరఖాస్తులు పెట్టుకొన్నా, వాళ్ళ విషయం విచారించే దిక్కులేదు. సాధారణమైన వ్యక్తికి స్థానం లేకుండా పోతున్నది. ఏదో విపరీతమైన పరిస్థితులలో పోలీసును ఉపయోగించుకొంటున్నాము. వారు అప్పుడు ఉపయోగపడుతున్నారు. దానికి అభినందించవలసిందే. కాని common man కు security అనేటటువంటిది ఇచ్చినప్పుడే నిజమైనటువంటి law and order ఇవ్వబడుతున్నదని అనుకోడానికి వీలు అవుతుంది కాని మరొకరకంగా అనుకోవడానికి వీలులేదు. పాలకొండ తాలూకాలో పాలమెట్ట అనేటటువంటి గ్రామంలో

అస్పృశ్యతా కారణంగా అక్కడి హరిజనులు తరిమివేయ బడ్డారు. అక్కడ పంచాయితీబోర్డు ప్రెసిడెంటు అక్కడ ఉన్న నాగావళి నదిలో స్నానము చేస్తూఉంటె ఆ ప్రక్కనే ఒక హరిజనుడు కూడ స్నానము చేస్తూ ఉంటె నేను స్నానం చేస్తూవుంటె ఈ తుణాన్నే నీవు ఇక్కడే స్నానం చేస్తావా అని వాడిని తన్ని, తన్నడం మాత్రమే కాకుండా గ్రామంలోకి వెళ్ళకూడా, వాళ్ళకు అనేక రకాలైనటువంటి నిరోధకాలు కలుగచేశారు. తాసిల్దారు వాళ్ళకు నీటి సదుపాయాలు కలుగజేసినప్పటికిని కూడా దానికి రెచ్చిపోయి ఆ హరిజనులను తరిమి వెంటపడినప్పుడు వారంతా వీరఘట్ట పోలీస్ స్టేషన్‌కు వచ్చి రక్షణకోసం అర్థించి 15రోజులు అక్కడ కూర్చున్నా, వారికి రక్షణ ఇచ్చి వారిని గ్రామంలోకి తిరిగి తీసుకువచ్చి పెట్టేటటువంటి బాధ్యత పోలీసువారికి లేదా? అది పోలీసువారికి పట్టలేదా? అప్పుడు దానికొరకు మేము అంతాకలెక్టరుకు, Superintendent of Policeకు, Deputy Superintendent of Policeకు వ్రాసి, వారితో మేమంతా ప్రత్యక్షంగా మొరపెట్టుకొంటె, అప్పుడు వారు గ్రామంలోకి రాగలిగారు. ఆ విధంగా వారు పోలీస్ స్టేషన్‌దగ్గర 15 రోజులు అఘోరించినా వలికే దిక్కులేకపోయింది. (interruption). . అక్కడ పంచాయితి ప్రెసిడెంట్‌కు ఏదో అవమానం కలిగిందట. వారు స్నానం చేస్తూఉంటె, అందుకని ఇంత పనిచేసినారు. అది అందరికి తెలిసినటువంటిదే. జిల్లాపరిషత్తు తరఫున welfare officerను కూడా పంపిస్తే ఆయన detailedగా enquire చేసి ఇది నిజంగా అస్పృశ్యతకు సంబంధించే జరిగిందని వ్రాయడం జరిగింది. తరువాత ఆ case book చేశారు అనుకోండి అదే విధంగా అదేపాలకొండ తాలూకాలో కొండా లక్ష్మీపురం అనేటటువంటి గ్రామంలో కూడా ఈ రకమైనటువంటి అల్లర్లు జరుగుతున్నాయి. ఆ విషయం గురించి అక్కడ ఉన్నటువంటి Sub Inspectorగారితో నేను చెప్పాను. ఆయన తగిన ఏర్పాట్లు చేస్తానని చెప్పినారు. కాని ఇంతవరకు కూడా ఏటువంటి ఏర్పాట్లు చేయలేదు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో ప్రజలకు రక్షణ కలుగజేయకపోయినప్పుడు మరి law and order అంటె ఏమిటో చెప్పమని అంటున్నాను. అది protectionకు సంబంధించిన విషయం కాదా? common manకు protection ఇచ్చేటటువంటి బాధ్యత పోలీసువారికి లేదా? ఎన్నిమార్లు represent చేసుకొన్నా, దానికి దిక్కు మొక్కు లేకుండా ఉంటుంది, ఏమి దర్యాప్తు జరగదు. మాటమాటకి, ప్రతిదానికి M.L.Aలు వెళ్లుతూ ఉండాలి, M.L.Aలు వెళ్ళితేనేమో అనవసరంగా మా కార్యక్రమాలలో M.L.Aలు interfere అవుతారని అంటారు. మరి ఏమి చేయమంటారు అదృష్టవశాత్తు ఈ Chief Minister గారు ఉండడం బట్టి, వారికి అనేక దరఖాస్తులు పెట్టుకొంటె, వారి ముద్రతో వస్తున్నటువంటి కాగితాలపైన వెంటనే action తీసుకొంటున్నారు ఈ పోలీసువారు. ఎల్లప్పుడు సంజీవయ్యగారు Chief Ministerగా ఉంటె సంతోషమే. కాని పరిస్థితులు ఎల్లప్పుడు ఈ విధంగానే ఉంటాయా, వారు ఎల్లప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగానే ఉంటారా? వారు ఉంటె తప్పకుండా [illegible]టువంటి రక్షణ కలుగుతుంది. కాని అలాంటి పరిస్థతులు ఎప్పుడూ ఉంటాయా,

కనుక ఈ విషయాన్ని ప్రత్యేకంగా ప్రభుత్వం ఆలోచించవలసి ఉంటుంది. ఈవిషయంలో ముఖ్యంగా సంజీవయ్యగారికి అభినందనలు తెలపక తప్పదు: బంజరు భూముల సందర్భంలో communal G.O. issue చేసి వారు బ్రహ్మాండమైన కృషి చేశారు. చారిత్రాత్మకమైన కృషి చేశారు. అయితే దానిని అమలు చేయడంలో అధికారులు సంపూర్ణంగా సహకరించడం లేదని చెప్పక తప్పదు. కొంతమంది మంత్రులే ఈ communal G. O. సందర్భంలో విపరీతమైనటువంటి అభిప్రాయాలు, అపోహలు కలిగి ఉండడం అనేటటువంటిది చాలా శోచనీయం. దానికి సంబంధించిన Department లో ఇది implementation జరగకుండాఉన్నదని మాకు అనేకమైనటువంటి వార్తలు వస్తున్నాయి. ప్రభుత్వము ఒక G. O. చేసినప్పుడు, తప్పకుండా దీనిని ఆచరణలో పెట్టేటటువంటి బాధ్యత ప్రభుత్వం పైన ఉన్నది. లేకపోతే G. O. నే లేకుండా చేయండి. G. O. issue చేసినపుడు మాత్రము సంపూర్ణంగా దానిని implement చేయవలసిన బాధ్యత ఉన్నది.

కనుక దానిని సంపూర్ణంగా అమలులో పెట్టేందుకు ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా పూనుకొనవలెనని ఈ విషయంలో అందరు మంత్రులు సంజీవయ్యగారితో సంపూర్ణంగా సహకరించవలెనని నేను ప్రార్థిస్తున్నాను.

బంజరు భూముల విషయంలో గవర్నరుగారు తన ప్రసంగంలో తెలియజేశారు. మరి ఈ communal G. O. విషయం కూడా తమ ప్రసంగంలో ఒక మాట చెప్పిఉంటే ఇంకా ఎంతో హుందాగా, ఎంతో బ్రహ్మాండంగా బాగా ఉండేది. కాని దురదృష్ట వశాత్తు అది పొరబాటుగా omit అయిపోయిందేమో అనుకొంటాను. గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో బంజరుభూముల విషయం స్పష్టంగా చెప్పారు. ఈమధ్య session లో సభ్యులు ఆ విషయం గురించి మనవిచేశారు. సభ్యులుచేసిన సూచన ప్రకారంగా preferential treatment హరిజనులకు ఇచ్చారు. ఈ విషయంలో సంజీవయ్యగారు తీసుకొన్నటువంటి శ్రద్ధకు అభినందించవలసియున్నది. హరిజనులకు preferential treatment ఇస్తూ G. O. issue చేసినాకూడా, శ్రీకాకుళం జిల్లాలో సాలూరు తాలూకా, బొబ్బిలి తాలూకాలలో ఉన్నటువంటి తాశీల్దార్లు, డిప్యూటీ తాశీల్దార్లు దానికి విపరీతమైనటువంటి అర్థాలు తీశారు. "Preferential treatment" అనేటటువంటి మాట అందులో ఎక్కడ ఉన్నదో చూడండి అని నాతో వాదు మాట్లాడినారు. మరి G. O. ఎందుకు issue చేసినారని అడిగితే, G. O. ఏమో చేశారుగాని "lands should be assigned" అని ఈ order లో లేదు. అందుచేత దానిని స్పష్టపరచేందుకు మేము మా యిష్టం వచ్చిన పద్ధతిలో వ్యవహారం చేస్తున్నాము అని బొబ్బిలి తాశీల్దారు, డిప్యూటీ తాశీల్దార్లు అన్నారు, మరి ఇటీవల సాలూరుకు పోయి ఉంటే, అక్కడ

ఉన్నటువంటి డిప్యూటీ తాశీల్దారుకూడా ఆదేవిధంగా చెప్పారు. అది సరి అయిన ధోరణికాదు. ఈ విధమైన పద్ధతి అనుసరిస్తే, మన బంజరుభూముల కార్యక్రమం సఫలీకృతం అవుతుందా? ఉద్యోగస్థులు ఇటువంటి విపరీతమైనటువంటి అర్థాలు తీసేటప్పుడు, మరి ఏవిధంగా దీనిపట్ల వ్యవహరిస్తూ ఉంటారో దీనినిబట్టి స్పష్టంగా తెలుస్తున్నది. కాబట్టి, కలెక్టరుకు, తాశీల్దార్లకు మరొకసారి ప్రత్యేకంగా స్పష్టంగా తాకీదులు ఇవ్వాలి. ఈ విషయంలో అరమరలేకుండా హరిజనులు అనేటటువంటి వారికి preferential treatment ఉన్నది, దానిని అమలు జరిపి తీరాలి అని స్పష్టంగా ప్రభుత్వము ప్రతి కలెక్టరుకు కూడా తాకీదులు ఇచ్చి తెలియజేయాలి. తరువాత assignment సందర్భంలో తొందరపాటు పనికిరాదు, తొందరగా మూడురోజులలో assignment scheme అంత సంపూర్ణంగా చేసిపారేయాలంటె అంటే మరి ఎవరుపడితే వాళ్ళకు ఇచ్చివేస్తున్నారు. ముఖ్యంగా ఇతరజిల్లాల విషయం నాకు తెలియదుగాని, శ్రీకాకుళం జిల్లావిషయం మాత్రం నాకు బాగా తెలుసు. మన సత్యనారాయణరాజుగారు కూడా వచ్చారు. Chief Minister గారుకూడా రెండుసార్లు అక్కడికివచ్చారు. ఎక్కడ చూచినా, హరిజనులకు అన్యాయం జరిగిందని అనేకమైన petitions ఇచ్చుకోవడం represent చేసుకోవడం జరిగింది. ఇప్పుడు కూడ హరిజనులకు అన్యాయం జరుగుతున్నది.

ఎప్పుడైతే హరిజనులకు బంజరు భూముల విషయంలో preferential treatment ఇవ్వాలనే టటువంటి G. O. వచ్చిందో అప్పటినుంచి తాశీల్దార్లుగాని డిప్యూటీ తాశీల్దార్లుగాని ఉత్సాహం చూపడంలేదు. అదివరకు గ్రామాలలో బ్రహ్మాండంగా కనపడుతూ ఉండేవారు. కాని, ఈ G. O. వచ్చినప్పటినుంచి, వారిలో ఉత్సాహం గాని, చురుకుతనంగాని కన్పడడం లేదు. కారణం ఏమిటో తెలియదు. కాబట్టి దానిపైన జిల్లాస్థాయిలో ఒక ప్రత్యేకమైనటువంటి కమిటీ వేయండి. ఆ విధంగా ప్రత్యేకమైనటువంటి కమిటీని వేసినట్లయితే, ఈ G. O. ఎంతవరకు అమలు జరిగింది, ఎంతవరకు అమలుజరగలేదు, ఏకారణాలవల్ల జరగలేదుఅనేదిస్పష్టంగామనకుతెలుస్తుంది. అంతేగాని ఈ ఆఫీసర్లమీద నమ్మకం పెట్టుకొని ప్రయోజనం లేదు. ప్రతి ఒకరికి తెలిసినటువంటిదే, తాలూకాలలో, ఆ ఉద్యోగస్థుల వ్యవహారం ఎటువంటిస్థాయిలో ఉంటుందోమరి వాళ్ళు ఎటువంటి influenceకు లోబడి ఉంటారో అలాంటివారిక ఈ వ్యవహారం అప్పగించినప్పుడు, మనం అనుకొన్నటువంటి విధంగా ఈ వ్యవహారం జరుగుతుందని అనుకోడానికి వీలులేదని నా అభిప్రాయం. ఈవిషయంలో statistics తీసుకోండి. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఒక లక్షఎకరాలు వరకు ఇప్పటికప్పుడే distribute చేశామని చెప్పారు. కాని ఈ లక్షఎకరాలలో ఎన్ని ఎకరాలు హరిజనులకు ఇచ్చారో statistics తీసుకోండి తెలుస్తుంది. బొబ్బిలితాలూకాలో నాలుగువేలు ఎకరాలు [illegible], 200 ఎకరాలు హరిజనులకు ఇచ్చారని తాశీల్దారు చెప్పారు, ఆ విధంగా [illegible] రిపోర్టు submit చేశారు.

నాలుగువేల ఎకరాలలో 200 ఎకరాలు మాత్రం హరిజనులకు ఇచ్చారు. ప్రభుత్వం issue చేసిన G. O. ప్రకారం వారికి న్యాయం జరిగిందా? పెద్దపెద్ద భూకామందుల ఆక్రమణలోఉండి వారికి పట్టాలు ఇవ్వటం జరిగింది. వారిని evict చేసి హరిజనులకు ఇవ్వటం లేదు. ఆ G. O. అమలు జరగకుండా అధికారులు చేస్తున్నారు. అందువలన సమగ్రంగా కలెక్టరుకు స్పెషల్ ఇన్‌స్ట్రక్షన్ యివ్వాలి. Drastic action తీసుకోవాలి; అధికారులు తప్పుచేస్తే తగిన action తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

Slum clearance విషయంలో ప్రభుత్వం ఎక్కువశ్రద్ధ తీసుకొంటుందన్నారు. అది అవసరమే. మునిసి పాల్టీలలో హరిజనులు, పేదవారు యీ slums లో అనేకమంది అవస్థలు పడుతున్నారు. వారికి house-sites. సోషల్ వెల్‌ఫేర్ డిపార్టుమెంటువారు ఇవ్వలేక పోతున్నారు. మునిసిపల్ ఏరియాస్‌లో గవర్నమెంటు acquisition చేసి, Slum-clearance scheme క్రింద వసతులు కలుగ చేయాలని ప్రభుత్వ ఆశయం. అది ఏవిధంగా అమలు చేస్తారో తెలియదు, స్టేట్ లెవల్‌లో Slum Clearance Advisory Committee అని వేసి ప్రభుత్వానికి సలహాయిస్తే, యితోధికంగా నిర్వహించటానికి వీలుంటుంది. ఈ విషయాలన్నీ ఆలోచించవలెనని. ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా Law and order విషయంలో ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొని common man కు రక్షణ కల్పించే పద్ధతిలో వ్యవహరించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

*శ్రీ యస్. కాశిరెడ్డి (పొదిలి):- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు గవర్నరుగారు ఇచ్చిన ఉపన్యాసంమీద ప్రభుత్వ పక్షంనుంచి అభినందనలు వచ్చినప్పటికి కూడ ప్రతిపక్షం వారికంటె కూడ వారే చాల తీవ్ర విమర్శలు చేశారు, ఎందువల్లనంటే గవర్నరుగారి ఉపన్యాసంలో చాల సాక్షిగా చెప్పటమనే సమస్య కాకుండ, ఆ ఉపన్యాసం చప్ప చప్పగా ఉన్నది. ఏదో రోజువారి జరిగే సమస్యల గురించి, ప్రభుత్వంచేసే కార్య కలాపాల గురించి చెప్పటం తప్ప, మూడవ ప్రణాళికలో మనం ప్రవేశించిన తరువాత భవిష్యత్తు గురించి ఆశాజనకంగా ఉంటుందని చెప్పటం తప్ప, అది ఋజువు అయ్యే పద్ధతులు ఏమీ లేదు, రెండవ ప్రణాళిక పూర్తి అయినది. ఖర్చు 175 కోట్లకు 188కోట్లు ఖర్చు పెట్టినప్పటికీ కూడా దాని ఫలితాలు ఆశించినంతగా లేవు కొన్ని ప్రాజెక్టు్స, కొన్ని రోడ్లు, కొన్ని కట్టడాలు జరుగుతున్నవి. అయినప్పటికి ఫలితాలుచూస్తే పై వర్గాలవారికే ఎక్కువ ఆదాయకరంగా ఉన్నది. సాధారణంగా క్రింది వర్గాలకు, అట్టడుగున ఉన్న వ్యవసాయ కూలీలకు పేద రైతులకు లాభం జరగలేదు. మధ్యతరగతి జనం విపరీతమైన ధరలతో బాధపడుతున్నారు. సోషలిజంలో ఉండే ప్రధాన లక్ష్యం వ్యత్యాసాలు తగ్గించాలనేది. అది లేకపోగా వ్యత్యాసాలు ఎక్కువ అవుతున్నవి. మూడవ ప్రణాళికలో కూడ అదే పద్ధతిలో జరగకుండ భిన్నముగా జరుగుతుందని,

ఆలోపాలు సద్దుబాటు చేయటానికి కొన్ని కార్యక్రమాలున్నవనే పద్ధతిలో గవర్నరు గారి ఉపన్యాసంలో చెప్పబడిలేదు. ఈ మూడవ ప్రణాళికకూడా పేదలను మరీ పేదవారిగ చేయుటకు, ధనికులను మరీ ధనవంతులుగా చేయుటకు మాత్రమే తోడ్పడేదిగా ఉంటుందేమో ననే అనుమానంగా ఉన్నది ఎందుకంటే ప్రభుత్వం కొన్ని ప్రధాన లక్ష్యాలను సాధించలేకుండా ఉన్నది. ఉదాహరణకు భూసంస్కరణలు అంటూ ఒక చట్టాన్ని చేశారు; చాలా కాలమైనది. కాని దానిద్వారా ఎంతభూమిని భూస్వాములవద్దనుంచి తీసుకొని పేద ప్రజలకు పంచి పెట్టబడినదో ప్రభుత్వం చెప్పలేకపోయింది. ఆ చట్టాన్ని భూస్వాముల వర్గానికి ప్రాతినిధ్యం వహించే ప్రభుత్వం తయారు చేసింది కాబట్టి, ఆ చట్టంద్వారా ప్రధానలక్ష్యం ఎంతవరకు సాధించబడినదనే విషయం గవర్నరుగారి ఉపన్యాసంలో చెప్పలేదు.

మనకు ప్రధానమైన సమస్యలు పరిశ్రమలు, నదీజలాలు. ఈ సందర్భంలో ప్రభుత్వం కొంత కృషిచేస్తున్నప్పటికి కూడ అది అమలు జరగటంలేదు. పరిశ్రమల విషయంలో మనం అనుకున్నదికూడ రాకుండ పోతున్నది. Heavy Industrial plant,low Carbonisation plant—యిలాంటివే ఆశిస్తున్నామని చెప్పటమే తప్ప, ఆచరణలో ఖచ్చితంగా వస్తాయనిగాని, కేంద్ర ప్రభుత్వం గట్టిగా యిస్తానని చెప్పిందనిగాని, ప్రభుత్వం చెప్పలేక పోయింది, పారిశ్రామిక రంగంలో యీ విధంగా ఉన్నాము.

నదీజలాల విషయంలో 1951 సం, లో ఒక ఒప్పందాన్ని అన్ని రాష్ట్రాలవారు చేసుకొన్నారు. పది సంవత్సరాలైనది. తగిన కార్యక్రమాలు వేసుకొని నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం చేసుకుంటున్నాము, శ్రీశైలం మొదలైన ప్రాజెక్టు యింకా కట్టాలనుకొంటున్నాము. రు, 40 కోట్లవరకు నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టుకు ఖర్చు పెట్టాము. ఈ విధంగా ఆనాడు నదీజలాల సమస్యపై చేసుకొన్న ఒప్పందంప్రకారం మన కార్యక్రమాలు చేసుకుంటూవుంటే, యిప్పుడు పది సంవత్సరాలు తరువాత మహారాష్ట్ర, మైసూరు ప్రభుత్వాలు తెచ్చిన వివాదాన్ని కేంద్రప్రభుత్వం పరిష్కారంచేయకుండ. అన్ని రాష్ట్రప్రభుత్వాలు విపరీతధోరణిలో పత్రికలలోకూడ వాగ్వివాదాలకు దిగిన తరువాత, రాజకీయపార్టీలు ఆందోళన చేసినతరువాత కూడ, కేంద్ర ప్రభుత్వం మూగ నోము వహించి యితరరాష్ట్రాలవారి పలుకుబడికి లొంగి దీనిని పరిష్కారం చేయకుండ యున్నది. పైగా మన రాష్ట్రప్రభుత్వంలో సంప్రదించకుండ, మన అసెంబ్లీలో అందరూ 1951 ఒడంబడిక తిరగతోడుతుందని చెప్పినతరువాతకూడ అన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను కూర్చోపెట్టి పరిష్కారం చేయటమనేది లేకుండ, గుల్హాతీ కమోషన్‌నువేసి తిరిగి చర్చలకు తెచ్చగొట్టే పద్ధతిలో కేంద్రప్రభుత్వం వ్యవహరించటం చాల విచారకరమైన సంగతి. ఎక్కువబాధ్యత వహించవలసిన కేంద్రప్రభుత్వం యిలాంటి పెద్దపెద్ద సమస్యలకు రాష్ట్రాలమధ్య వచ్చేవాటిని పరిష్కారం చేయకుండ పై పెచ్చుతగాదాలను పెంచే

పద్ధతిలో ప్రవర్తించటం సరైనది కాదు. ఈ సందర్భంలో రాజకీయ విభేదాలు లేకుండ మన మందరం ఒకేవిధంగా ఉన్నాము. 1951 ఒప్పందాన్ని తిరగతోడకుండ నీరు సర్‌ప్లస్ ఉంటే. సర్దుబాటు కావలసియుంటే అవసరమైన వారికి యివ్వాలనే దృక్పథ మంతో ఉన్నాము. ఆ ఒప్పందానికి కట్టుపడియుండటమేగాక శాసనసభ్యులు, మంత్రులు రాష్ట్రములోఉన్న జనాభాను కూడ చైతన్యవంతముచేసి అవసరమైతే తీవ్రవత్తిడి కేంద్ర ప్రభుత్వంమీద తీసుకురావలసిన అవసరంఉన్నది. ఈ విషయాలను ప్రభుత్వం చూస్తున్నది కదా అనుకుంటేచాలదు, ప్రజల ఆందోళనకూడ అవసరం; అలాంటప్పుడే యిది పరిష్కారం చేసుకొనుట సాధ్యం అవుతుంది.

శ్రీశైలం పోచంపాడు ప్రాజెక్టులను ప్రభుత్వం అనుకొన్నప్రకారం ప్రారంభించాలి. నాగార్జునసాగర్ కుడికాలవ రెండవదశను కూడ ఎట్టి మార్పులేకుండా అమలుజరపాలి, ప్రభుత్వం అక్కడ రెండు టనెల్స్‌ను త్రవ్వించినపుడే తప్పకుండా రెండవదశకూడ అమలుజరుగుతుందనే ఆశప్రజలలో ఉంటుంది. కాబట్టి మన ప్రభుత్వం కేంద్రప్రభుత్వానికి గట్టిగా చెప్పి నాగార్జునసాగర్ కుడికాలువనుకూడ వెంటనే త్రవ్వించాలని కోరుతున్నాను. బంజరుభూముల పంపకానికి ప్రభుత్వం చేసిన జి. ఒ మంచిదే అయినా, అది అమలుజరపటంలో వికృతరూపం దాలుస్తున్నది. పేద ప్రజానీకం సర్వేచంబరుకొరకు గ్రామోద్యోగులకు లంచాలు ఇవ్వవలసివస్తున్నది. పేదప్రజలకు సక్రమంగా బంజరు భూములు ఇవ్వబడుతున్నవి. అని అనుకొనటానికి వీలులేదు. లంచగొండి విధానాన్ని అదుపులో పెట్టనిదే బంజరుభూముల పంపకం సక్రమంగా అమలుజరగదు. మాకు నాగార్జునసాగర్‌నుండి నీరు రావలసిందేతప్ప, మా ప్రాంతంలో ఉన్నటువంటి స్కీములు చాలా తక్కువ. ఒంగోలుదగ్గర పాదిలిమీద బ్రిడ్జికి 5 లక్షలు శాంక్షన్ అయినది. కాని అది ఇంతవరకు మొదలుపెట్టలేదు. అందుకు బోరింగ్‌సెట్స్ లేవని అంటున్నారు. ఫిబ్రవరిలో టెండర్స్‌పిలిస్తే, కంట్రాక్టర్స్ రాక పనులు జరగకపోవటం, డబ్బు లాప్స్ అయిపోవటం జరుగుతున్నది. శాంక్షన్ అయిన పనులుకూడ జరగకుండాపోయే ప్రమాదం ఏర్పడుతున్నది. ఆర్. డబ్ల్యు ఎస్. వెల్స్‌శాంక్షన్ అయి పనులు పూర్తిఅయిన ఆ బావులకు రెండు లక్షల రూపాయలు ప్రభుత్వం నెల్లూరుజిల్లాలో ఇవ్వవలసిఉన్నది. ఆ స్కీము వైండప్ చేశామని చెబుతున్నారు. పూర్తిచేసిన బావులకు డబ్బు అందలేదు. ఇంట్లాంటి లోపాలను సవరించాలని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను॥

* శ్రీ జి. రామిరెడ్డి: అధ్యక్షా, గవర్నర్ గారుచేసిన ఉపన్యాసమునుబలపరుస్తూ, కొన్నిముఖ్యమైన విషయాలు మనవిచేయదలచుకొన్నాను. గవర్నర్ గారు తమస్పీచ్‌లో స్టేట్‌లో శాంతిభద్రతలు బాగానే ఉన్నవి అని చెప్పారు. మార్కాపురం తాలూకాలో పోలీసు డిపార్టుమెంట్ చాలా అధ్వాన్నంగా పనిచేస్తున్నది. మార్కాపురం టౌన్‌లోనో. తాలుకాలోనో ఎక్కడో ఒకచోట ప్రతిరోజూ ఒకటి రెండు చోరీలు జరుగుతూనే

ఉన్నవి. అయితే ఒక్కటికూడ ఇంతవరకు పట్టుబడలేదు. పత్తాకూడ తెలియలేదు. ప్రజలు పోలీసువారికి రిపోర్టు చేయడంకూడ మానుకొన్నారు. వారికి రిపోర్టుచేసినా లాభం లేదనే ఉద్దేశంతో రిపోర్టు చేయటంకూడ మానుకొన్నారు. రిపోర్టు చేసినప్పటినుండి పోలీసువారు ఏవో పరిశోధనలు వేస్తున్నామనిచెప్పి, రిపోర్టు ఇచ్చినవారినుండి లంచాలు తీసుకొని పీడిస్తున్నారు. ఆ బాధ ఎందుకని అసలు పోలీసువారికి రిపోర్టు చేయటమే ప్రజలు మానుకొన్నారు. ప్రొహిబిషన్ అమలుకు ప్రత్యేక డిపార్ట్‌మెంట్ వేసినతర్వాత పరిస్థితి మరీ అధ్వాన్నంగా ఉన్నది. ఆ డిపార్టుమెంట్‌ను కట్టుదిట్టం చేయాలని కోరుతున్నాను. మైనర్ ఇరిగేషన్‌వర్క్స్ పరిషత్‌లకు ఇచ్చారు. అక్కడ ద్వంద పరిపాలన ఏర్పాటుచేసినారు, మైనర్ ఇరిగేషన్ స్టాఫ్ జిల్లాకలెక్టర్ కంట్రోల్ క్రింద ఉన్నది. ఆ వర్క్సుకు డబ్బు ఖర్చుపెట్టే అధికారం పరిషత్‌లకు, సమితులకు ఇస్తున్నారు. ఇంతకుముందు మైనర్ ఇరిగేషన్ వర్క్స్ రెవిన్యూ డిపార్ట్‌మెంట్ క్రింద ఉన్నప్పుడు ఉళ్ళో పనులు జరగటానికిఅవకాశం ఉండేది. కాని, యీనాడు ఆ విధంగా లేదు. సమితియొక్క స్టాండింగ్‌కమిటీలు తీర్మానం చేయాలి. తర్వాత పరిషత్‌యొక్క స్టాండింగ్‌కమిటీలు తీర్మానం చేయాలి. తర్వాత వాటికి డబ్బు ఎలాట్‌మెంట్ చేయవలసి వస్తుంది. స్టాఫ్‌పైన కంట్రోలు, మైనర్ ఇరిగేషన్‌వర్క్సుకు డబ్బు ఎలాట్‌చేసే అధికారం ఒకరికే ఇవ్వాలి. వెల్‌ఫేర్ ఫండ్, ఎలాట్‌మెంట్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ పరిషత్‌లద్వారా, సమితులద్వారా జరిపిస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ నాడు గ్రామాలలో వైద్యసౌకర్యాలు చాలా తక్కువగా ఉన్నవి. హాస్పటల్స్‌లో డాక్టర్స్‌లేరు అని అంటున్నారు. మెడికల్‌కాలేజీలో ఎక్కువ సీట్స్ ఏర్పాటుచేసుకొంటే, మనం ఎక్కువమంది డాక్టర్స్‌ను తయారుచేసుకోవచ్చును. ఎం. బి.బి.ఎస్. పాసైనవారు ప్రభుత్వఉద్యోగాల్లోకి రాకుండా ప్రయివేట్ ప్రాక్టీస్ పెడుతున్నారు. ఎం. బి. బి. ఎస్ ప్యాసై, కాలేజినుండి బయటకురాగానే తప్పనిసరిగా రెండుమూడు సంవత్సరాలు గ్రామాలలో వైద్యం చేస్తేనే పట్టాలిస్తామని ప్రభుత్వం నిర్బంధంచేస్తే, వారు గ్రామాలకు వచ్చి సేవచేయటానికి అవకాశం ఉంటుంది. అలాగాక, వారు పరీక్ష ప్యాస్‌కాగానే ప్రయివేట్ ప్రాక్టీసుపెడితే గ్రామాలలో పట్టణాలలోని హాస్పటల్స్‌లో డాక్టర్స్ లేక, ప్రజలకు వైద్యసౌకర్యాలు అందుబాటులో లేకుండా ఉన్నవి. బంజరుభూముల పంపిణీ విషయంలో పని బాగానే జరుగుతున్నదిగాని, ఇంకా సక్రమంగా జరగవలసిఉన్నది. ఇంకా బంజరుభూములను ఆక్రమించుకొని ఉన్న పెద్దపెద్ద భూస్వాములను తొలగించకుండా ఉన్నారు. ప్రభుత్వం ఇంకా పట్టుదలతో పనిచేసి, జిల్లాలవారీగా కమిటీలువేసి. ఏ ఏ తాలూకాలలో ఎంత బంజరుభూమిఉన్నదో, ఎంతమంది హరిజనులకు భూమి ఇవ్వబడిందో, ఎంతమంది ఇతర వెనుకబడిన జాతులవారికి ఇవ్వబడిందో పరిశీలన చేయించి, సక్రమంగా బంజరుభూముల పంపకం చేయిస్తే, ఇప్పుడు ఉండే ఇబ్బందులను లోపాలను సరిచేయటానికి అవకాశం ఉంటుంది, ఎర్రిగొండపాలెం ఏరియాలో మధ్యరకం ప్రాజెక్టులు ఉన్నవి. నాగార్జున సాగర్ క్రింద మాప్రాంతంలో 20 వేల ఎకరాలకుమాత్రమే నీరు వస్తుందని అంటున్నారు.

మార్కాపురం తాలుకా చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతము మా యొక్క వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు నాగార్జునసాగర్ నీరు అధికంగా రావటానికి కుశికాలవను ఇంకా పొడుగు త్రవ్విస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. మా ప్రాంతంలో రెండులక్షల రూపాయల ఖర్చుతో పూర్తిఅయి, వెంటనే ఫలితాలు అందించే మధ్యతరగతి ప్రాజెక్టులు నాలుగైదు ఉన్నవి. వాటి పని వెంటనే ప్రారంభించాలని కోరుతున్నాను. ఎర్రగొండపాలెం ఏరియాలో ఈనాడు నాలుగువేల బావులున్నాయ్. వాటికి కరెంట్ ఇస్తే, ఆ ప్రాంతంలో కరువు నివారణ . చేసినవారవుతారు. ఈనాడు మార్కాపురంవరకు మాచ్ ఖండ్‌నుండి ఎలక్ట్రిసిటీ వచ్చింది. దానిని ఎర్రగొండపాలెంవరకు పొడిగించి ఎలక్ట్రిసిటీ ఇస్తే, అక్కడ ఎక్కువ పంట పండించటానికి అవకాశం ఉంటుంది. అది చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతం అక్కడ ఎక్కువగా పూరిగుడిసెలే ఉన్నవి. ఆ ప్రాంతంలో అగ్నిమాపక కేంద్రం— స్టేషన్ ఎక్కడాలేదు. నంద్యాలలో ఫైర్ స్టెషన్ ఉంది. అక్కడనుండి ఆ ప్రాంతానికి ఫైరుఇంజన్స్ రావటానికి అవకాశం లేదు. కాబట్టి ఆ ప్రాంతంలో ఒక ఫైరుస్టేషన్ పెట్టాలని కోరుతున్నాను. ఎర్రగొండపాలెం ఏరియాలో 1952 చేసిన కరువుపనులకు దాదాపు 50 వేలు ఇవ్వాలి. ఆ ప్రశ్నకు ఇంతవరకు జవాబులేదు, దానినిగురించి ఏమయిందో తెలియదు, ఆ డబ్బు త్వరలో వచ్చేదానికి ప్రయత్నము చేయాలని కోరుతున్నాను. గడచిన రెండు ఫెమిన్స్‌లోను ఎర్రగొండపాలెం ఏరియాకు కొంత డబ్బు ఎలాట్ చేశారు. అక్కడ పనులు పూర్తిఅయినా, అక్కడి బ్లాకులో బి. డి. ఒకు, ప్రెసిడెంట్ కు, స్టాఫ్ కు మధ్యతకరారు ఏర్పడినందునల్ల, ఇంకా ఆ డబ్బు ఇవ్వలేదు. దాదాపు 32 వేల రూపాయలు ఇవ్వాలి. మా ప్రాంతానికి శ్రీశైలంప్రాజెక్టు చాలా అవసరమైనది. 1961 ఒడంబడికను తిరగదోడటానికి మైసూరు, మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు చాల ప్రయత్నాలుచేస్తున్నారు. 1951 ఒడంబడికను తిరగదోడకుండా, ఆ ప్రాజెక్టును తప్పకుండా ప్రారంభించటానికి మన ప్రభుత్వం పూనుకోవాలని కోరుతున్నాను. వెనుకబడిన ఆ ప్రాంతానికి ఆ ప్రాజెక్టుతప్పితే, వేరుమార్గంలేదు, కాబట్టి మన ప్రభుత్వం పట్టుదలతో, కేంద్రప్రభుత్వంతో పోట్లాడిఅయినాసరే ఆ ప్రాజెక్టును సాధించాలని మీద్వారా మనవిచేస్తూ ఇంతటితో విరమిస్తున్నాను.

* శ్రీ చౌదరి సత్యనారాయణ (షేర్ మహమ్మద్ పురం): అధ్యక్షా, Minor irrigationగురించి కొన్ని విషయాలు చెప్పదలచుకున్నాను. ఈసంవత్సరము minor irrigation పనులు సమితులుకు, పరిషత్‌లకు అప్పజెప్పిన తరువాత ఒక్కచెరువుకూడ మరమ్మతు చేయబడలేదు ఇది చాల విచారించవలసిన విషయము. ప్రతి సంవత్సరం రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటులో ఉండేటప్పుడు అయితేనేమి జమీందారి ఏరియాలో ఉండేటప్పుడు అయితేనేమి దెబ్బలాడి చేయించుకొనే వాళ్ళం పరిషత్‌లకు. సమితులకు యిచ్చినతరువాత ఏమి పనిచేయలేదు. నేను జిల్లా పరిషత్ ఆఫీసుకు వెళ్ళి కొన్ని ఫోగట్టాలు తీసుకొన్నాను. ఈ సంవత్సరం estimations 19 లక్షల రూపాయల

రు. 6,33,483 లు ఖర్చు చేశారు. ఇందులో ఉద్యోగస్థులకు ఖర్చు పెట్టినది కూడా ఉన్నది. ఇంకా రు. 6,50,127 లు మిగిలి పోయినాయి ఈ 5 సంవత్సరాలలో. ఇంకా రెండు మాసాలు ఉన్నది. Reclamation loans ఉన్నాయి. దానిని గురించి రు. 1,57,000 లు ఉన్నాయి అని పంపించండి అని ఉత్తరాలమీద ఉత్తరాలు వ్రాస్తున్నప్పటికి యిప్పటికీ గవర్నమెంటునుంచి సమాధానంలేదు. మరి రెండు మాసాలు పోతే ఫేజ్ (1) కూడ పూర్తి అయిపోతుంది. 5 సంవత్సరాలు పూర్తి అయిపోతే lapse అయిపోయినాయి మీరే ఏదో చేసుకోండి అని చెప్తారు.

Secondary విద్యా విధానంలో గవర్నమెంటు ఒక G. O. pass చేసినది 11-1-60 వ తేదీన పూర్తిగా మేమే భరిస్తాము అని శ్రీకాకుళం జిల్లాపరిషత్‌కు ఈ సెకండరీ విద్యగురించిన ఖర్చు 25 లక్షల రూపాయలు దానిని instalment మీద ఇస్తాము అన్నారు కాని 25 లక్షలకు రు. 1,80,000 లు జూన్‌లో యిచ్చారు. 1961 జనవరిలో రు. 1,60,000 యిచ్చారు. general fund లో 31/2 లక్షలు ఉన్నది ఇక ఈ జిల్లా పరిషత్తులు దివాలా తీయాలో, ఎవరిమీద పడతారో ఏమో అర్థంకాలేదు. ఎక్కడనుంచి ఖర్చుపెడుతున్నారు 25 లక్షలు అని Secretary గారిని అడిగితే సోషల్ వెల్‌ఫేర్ ఫండ్సు ఉన్నాయి. ఆ funds ఈ funds ఉన్నాయి. అందాక యివి ఖర్చు పెడుతున్నాము. గవర్నమెంటు యిసాము అంటున్నది తరువాత మేము adjust చేసుకుంటాము అని అంటున్నారు. ఇది ఏమి ఇంటిగ్రేషనో, యిది ఏమి పంచాయితీ రాజ్యమో మాకు అర్థం కావడంలేదు. Publicity చూస్తే ఉపన్యాసాలు చూస్తే, మీటింగులు చూస్తే బ్రహ్మాండంగా ఉంటాయి. ఈ పంచాయతీ రాజ్యంలో ఎంతవరకు సామాన్య ప్రజలకు ఆర్థిక స్థోమతు కలిగించారు? 1947 ఆగష్టు 14 వ తేదీ ఎట్లా ఉన్నదో స్వతంత్రం వచ్చిన తరువాత యిప్పుడు కూడ అట్లానే ఉన్నది.

ఈ సృష్టింపబడిన పంచాయితీ రాజ్యం ప్రజల ఆర్థికస్థోమతును పెంచే పరిస్థితిలో మాత్రం లేదు. దీనివలన కొంతమ ది పెద్దవారికి, ఉద్యోగులకు అధికారులకుతప్ప మిగతా వారికి ఎవరికి ఏ మాత్రం లాభంలేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇకనైనా ఇది ప్రజలకు ఉపయోగకరంగా ఉండే పద్ధతిలో ఆలోచిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

ఈ సందర్భంలోనే హయ్యరుగ్రేడు ట్రెయినింగ్ గూర్చి ఒక విషయం చెప్పవలయు ననుకుంటున్నారు. సామాన్యంగా పల్లెటూరిలో స్త్రీలు ఎయిత్‌స్టాండర్డు వరకు చదుకోడానికి అవకాశముంటుంది. అటువంటి వారు హయ్యరుగ్రేడు ట్రెయినింగ్ పొందడానికి అవకాశం లేకపోతున్నది. డి. ఇ. ఒ గారిని అడిగితే ఏదో జి. ఒ వుంది. దాని ప్రకారం స్కూల్ ఫైనల్ పోయినవారికేతప్ప, ఆలోపల వున్నవారికి యివ్వడానికి

వీలు లేదు అంటున్నారు. ఆ విధంగా కాకుండా. స్త్రీలకు కూడా యీ అవకాశమును కలిగించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

పంచాయితీ సమితుల అధ్వర్యం క్రింద నే హెల్త్ సెంటర్స్ ఏర్పాటు చేసినారు. కాని అక్కడమాత్రం డాక్టర్స్ లేరు. ఒక సెంటరులో కూడ లేరు. మా నియోజక వర్గములో దానినిమిత్తం పదేసి వేలచొప్పున రెండు ప్రాంతాలలో కట్టాము. ఇంక. మామూలు హాస్పిటల్స్ పరిస్థితి కూడ అదేవిధముగా వుంది. కె. జి. హాస్పిటల్ కు నా భార్యను తీసుకు వెడితే, అయిదురోజులవరకు బయటనే ఉండిపోవలసివచ్చింది. లంచాలు తీసుకోనడం కూడా చాల విపరీత పరిస్థితిలో వున్నది. మామూలుగా ఎవర్నయినా అడుగుతుంటారు. అయితే మమ్మల్నడిగితే మేము ఊరుకుంటామా? ఇక ఆ టర్నల్ సత్రంనిండా కూడా రోగులకు సంబంధించినవారే ఉంటారు. ఒక్క సి. ఐ. డిని పంపించి విచారించండి, అక్కడ గోడలు కూడా లంచాలు అడుగుతున్నాయి.

(Srimati T. Lakshmi Kanthamma in the Chair)

కాని, మా పి. వి. జి. రాజుగారు మాత్రం పరిస్థితులన్నీ బాగానే వున్నాయి. హాస్పిటల్ సౌకర్యాలు కలిగించాము అంటారు. శ్రీకాకుళం ఒక్కసారి వెళ్ళి అక్కడ హాస్పిటల్ పరిస్థితిని గమనించండని చెబుతున్నారు.

శాంతి భద్రతల గూర్చి మా పున్నయ్య గారు చెప్పారు. ఆయన చాల విషయాలు చెప్పారు, దీనికి సంబందించి చాలా అక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. వారు చెప్పిన విషయాలు గమనించి, దీనిలో ఇంకను శ్రద్ధ తీసుకోనవలసిందిగా తెలుపుతున్నాను.

మైనర్ ఇర్రిగేషన్ గూర్చి ఒక విషయం చెబుతాను. గత సంవత్సరమే నీరు వస్తుందనుకున్న కింతలచానెల్ క్రిందనున్న పదివేల ఎకరాలకు ఇంతవరకు అట్టి సౌకర్యం కలుగలేదు. అక్కడ రెగ్యులేటర్ పోయింది, వర్షాకాలంలో అక్కడ పరిస్థితి చాలా విపరీతముగా వుంటుంది. అక్కడ ఛానెల్ బాగాలేదు. సంకెలవద్ద సర్ప్లస్ వాటర్ వస్తేనేగాని యీ ఛానెల్ పని చేయమన్నారు. దానికి సంబందించి ముఖ్యమంత్రిగారికి ఒక మెమొరాండం యిచ్చాము. దానిపై వేంటనే తీసుకోనక పోతే అక్కడ ప్రమాదకరమైన పరిస్థితులు ఏర్పాడుతాయని మరొకసారి ప్రభుత్వమునకు ప్రత్యేకముగా మనవిచేస్తున్నాను. ఈ అవకాశము యిచ్చినందుకు తమకు కృతజ్ఞతలు తెలియచేస్తూ యింతటితో విరమిస్తున్నాను.

*శ్రీ డి. రామబ్రహ్మం (కుప్పం):- అధ్యక్షా, మన గవర్నరుగారు ఉభయ శాసనసభలను ఉద్దేశించి చేసిన ప్రసంగం చాలా చప్పగా నున్నదని ప్రతిపక్షములవారు అంటున్నారు. వారు ప్రభుత్వము చేసిన, చేయబోతున్న విశాలమైన కార్యాలగూర్చి తమ ప్రసంగములో చెప్పినారు. అందువలన వాటిపై ఘనమైన ఉపన్యాసాలు చేయడానికి ప్రతిపక్షాలకు అవకాశము లేక, గవర్నగారి ప్రసంగము చప్పగా ఉన్నది అంటున్నారు.

మన ప్రభుత్వం విద్యా విషయంలో చాలా శ్రద్ధ చూపుతున్నది. రూరల్ ఏరియాస్‌లో కూడ, ఎలిమెంటరీ విద్యను ప్రవేశపెట్టడం, కంపల్సరీ విద్యావిధానమనను అమలు జరుపుతున్నందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాను. దానితోపాటు గ్రామాలలో పేదలు తమ పిల్లలను ఏ విధమైన ఆటంకము లేక బడికి పంపు సౌకర్యములు వారికి కలిగించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అలాగే ప్రభుత్వం ధరల పెరుగుదలను గమనించి, ఫెయిర్ ప్రైస్ షాప్సును ఏర్పాటు చేసినది. వాటిలో 25 వేల టన్నుల బియ్యాన్ని ఇదివరకు దిగుమతి చేసుకుంటూ వుంటే యింకా దానిని రెండింతలకు పెంచాలని 50వేల టన్నులకు ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నది. ఇందుకు కూడ మనం ప్రభుత్వాన్ని అభినందించాలి. ప్రభుత్వం యీ విధంగా ఎంతమంచి దృష్టితో కృషి చేస్తున్నప్పటికి, అక్కడక్కడ లోపాలు జరుగుతూ ఉంటాయి. గౌరవసభ్యులు తమ తమ నియోజకవర్గములలో ఆ విధంగా జరుగుతున్న లోటుపాట్లను ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చి, వాటిని రూపుమాపవలసిన అవసరమున్నది. అంతేగాని, విమర్శించడం ఒక్కటే వారి పనికాదు. అదేవిధముగ, నా నియోజకవర్గములో నున్న కొన్ని లోటుపాట్లను నేను ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురాదలచుకొన్నాను.

1960వ సంవత్సరములో జిల్లాబోర్డు క్రిందనున్న కుప్పం ఆస్పత్రి ప్రభుత్వ స్వాధీనమైంది. ఆ తరువాత సంవత్సరకాలము జరిగినది. ఇంతవరకు జిల్లాబోర్డు క్రిందనున్నప్పుడు అక్కడ మందులకొరకు మూడువేల రూపాయలు ఇస్తుంటే, ప్రభుత్వ స్వాధీనమైన తరువాత 1,700 మాత్రమే మంజూరు చేశారు. ఇదివరకు అక్కడ మూడువేలమంది రోగులు మందులు పుచ్చుకుంటూ ఉండేవారు. క్రమేణా ఆ సంఖ్య పెరుగుతున్నది. ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం గమనించాలని కోరుతున్నాను. అలాగే, చిత్తూరులో కాలేజి పెడతాం అన్నారు. మూడు లక్షల రూపాయలు వసూలు చేయమన్నారు. వసూలు చేసినప్పటికి, యూనివర్శిటీవారు దానికి సకాలములో అర్జీ పెట్టుకొనలేదని, కనుక ఇప్పుడది స్థాపించడానికి వీలులేదని అంటున్నారు.

కాలేజి నిర్మాణం జరుగుతోంది. మనమంతా యిక్కడే కాలేజిలో చేరుతాము అనుకొన్న 300 మంది విద్యార్థులు నిరుత్సాహపడవలసి వచ్చింది. వారు సీట్లకోసం

తహతహపడవలసి వచ్చింది. ప్రభుత్వంవారు యీ పరిస్థితులను గమనించి వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీ వైస్ ఛాన్సలర్‌తో మాట్లాడి ప్రత్యేకంగా దీనిని నెలకొల్పే ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను.

నీటివసతుల విషయం వున్నది. చిత్తూరు జిల్లాలో పాలారునది పారుతున్నది. దీనిని మొన్న మొన్ననే ఆనకట్ట కట్టారు. వర్షాకాలంలో నీటిని చెరువులకు మళ్ళించాలనే ఉద్దేశంతో అది కట్టారు. కాని ఆ levels ను కొంచెం raise చేయడానికి ప్రభుత్వానికి కొన్ని యిబ్బందులు వచ్చాయి. Palar Basin Rules అని ఎప్పుడో తాతలకాలం నాడు చేసిన Rules యింతవరకు అమలులో వున్నాయి. అందువల్ల raise చేయడానికి గాని, పునఃకాలవలు త్రవ్వడానికి గాని వీలులేని పరిస్థితి వున్నది. మైసూరు రాష్ట్ర ప్రదేశంలో కూడ యీనది పారుతుంది. వారు Palar Basin Rules violate చేసి ఆనకట్టలు కట్టుతున్నారు. మనం ఏ అభివృద్ధి కార్యక్రమం చేయవలసి వచ్చినా Palar Basin Rules అడ్డుపడుతూండడం వల్ల మాను కొంటున్నాము. మన ప్రభుత్వం వారు కూడా Palar Basin Rules ను violate చేస్తూ తగిన ఆనకట్టలు కట్టి నీటిని ఉపయోగించుకొనే ప్రయత్నం చేస్తేతప్ప యీ దరిద్రదశ పోదు. ప్రభుత్వం దీనిని దృష్టిలో వుంచుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

Estates స్వాధీనం చేసుకొనే సందర్భంలో ఆ ఎస్టేటులు సర్వే అయినాయి. అప్పుడు ఏ మళయాళ దేశంనుంచో వచ్చిన సర్వేపార్టీ సర్వే చేసింది. ఒకరి నంబరు మరొకరికి తారుమారు చేశారు. ఒకరి భూమి యింకొకరి పేర వేయడం జరిగింది. 50,60 సంవత్సరాలకు ముందు పెట్టిన తోటలను అనాధీనం క్రిందచేర్చి compensation యిస్తేనేగాని పట్టాలు యివ్వము అంటున్నారు. అక్కడున్న తహశీల్దారులను దీనిని గురించి అడిగితే వారుకూడ చట్టం అడ్డువస్తోంది, మేము ఏమి చేయడానికి లేదు అని పశ్చాత్తాప పడుతున్నారు. కాబట్టి ప్రభుత్వంవారు తహశీల్దారులకు అనాధీనం క్రింద రైతుల స్వాధీనంలో వున్న తోపులకు, బావులకు కాంపెన్సేషన్ మినహాయించి పట్టాలు యివ్వవలసినదిగా ఒక ప్రత్యేకమైన సలహాను యివ్వవలెనని కోరుతున్నాను. ప్రత్యేకమైన ఉత్తరువులు జారీ చేయించవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

పారిశ్రామికంగా మనది చాల వెనుకబడిన దేశం. ఇక్కడ Small Scale Industries ఉన్నాయి. మా ప్రాంతంలో చందనంనూనె తయారుచేయు ఐదారు ఫ్యాక్టరీలున్నాయి. మైసూరులో గవర్నమెంటు ఫాక్టరీ వున్నది. కాబట్టి వారు యీ ఫ్యాక్టరీలను మూయించేయాలనే ఉద్దేశంతో వారు ఎక్కువ sandalwood ను కొని తక్కువ ధరకు నూనె అమ్ముతున్నారు. ఈవిధంగా వీటిని నాశనం చేయడానికి వారు ప్రయత్నిస్తున్నారు.

(Mr. Speaker in the Chair)

భాషా రాష్ట్రాల విభజన అయిన తరువాత మనరాష్ట్రం వేరు, ఆరాష్ట్రం వేరు అని రాష్ట్రానికి రాష్ట్రానికిసంబంధంలేనట్లు వ్యవహరిస్తుండడంవల్ల పారిశ్రామికులు దెబ్బతింటున్నారు. ఇప్పుడున్న factories నాశనం కావడం జరుగుతోంది. కాబట్టి మనప్రభుత్వం కూడ మన ప్రాంతంలో వున్న పరిశ్రమలను వృద్ధిచేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. ఈ పరిశ్రమలకు కేంద్ర ప్రభుత్వం సహాయం లభించేటట్లు చూడవలెనని కోరుతున్నాను.

Elementary School నుంచి విద్యార్థులువచ్చి హైస్కూలులో చేరాలంటే ఎలిమెంటరీ స్కూలు హెడ్‌మాస్టర్లు certificates యిచ్చినప్పటికీకూడ మళ్ళీ పరీక్షలు పెట్టుతున్నారు. అందులో నెగ్గని విద్యార్థులకు High School లో చేరడానికి అవకాశం లేదు. ఎలిమెంటరీ స్కూలులో ఉండడానికి అవకాశం వుండదు. వీరు వీధుల వెంట తిరుగుతున్నారు ఈ విషయం సంవత్సరం నాడే మేము ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చాము. వెంటనే ఉత్తరువులు జారీ చేస్తామన్నారు. మా జిల్లాలో ప్రతి హైస్కూలులో కూడ ప్రత్యేక పరీక్షలలో నెగ్గక సీట్లు దొరకక 50, 60 మంది విద్యార్థులు వీధుల వెంట తిరుగుతున్నారు. ఇటువంటి పరిస్థితినుంచి తప్పించడానికి వెంటనే ఉత్తరువులు జారీ చేయించాలి. Quarterly అయిన తరువాత అయినా అట్టివారికి ప్రవేశం దొరికేటట్లు చేయాలి. మన రాష్ట్రంలో compulsory education పెట్టారు. విద్య ఎక్కువ అవుతోంది, విద్యార్థులు ఎక్కువ అయిపోతున్నారు. Unemployment ఎక్కువ అవుతోంది. ఎన్ని డిపార్టుమెంట్‌లను పెట్టినా వీరందరిని absorb చేయడానికి State కు, (ప్రభుత్వానికి) స్థోమతలేదు. అందువల్ల చిన్న చిన్న పరిశ్రమలు పెట్టి తక్కువ చదువుగల వారందరికీ వృత్తులు కల్పించాలి. School-final తప్పిగాని, 3rd లేక 4th form వరకు చదివిగాని వున్నవారికి ప్రతి బ్లాకు సమితిలోను agricultural school గాని technical గాని పెట్టించి వీరిని agriculturists గాను, technicians గాను తయారు చేసి వృత్తులు కల్పించినట్లయితే బాగుంటుంది. నిరుద్యోగ సమస్య నివారణ అవుతుంది. ఈ అవకాశమిచ్చిన మీకు వందనాలర్పిస్తూ నేను సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

*శ్రీ జి. నాగేశ్వరరావు (రాజోల్-రిజర్వుడు) : అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ఉపన్యాసంలో communal G.O. గురించి ఏమీలేదు. ఈనాడు యీ communal G.O. ను రద్దుచేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నట్లు, బలమైన ఆందోళన బయలుదేరుతున్నట్లు కనబడుతుంది. ఈవిధంగా Backward classes వారికి, Scheduled Castes వారికి ఉద్యోగాలలో preference యిచ్చే వ్యవహారం కేంద్ర ప్రభుత్వంలో కూడ చాల కాలంగా వుంటున్నది. అందువల్ల కులతత్వాల పేరుతో యీ communal G O. వున్నదని దీనిని రద్దుచేయాలని ఆందోళన చేయటం, రద్దు చేయిం

చడానికి ప్రయత్నం చేయడం చాల అన్యాయం. హరిజనులు, వెనుకబడిన తరగతుల వారు సంఘంలో హీనంగా చూడబడుతూ, తిండికి బట్టకు లేక బాధలు పడుతుంటే వారి స్థితిని అభివృద్ధి చేయడానికి, వారుకూడ సమాజంలో మానవులుగా వుండేటట్లు చేయడానికి యీ G.O. తేబడింది. అందువల్ల దీనిని కులతత్వాల పేరుతో రద్దు చేయడానికి ప్రయత్నించడం అన్యాయం. ఇప్పుడు ఏ రేషియోలో వీరికి అవకాశమిస్తు న్నారో అదేవిధంగా కొనసాగించాలి. ఆందోళనను, రద్దు చేయించాలనే ప్రయత్నాలకు ప్రభుత్వం లొంగకుండా దీనిని అమలు చేయడానికి పూనుకోవాలని కోరుతున్నాను.

బంజరు భూముల పంపకంలో priority యివ్వాలనే విషయం గవర్నరుగారి ఉపన్యాసంలో వున్నది. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో priority list ప్రకారం హరిజనులకు ముందు యివ్వవలసి వుంటుందని తహశీల్దారులు మున్నగు అధికార్లు మాట్లాడక కూర్చున్నారు. భూములిచ్చే విషయంలో వారు active గా లేరని శ్రీ కె. పున్నయ్య గారు కూడ యిప్పుడే చెప్పారు.

ఇటువంటి ప్రయారటీని అమలు చేయడంలో అధికారులకు ఖచ్చితమైన ఆర్డర్లు వేసి బంజరు భూముల పంపకం చేయించాలని కోరుతున్నాను. మద్రాసు రాష్ట్రంలో ఉండగా backward, Scheduled Castes ఉద్యోగులను రెవెన్యూబోర్డు, సెక్రటేరియట్ లోని సూపరింటెండెంటులను తహసిల్దారులుగా ప్రమోట్ చేయవలెననే స్కీము ఒకటి ఉంది. అదే స్కీమును మన ప్రభుత్వం అమలుచేయాలని ముఖ్యమంత్రిగారు ఆర్డరు వేసి నట్లు తెలుస్తోంది. ఆ ఆర్డరును రివెన్యూడిపార్టుమెంటువారు తెప్పించుకుని అయిదారు మాసాలు అట్టే పెట్టుకున్నట్లు తెలుస్తోంది. హరిజనులకు ఉపయోగమయ్యే స్కీమును, మద్రాసు ప్రభుత్వం అమలుచేస్తున్న దానిని, ముఖ్యమంత్రిగారు ఆర్డరు వేయగా, రివెన్యూ డిపార్టుమెంటువారు పెట్టుకుని ఇంతకాలం ఏమి చేస్తున్నారో తెలియదు. రద్దు చేయాలనే ఉద్దేశమేమో తెలియడంలేదు. ఇతర రాష్ట్రాలతోబాటు మన రాష్ట్రంలో అమలుచేస్తే వెనుకబడిన తరగతులవారికి ఉద్యోగుల ప్రమోషన్లకు, administrative efficiency అభివృద్ధి చేయడానికి ఉపయోగపడుతుందనే ఉద్దేశంతో ఈ స్కీము పుట్టింది. దానిని అమలు చేయాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. భూముల విషయంలోను ఉద్యోగాల విషయంలోను హరిజనులకు ప్రయారిటీ ఇచ్చారు. ఇరవై ముప్పై సంవత్సరాలుగా ప్రభుత్వం నుంచి కౌలుగా తీసుకుని సొసైటీ సభ్యులుగా భూములను సాగుచేసుకుంటున్నారు. పన్నులు కట్టుకుంటున్నారు. ఆ భూములను వారినుంచి లాగి రాజకీయబాధితులకు assign చేస్తున్నారు. వారేమీ పేదవారు కాదు. రెండువందల ఎకరాలున్న రాజకీయ బాధితులుకూడా ఉన్నారు. వారికి ఈ భూములను ఇవ్వడం అన్యాయమని అనేకసార్లు చెప్పినా ప్రయోజనం లేకుండావుంది. సంజీవరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండగా సంజీవయ్యగారు ఇటువంటి కేసులు ఎక్కడ

ఉన్నారో చెప్పండి, చర్యతీసుకుంటాము అంటూ సమాధానం చెప్పారు. వారి దగ్గర ఆ వివరాలు పెట్టినా ఏ చర్య తీసుకోవడంలేదు, ఆ భూములకు హరిజనులు ఎంతో కాలంగా చేసుకుంటున్నారు. ఆ భూములను రాజకీయ బాధితులకు ఇవ్వడం జరుగుతోంది, రాజోలుతాలూకాలో వాద్రేవుపల్లి గ్రామంలో హరిజనులకు ఇచ్చిన మూడు ఎకరాలు, శంకరగుప్తం గ్రామంలో 99 ఎకరాలు, అంతర్వేది గ్రామంలో 159 ఎకరాలు, అమలాపురంతాలూకా ఎస్. కొత్తపల్లిలో 75 ఎకరాలు ఇచ్చారు. ఇవన్నీ అనేకసార్లు ప్రభుత్వదృష్టికి తెచ్చాము, వెనుకబడినవారి విషయంలో ఇంత శ్రద్ధ వహించి అమలు జరుపుకుంటున్న స్కీము విషయంలో ఇన్ని అన్యాయాలు జరుగుతూంటే, ప్రభుత్వం ఆ హరిజనులకు మరొకచోటనైనా భూమిని ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను. అదే విధంగా ప్రాజెక్టులక్రింద ఉండే బంజరుభూములను వేలం వేయాలనే కార్యక్రమం ప్రభుత్వానికి ఉన్నది. ప్రాజెక్టు పూర్తిగా కట్టకపోయినా, పది సంవత్సరాల క్రితమో అయిదు సంవత్సరాల క్రితమో కాలువకు సైఫన్ కడితే, అటువంటి సంపూర్తి కాని కార్యక్రమాలక్రింద భూములను వేలం వేయడానికి ప్రభుత్వం పూనుకుంటే చాలా అన్యాయం జరగడానికి అవకాశంఉంది, ఈ విధంగా అంతర్వేది గ్రామంలో 700 ఎకరాలు పంపకం చేయకుండా నిలిపివేశారు. అక్కడ సైఫన్ ఉంది, అయినా నీరు రావడంలేదు, దానికి విలువకట్టాలా, వేలం వేయాలా అనేది రివెన్యూబోర్డు వచ్చేవరకు భూమిపంపకం తీసుకోమని ఆపివేశారు. తరువాత విలువకట్టడంకాని మరేమైనాచేస్తే చేయవచ్చును. కాని ముందు భూమి పంపకం ఆపకుండా పంపకం చేయించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను హరిజనులకు వెనుకబడిన వారికి స్కాలర్ షిప్పులక్రింద కేంద్రప్రభుత్వం రాష్ట్రప్రభుత్వం కంటే ఎక్కువ డబ్బుఇస్తోంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక విషయం రాష్ట్రప్రభుత్వానికి తెలియజేసినట్లు తెలుస్తోంది. ఇకముందు హరిజనులకుగాని గిరిజనులకుగాని వెనుకబడిన తరగతుల వారికి కాని ఆదాయాన్ని బట్టి meritను బట్టిస్కాలర్ షిప్పులు ఇవ్వబడుతాయి అనిఒకఆర్డరుపంపినట్లుతెలుస్తోంది. కేంద్రప్రభుత్వంఇంతవరకు ఆదాయాన్నిలెక్కలోనికితీసుకోకుండా హరిజనులకు అందరికి స్కాలర్ షిప్పులు ఇచ్చారు. ఆదాయాన్ని లెక్కలోనికి తీసుకున్నా ఫరవాలేదు. ఆదాయం ఉన్నవారికి స్కాలర్ షిప్పులు ఇవ్వకపోయినా ఫరవాలేదు కాని పాసు, అవడం అనేది ఒకటే కాకుండా meritను దృష్టిలోనికి తీసుకుంటే, ఇప్పుడు 60% మార్కులో రావాలంటే, ఇప్పుడు స్కాలర్ షిప్పులు పొందుతున్న వారిలో నూటికి ముప్పై మందికికూడా దక్కవు మిగతా 70 మందికి ఏ స్కాలర్ షిప్పులు లేక చదువు లేక మానివేయవలసి ఉంటుంది. కేంద్రప్రభుత్వం ఇటువంటి స్కీమును ప్రవేశపెడితే దానిని అంగీకరించకుండా రద్దుచేయాలని కోరాలి, లేకపోతే వెనుకబడిన వారందరికి నూటికి ముప్పై మందికి అయినా చదువుకోడానికి అవకాశం ఉండదు. ఇటువంటి ప్రమాదపరిస్థితి హరిజన, గిరిజన, వెనుకబడిన విద్యార్థులలో ఏర్పడుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. తెలంగాణాప్రాంతంలో కేంద్రప్రభుత్వ స్కాలర్ షిప్పులు అందరికి ఇస్తున్నారు.

రాష్ట్రప్రభుత్వ స్కాలర్ షిప్పులు మాత్రం హరిజనులకు వెనుకబడినవారికి లేవు. హరిజన క్రైస్తవులకు ఉన్నాయి. ఈ విషయం గతంలో ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చాము. గత సంవత్సరంలేవు. ఈ సంవత్సరంనుంచి అయినా ఆంధ్రలో మాదిరిగానే తెలంగాణాలోని హరిజన, వెనుకబడిన విద్యార్థులకు రాష్ట్రప్రభుత్వం స్కాలర్ షిప్పులు ఇవ్వడానికి పూనుకోవాలని కోరుతున్నాను. గతంలో చెబితే ఆలోచిస్తున్నాము అన్నారు. ఇప్పుడు తెలుసుకుంటే ప్రభుత్వంనుంచి ఏమీ ఆర్డర్లు రాలేదని ఇంకా ఆలోచన లేదని తెలుస్తోంది. ఇది కొన్ని వేలమంది విద్యార్థులకు ఉపయోగపడే చర్య కాబట్టి స్కాలర్ షిప్పులు ఆంధ్ర భాగంలో ఇస్తున్నమాదిరిగానే తెలంగాణా ప్రాంతంలోని, హరిజనులకు వెనుకబడిన తరగతుల వారికికూడా అమలుచేయాలని కోరుతున్నాను. గోదావరిజిల్లాలలో రివెన్యూ పోరంబోకులను పి. డబ్ల్యు. పోరంబోకులను సాగుచేసుకుంటున్నారు. పి. డబ్ల్యు. భూములకు పట్టాఇవ్వడానికి వీలులేకపోయినా కవులకు ఇస్తున్నారు; అవసరమయితే తీసుకుంటున్నారు. కవులుకు ఇస్తే కొంతకాలమైనా సాగుచేసుకోడానికి వీలుంటుంది. చాలా కాలంనుంచి సాగులో ఉన్న రివెన్యూ పోరంబోకులకు eviction order రద్దుచేయకుండా అట్లాగే ఉంది. కొన్ని ప్రాంతాలలో, ముఖ్యంగా తెలంగాణాలో, భూములనుంచి సాగుచేసేవారిని తొలగించాలని ప్రయత్నాలు గట్టిగానే జరుగుతున్నాయి. రివెన్యూమంత్రిగారు శాసనసభలో హామీ ఇచ్చారు కాగితంమీదనే తొలగిస్తాము తప్ప ఆచరణలో తొలగించము అని హామీ ఇచ్చారు. ఎవిక్షన్ చేయకుండా సాగుచేసుకునే పోరంబోకులకు బంచరాయిలకు ప్రభుత్వం దృష్టిలో అభ్యంతరకరమైన భూముల పట్టాలు ఇస్తామని హామీఇచ్చారు. సాగుచేస్తున్న అన్ని రకాల భూములకు పట్టాలు ఇవ్వడానికి పూనుకోవాలి, ఇందుకు అవసరమైన అదనపు సిబ్బందిని వేసి డిసెంబరు లోపల ఈ కార్యక్రమం పూర్తిచేయాలని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : రేపు ఉదయం 8–30 గంటలకు తిరిగి సమావేశం అవుతాము.

(The House then adjourned)